

Jaarverslag 2022

Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer

Bestuursverslag 2022

Voorwoord

In ons Koersplan 'Samen in ontwikkeling' leggen we voor de jaren 2020 - 2024 de hoofdlijnen van onze koers vast in vijf ambities: onderwijskwaliteit, professionele cultuur, onderwijsinnovatie, samenwerking en profilering.

Met de introductie van de nieuwe koers en een vernieuwde besturingsfilosofie, waarbij de verantwoordelijkheid lager in de organisatie komt te liggen, is er sprake van een nieuwe dynamiek en werkwijze. We geven richting en ruimte aan de scholen en zijn hierbij ondersteunend en faciliterend.

In het kalenderjaar 2022 hebben we samen met de directies van onze scholen het Koersplan geconcretiseerd. Met behulp van ambitiekaarten hebben we met elkaar concreter gemaakt wat we de komende twee jaar op de scholen willen realiseren. Deze ambities zijn zowel op stichtingsniveau als op schoolniveau geformuleerd. Met de concretisering van de ambities op schoolniveau zijn de scholen met het herijken van de schoolplannen aan de slag gegaan.

We blikken met dit bestuursverslag terug op een jaar met twee gezichten. Het eerste gedeelte van het jaar kende opnieuw de nodige beperkingen door het Coronavirus. Het tweede gedeelte bracht ons minder beperkingen maar nog wel de nodige voorzichtigheid.

Gelukkig was er na de meivakantie in 2022 weer de nodige ruimte voor fysieke bijeenkomsten en ontmoetingen. Dit draagt bij aan één van onze speerpunten voor de komende jaren: meer van én met elkaar leren. Met 19 scholen en 500 collega's is er veel expertise in de organisatie aanwezig. Daar zullen we de komende jaren veel gebruik van maken. 'Samenwerking' is niet voor niets één van onze 5 ambities.

Het allerbeste onderwijs voor alle kinderen voor OPOZ is onze grootste ambitie. Daarbij kijken we niet alleen naar de leerling maar naar het hele kind. Het gesprek over goed onderwijs gaan we met alle collega's graag aan. We streven naar een duurzame kwaliteitscultuur waar 'iedere dag een beetje beter' de standaard is. Uiteraard kijken we hierbij ook buiten de gebaande paden en we onderzoeken of andere organisatievormen ondersteunend zijn bij het realiseren van onze ambities.

Tot slot de opmerking dat we de gezamenlijke ambities niet kunnen realiseren zonder onze collega's op de 19 OPOZ-scholen. Het behouden van deze collega's én het werven van nieuwe collega's was in 2022 een speerpunt en dat zal de komende jaren een uitdaging blijven.

Maarten Schoon en Michael Krul

College van Bestuur

Inhoudsopgave

1. Kerngegevens	1
1.1 Algemene instellingsgegevens	1
1.2 Juridische structuur	1
1.3 Organisatie	1
1.4 Strategisch beleid	2
1.5 Organisatorische ontwikkelingen	3
2. Onderwijs	4
2.1 Ontwikkeling leerlingaantal	4
2.2 Ouderbetrokkenheid	4
2.3 IKC-vorming	5
2.4 Passend onderwijs	5
2.5 Professionalisering	6
3. Kwaliteitszorg	9
4. HR	16
4.1 Ontwikkelingen	16
4.2 Personeelsbestand	17
4.3 Leeftijdsopbouw	19
4.4 Verzuim	19
4.6 Mobiliteit	24
4.7 Inzet subsidiegelden om lerarentekort te verminderen	27
5 Financiën	29
5.1 Inleiding	29
5.2 Toelichting exploitatie	31
5.2.1 Toelichting baten	34
5.2.2 Toelichting lasten	36
5.3 Vergelijking met de cijfers van 2022 versus 2021	42
5.4 Toelichting balans	46
5.4.1 Toelichting activa	46
5.4.2 Toelichting passiva	47
5.5 Kengetallen	50
5.5.1 Vermogensbeheer OPOZ	50
5.5.2 Budgetbeheer OPOZ	51
5.6 Professionalisering, begeleiding van startende leraren en schoolleiders	52
5.7 Werkdrukmiddelen	52

6. Bedrijfsvoering	53
6.1 Organisatieontwikkeling	53
6.2 Code Goed bestuur	54
6.3 Medezeggenschap	54
6.4 AVG	55
6.5 Huisvesting	56
6.6 Inkoop	57
6.7 Horizontale verantwoording	58
6.8 Samenwerking en verbonden partijen	58
6.9 Toegankelijkheid en Toelating	59
6.10 Risicomanagement	59
6.11 Benoeming en rol van de accountant	59
6.12 Klachten	60
7 Continuïteitsparagraaf	61
7.1 Inleiding	61
7.2 Allocatie van middelen	61
7.3 Onderhoud (MJOP)	62
7.4 Investerings (MIP)	62
7.5 Kengetallen	62
7.5.1 Ontwikkeling leerlingenaantallen en fte's	62
7.5.2 Baten	63
7.5.3 Personeel	64
7.5.4 Afschrijvingen	66
7.5.5 Huisvesting	66
7.5.6 Overige lasten	66
7.6 Meerjarenbegroting	67
7.6.1 Exploitatie	67
7.6.2 Investerings	67
7.6.3 Balans	68
7.6.4 Vereenvoudiging bekostiging	69
7.7 Financiële kengetallen	69
7.8 Treasury	70
7.9 Risico's en risicobeheersings- en controlesysteem	71
7.9.1 Beschrijving van de risico's en onzekerheden op dit moment	72
7.10 Rapportage toezichthoudend orgaan	78
8 Verslag Raad van Toezicht	79

8.1	Inleiding	79
8.2	Samenstelling Raad van Toezicht	79
8.3	College van Bestuur	80
8.4	Werkwijze van de Raad van Toezicht	80
8.5	Bijeenkomsten	80
8.6	Professionalisering en jaarlijkse zelfevaluatie Raad van Toezicht	81
8.7	Rooster van aftreden	82
8.8	Onkosten RvT	82

1. Kerngegevens

1.1 Algemene instellingsgegevens

Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer
Blauw-roodlaan 156
2718 SK Zoetermeer

Telefoon: 079 – 329 08 25
Website: www.opoz.nl
Email: info@opoz.nl

Bestuursnummer: 41390

1.2 Juridische structuur

Het Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer (OPOZ) is sinds 1 januari 2003 een stichting. Sinds 1 januari 2010 is er sprake van de huidige bestuursvorm: een College van Bestuur en een Raad van Toezicht. De samenstelling van beide organen is per 1 januari 2022 is als volgt:

College van Bestuur: dhr. drs. M. Schoon
dhr. M. Krul

Raad van Toezicht: mw. M. van der Heijden
mw. C. Walther
dhr. Ö. Gölpinar
dhr. M. Oskam
vacature

Voor de vacature die per 1 november 2021 was ontstaan binnen de RvT, is dhr. M. Bosman benoemd. Hij is sinds april 2022 als toehoorder aanwezig geweest bij de RvT-vergaderingen tot aan zijn formele benoeming door de gemeenteraad per 28 juni 2022.

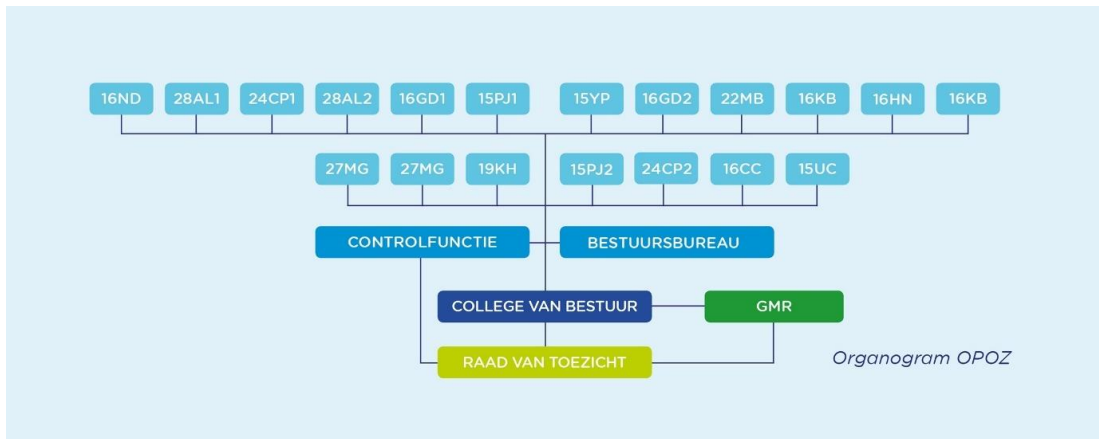
Per 31 december 2022 liep de zittingstermijn van mw. M. van der Heijden af. Zij heeft aangegeven niet te opteren voor herbenoeming. De RvT is voornemens in het voorjaar van 2023 een nieuwe kandidaat te selecteren voor de ontstane vacature.

De gescheiden taken en bevoegdheden van beide organen liggen vast in de stichtingsstatuten. De verdeling van taken en bevoegdheden tussen het College van Bestuur en de directeuren van de scholen wordt nog vastgelegd in het managementstatuut.

1.3 Organisatie

OPOZ heeft 19 scholen, verspreid over alle wijken van Zoetermeer.

Het College van Bestuur heeft sinds zijn aantreden in 2019 een nieuwe besturingsfilosofie geïntroduceerd die een ontwikkeling nastreeft naar een professioneel lerende organisatie, waarin verantwoordelijkheid en vertrouwen samengaan en waar samenwerking en betrokkenheid in de gehele organisatie centraal staan. Dit betekent een cultuuromslag: van centraal naar decentraal, van curatief naar preventief, van instrumenteel naar beleidsmatig en van volgend naar leidend. Het College van Bestuur en de directeuren treden hierin gezamenlijk op en dat is een meerjarig traject. De decentrale besturingsfilosofie, waarbij het primaat komt te liggen bij de scholen en waarbij College van Bestuur en het bestuursbureau faciliterend en dienstverlenend zijn, komt tot uiting in het organogram van OPOZ en is vastgelegd in het document Besturingsmodel OPOZ.

Figuur 1.1: Organogram OPOZ

OPOZ vindt diversiteit belangrijk en streeft ook naar een evenwichtige verdeling van man/vrouw in leidinggevende functies. De RvT bestaat per 31 december 2022 uit drie mannen en twee vrouwen. Het CvB bestaat per 31 december 2022 uit twee mannen. De directeuren van de 19 scholen bestaan per 31 december 2022 uit twaalf vrouwen en 7 mannen. De adjunct-directeuren (inclusief de leerkrachten met adjunct-taken) op de scholen bestaan uit 12 vrouwen en 1 man.

1.4 Strategisch beleid

In 2019 is gestart met het traject voor de totstandkoming van een nieuwe strategische koers. In diverse werkvormen (onder meer directiebijeenkomsten, koerscafés en bijeenkomst leerlingenraden) is breed vanuit in de organisatie input opgehaald voor de koers voor de komende vier jaar. Dit heeft in juli 2020, na instemming van de GMR en goedkeuring vooraf door de RvT, geresulteerd in het OPOZ-Koersplan getiteld 'Samen in ontwikkeling'.

In 2022 zijn ambitiekaarten op school- en stichtingsniveau vastgesteld om in 2023 en 2024 concreet richting te geven aan diverse speerpunten uit het Koersplan. Dit geeft op schoolniveau nieuwe kansen, ruimte en mogelijkheden.

Het Koersplan heeft de volgende vijf ambities: onderwijskwaliteit, professionele cultuur, onderwijsinnovatie, samenwerking en profilering.

Onderwijskwaliteit

Om deze ambitie te verwezenlijken werkt OPOZ aan een professionele kwaliteitscultuur op alle niveaus van de organisatie. De scholen worden daarbij uitdrukkelijk gepositioneerd en vanuit de organisatie gefaciliteerd om onderwijs neer te zetten dat past bij de eigen doelgroep/omgeving. Systematische kwaliteitszorg als onderdeel van de schoolopdracht hoort daar onlosmakelijk bij. De Inspectie verwacht immers dat scholen en bestuur zicht hebben op de kwaliteit van het onderwijs en dat er sprake is van een verbetercultuur, een gezamenlijk streven om de onderwijskwaliteit niet alleen op voldoende niveau te brengen maar ook duurzaam te verbeteren.

Professionele cultuur

De ontwikkeling van een professionele cultuur heeft de komende jaren binnen OPOZ prioriteit. Het doel is onder andere om de samenwerking tussen de scholen en de collega's te versterken. Dit gebeurt binnen de stichting op verschillende niveaus. Er zijn expertgroepen geformeerd die aan de slag gaan met de uitwerking van de ambities behorend bij het Koersplan. Voornaamste doel van de expertgroepen is het gezamenlijk ontwikkelen van beleid, waardoor er meer betrokkenheid bij, eigenaarschap van en draagvlak voor OPOZ-beleid ontstaat.

Binnen de scholen is het van belang dat teams zich buigen over de gewenste en vereiste deskundigheidsbevordering, ook op individueel niveau, vanuit de ambities en keuzes die binnen het

schoolplan voor de komende jaren zijn gemaakt. Het leren met elkaar en van elkaar is daarin een belangrijke pijler.

Onderwijsinnovatie

De samenleving is sterk veranderd, maar het onderwijs is al lange tijd op dezelfde wijze georganiseerd met één leerkracht voor de groep en schoolgebouwen met gangen en vaste lokalen. Eigentijds onderwijs vraagt ook om een voortdurende aanpassing van de organisatie. Binnen het thema 'anders organiseren' gaat één van de expertgroepen op zoek naar kansen en mogelijkheden van nieuwe organisatievormen voor het onderwijs. Tegelijkertijd heeft het afstandsonderwijs door Corona het proces van digitalisering ook versneld. Bepaalde keuzes voor digitale methodes of methodes waarmee een hybride vorm van onderwijs gemakkelijker kan worden gerealiseerd, zijn versneld gemaakt. Aan dit traject van digitalisering wordt de komende periode uitdrukkelijker richting gegeven.

Samenwerking

Vanuit het openbare karakter van OPOZ is de Stichting uitdrukkelijk gelieerd aan de gemeente Zoetermeer. In 2020 heeft OPOZ deze samenwerking maar ook die met UNICOZ geïntensiveerd. Initiatieven die uit deze samenwerking zijn ontstaan, zijn onder andere het gezamenlijk werven van zij-instromers en het gezamenlijk formuleren van kaders en uitgangspunten in aanloop naar een nieuw Integraal HuisvestingsPlan.

In 2018 zijn alle OPOZ-scholen (op het SBO na) IKC geworden. Een IKC kenmerkt zich o.a. door intensieve samenwerking tussen school en een kinderopvangorganisatie. De OPOZ-scholen dienen zich uitdrukkelijker af te vragen wat de IKC-ontwikkeling voor hun school betekent en hoe hieraan invulling wordt gegeven.

Profilering

Onze scholen en ons onderwijs moeten aantrekkelijk zijn voor kinderen, ouders en personeel. De OPOZ-scholen onderscheiden zich door een diversiteit aan onderwijsconcepten.

Daarnaast blijft het van belang dat OPOZ zich als een aantrekkelijk werkgever weet te positioneren. De krapte op de arbeidsmarkt noopt ons daartoe. Vanuit deze noodzaak is sinds 2020 een aantal initiatieven in gang gezet. Zo is de website van OPOZ aangepast en verschijnt er twee keer per jaar een magazine voor (nieuw) personeel, stakeholders en ouders. In 2022 is een digitale wervingscampagne opgestart, waarbij .

1.5 Organisatorische ontwikkelingen

In 2022 heeft een aantal directiewisselingen plaatsgevonden:

- Bij IKC De Gaerde is mevrouw Martine Geerts benoemd als waarnemend directeur;
- bij IKC De Meerpaal is de heer Geertjan Nelson als directeur gestart;
- Bij IKC Klimboom is de heer Sijmen Kosten benoemd als directeur;
- Bij IKC Het Plankier is de heer Erwin Oudenaarde gestart als directeur;
- Bij IKC De Watersnip is mevrouw Anouk Veuger benoemd als directeur;
- Bij Het Zwanenbos is mevrouw Ottelie Overeijnder benoemd als waarnemend directeur. Zij vormt samen met een interim-directeur de directie van de school.

2. Onderwijs

2.1 Ontwikkeling leerlingaantal

Het totale leerlingenaantal per teldatum 1/2/2023* bedraagt 4703 bekostigde leerlingen.

	19/20	20/21	21/22	22/23
Gaerde (15MU)	191	148	101	109
Meerpaal (15PJ)	135	119	139	138
Vijverburgh (15PJ01)	216	204	224	202
Zwanenbos (15UC)	246	243	236	229
Piramide (15YP)	394	403	392	405
Watersnip (16CC)	219	223	190	195
Plankier (16GD)	154	156	158	156
Klimboom (16GD01)	297	297	295	284
Tjalk (16HN)	444	437	422	405
Springplank (16KB)	244	260	264	266
Triangel (16KB02)	153	149	164	189
Baanbreker (16ND)	359	367	373	373
Vuurtoren(19KH)	157	146	143	153
Saffier (22MB)	149	162	175	194
Waterlelie (24CP)	199	219	236	250
Edelsteen (24CP03)	295	294	284	286
Trinoom (27MG)	189	184	179	182
Fl. Nightingale (28AL)	207	207	195	203
Da Vinci (28AL01)	483	490	493	484
Totaal aantal lln.	4731	4708	4663	4703

Tabel 2.1: Ontwikkeling leerlingaantal per school afgelopen 4 schooljaren

* Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs vereenvoudigd en gewijzigd van financiering per schooljaar naar financiering per kalenderjaar. De teldatum is daarmee ook gewijzigd van 1 oktober t-1 naar 1 februari t-1.

Gemiddeld genomen over de afgelopen 4 schooljaren kan geconstateerd worden dat het leerlingaantal van OPOZ ongeveer 4700 leerlingen bedraagt. Enkele scholen voeren aannamebeleid om het leerlingaantal bewust te maximaliseren opdat alle leerlingen op termijn in één schoolgebouw gehuisvest kunnen worden. Dit geldt voor IKC De Tjalk en IKC De Klimboom.

2.2 Ouderbetrokkenheid

Ouders zijn een belangrijke partner in het gehele ontwikkelingsproces van de kinderen. Op iedere school werken we samen met ouders. De scholen bepalen zelf hoe ze invulling geven aan die samenwerking. In het kader van het achterstandsbeleid van de gemeente Zoetermeer is er op een aantal VVE-scholen (zie 2.8.1) ouderkamers opgericht. In deze ouderkamers krijgen ouders voorlichting over verschillende maatschappelijke onderwerpen. In de toekomst zullen wij, vanuit de ambities in het Koersplan, verder investeren in de kwaliteit van de samenwerking met ouders.

2.3 IKC-vorming

Alle OPOZ-scholen (op het SBO na) zijn in 2018 IKC geworden. Een IKC kenmerkt zich o.a. door een intensieve samenwerking tussen school en een kinderopvangorganisatie. In Zoetermeer zijn er twee grote kinderopvangorganisaties waar OPOZ mee samenwerkt. Dit zijn Gro-up en Junis. Samen met deze kinderopvangorganisaties en Unicoz heeft OPOZ de afgelopen jaren stedelijk beleid rondom IKC-ontwikkeling ontwikkeld. Dit stedelijk beleid, dat ook zijn plaats heeft in de lokale educatieve agenda van Zoetermeer, kenmerkt zich door het 12-puntenplan. Deze 12 punten geven school en opvang binnen hun samenwerking een bepaald kader mee. We willen de samenwerking intensiveren en gaan toewerken naar meer vormen van integraal samenwerken, zowel op inhoud en huisvesting, als op ouderbetrokkenheid en personeel. Voor iedere locatie zal deze invulling anders zijn, afhankelijk van behoefte van de kinderen en ouders/verzorgers.

2.4 Passend onderwijs

Alle OPOZ-scholen werken samen met andere basisscholen en scholen voor speciaal (basis)onderwijs binnen het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zoetermeer PO/VO. Het uitgangspunt daarbij is om zoveel mogelijk kinderen een plek in het reguliere basisonderwijs te bieden.

Binnen het samenwerkingsverband zijn gezamenlijke afspraken gemaakt over het ondersteuningsaanbod van de scholen. Bij die ondersteuning wordt een onderscheid gemaakt tussen basis- en extra ondersteuning. Ten aanzien van de basisondersteuning is een standaard afgesproken dat iedere school moet aanbieden. Onderdeel van de basisondersteuning is 1) dat elke school haar basiskwaliteit op orde heeft, 2) het dagelijkse onderwijs op het kind afstemt (handelingsgericht werken), 3) een interne ondersteuningsstructuur heeft en 4) een aantal preventieve en licht curatieve interventies kan uitvoeren, zoals ondersteuning bieden bij dyslexie en dyscalculie en begeleiding bieden op het gebied van gedrag. Een interne ondersteuningsstructuur wil zeggen dat de kinderen volgens een vast schema gevolgd en besproken worden door de leerkracht en de adviseur Onderwijs en Kwaliteit.

Extra ondersteuning wordt geboden aan (individuele of groepen) leerlingen die een ondersteuningsbehoefte hebben die de basisondersteuning overstijgt. Het gaat om speciale aanpak of extra tijd of aandacht voor het kind of een groepje kinderen dat meer nodig heeft dan de basisondersteuning. Dat kan onder meer door inschakeling van ambulante begeleiding of andere ondersteuning op school (een arrangement) of (tijdelijke) plaatsing op een andere (speciale) school. Voor extra ondersteuning kan een school via de aanvraag van een onderwijsondersteuningsarrangement (OOA) een beroep doen op het Samenwerkingsverband.

Elke school geeft vorm aan de basisondersteuning op de manier die aansluit bij de onderwijsvisie van de school. Dit hebben de scholen in 2020 verwoord in het schoolondersteuningsprofiel.

In 2021 is een nieuw Ondersteuningsplan verschenen waarin voor Zoetermeer een wijkgerichte aanpak uiteen wordt gezet en gestreefd wordt naar een dekkend netwerk binnen de stadgrenzen. In 2023 zullen nieuwe schoolondersteuningsprofielen worden opgesteld passend binnen deze integrale visie.

Passend onderwijs is goed onderwijs en begint daarmee in de klas (of andere onderwijssituatie). Alle scholen hebben in eerste instantie zelf een verantwoordelijkheid goed en passend onderwijs te realiseren voor de leerlingen in het voedingsgebied. Goed onderwijs is onderwijs dat aansluit bij de populatie, bij de eigen visie op onderwijs, bij het eigen profiel en de denominatie.

Voor de komende jaren ligt een aandachtspunt in de professionalisering van de interne begeleiding en ondersteuning bij de aansturing van onderwijskwaliteit. In veel gevallen voeren deze functionarissen vooral coördinerende en leerlinggerelateerde taken uit en sturen ze in beperkte mate mee op de kwaliteit van het onderwijs. Dit laatste is wel een gewenste ontwikkeling.

2.5 Professionalisering

Vanuit de ambitie naar een professionele cultuur binnen OPOZ zijn er in 2022 diverse bijeenkomsten georganiseerd.

Onderwijsdag

Om een ontwikkelingsgerichte houding te stimuleren, organiseren we binnen OPOZ jaarlijks de OPOZ Onderwijsdag. Voor deze Onderwijsdag worden zowel collega's als stagiair(e)s uitgenodigd.

De opzet van de onderwijsdag was voor het eerst in een hybridevorm vanwege Corona. Het lezen en rekenonderwijs zijn belangrijke thema's om in te blijven investeren en het onderwijs naar een hoger niveau te tillen. In online lezingen van inspirerende sprekers Kees Vernooy en Marcel Schmeijer werd het belang van begrijpend lezen en rekenen nogmaals benadrukt. In het middagedeelte zijn de schoolteams aan de slag gegaan met de theorie uit het ochtendgedeelte.

OPOZ-netwerken

Het delen van kennis en het gebruik maken van elkaars talenten en expertise is mogelijk tijdens diverse netwerkbijeenkomsten. Zo zijn er netwerkbijeenkomsten voor verschillende functionarissen binnen OPOZ, zoals de intern begeleiders, administratief medewerkers, vakleerkrachten en conciërges. Ook participeren collega's met een bepaalde expertise in een netwerk. Goede voorbeelden hiervan zijn de rekencoördinatoren, jonge kind specialisten, ICT-coördinatoren, interne cultuurcoördinatoren en de PR-coördinatoren. De bijeenkomsten worden in principe voorgezeten door een deelnemer uit het netwerk.

Expertgroep 'Opleiden in de school'

Het voeren van een professionele dialoog komt ook goed tot uiting in de diverse expertgroepen. Zo heeft de expertgroep 'Opleiden in de school' in het kalenderjaar 2022 een Handboek ontwikkeld waarin OPOZ-afspraken zijn opgenomen ten aanzien van opleiden in de organisatie. Daarnaast zijn er ambities geformuleerd waarmee wij onze toekomstige collega's een rijke leeromgeving willen bieden waarin we van en met elkaar leren stimuleren. Hiermee beogen we een aantrekkelijk werkgever te zijn voor toekomstige collega's.

2.6 Samenwerkingspartners in het kader van Opleiden in de school

Het ministerie van OCW heeft samen met de sectorraden de ambitie om voor 2030 alle studenten die een lerarenopleiding volgen, 100% op te leiden via samen opleiden en professionaliseren. De meerwaarde van het samen opleiden is het versterken van de samenwerking tussen scholen en lerarenopleidingen, de gedeelde verantwoordelijkheid voor opleiden en begeleiden en de afstemming tussen theorie en praktijk. Daarnaast is er ook een meerwaarde voor het professionaliseren van startend en zittend personeel.

Opleidingsschool Zuid-West Holland

OPOZ participeert sinds 2017 als deelnemend bestuur in de Opleidingsschool Zuid-West Holland (OZWH). In samenwerking met de Pabo van de Haagse Hogeschool en drie andere regionale schoolbesturen leiden we in gezamenlijke verantwoordelijkheid leraren op voor het primair onderwijs. De dagelijkse leiding van de Opleidingsschool is belegd bij de programmaleiding. Deze geeft sturing aan de procesmatige en inhoudelijke ontwikkeling van de Opleidingsschool en draagt zorg voor de borging van de gemeenschappelijkheid. Dit in nauwe samenwerking met de stuurgroep. In de zomer van 2022 is het stokje van de programmaleiding overgedragen aan twee nieuwe programmaleiders, één daarvan is werkzaam als instituutskoördinator bij de Haagse Hogeschool en de ander is de beleidsmedewerker opleiden van OPOZ.

In het kalenderjaar 2022 zijn er diverse ontwikkelingen binnen OZWH geweest die vervolgens zijn geïmplementeerd bij de aangesloten besturen waaronder OPOZ. Een voorbeeld hiervan is het begeleidingstraject voor startende leerkrachten. Het uitgangspunt van dit begeleidingstraject is het

bieden van een optimaal leer- en ontwikkelklimaat in de eerste drie werkjaren van de startende leerkracht. Dit doen we door het creëren van een rijke leeromgeving, het bieden van begeleiding op basis van de ontwikkelbehoefte en een professionaliseringsaanbod. OZWH beoogt hiermee een bijdrage te leveren aan een soepele overgang naar de functie van leerkracht en het tijdig signaleren van en aansluiten bij de begeleidingsbehoefte van startende leerkrachten. Deze ontwikkeling heeft ertoe geleid dat het inductietraject bij de herijking van het Koersplan is opgenomen als ambitiekaart. De expertgroep samenwerking en profilering implementeren dit begeleidingstraject in het onboardingsprogramma.

Een andere ontwikkeling binnen OZWH is het toekennen van een stagevergoeding. Alle Pabo-studenten ontvangen vanaf het schooljaar 2022-2023 een stagevergoeding. Dit bedraagt voor de eerste- en tweedejaars studenten maximaal €180,- en voor de derde- en vierdejaars studenten maximaal €250,- per maand op basis van twee stagedagen. De studenten van de flexopleiding krijgen de stagevergoeding naar rato toegekend. Op het moment dat vierdejaarsstudenten aan de criteria van een leraar in opleiding voldoet krijgen ze conform de CAO een LIO-aanstelling. De stagevergoeding van maximaal €250,- per maand komt dan te vervallen. Deze gezamenlijke afspraak is ingebracht in het Kamerbreed-overleg in Den Haag en het voorstel wordt in het schooljaar 2023-2024 ingevoerd. Binnen OPOZ is er een procesbeschrijving stagevergoeding en een procesbeschrijving declaratie VOG opgesteld. Beide documenten zijn voorgelegd aan het MO en opgenomen in het handboek opleiden.

Twee keer per jaar organiseert OZWH een professionaliseringsmiddag voor alle betrokkenen. Zowel in maart als in november 2022 heeft dit plaatsgevonden. De professionaliseringsmiddag in het najaar werd druk bezocht, ook door collega's van OPOZ. De keynote speaker bracht het onderwijs aan jongens onder de aandacht. Vervolgens waren er workshops voor verschillende doelgroepen waarin kennisdeling en uitwisseling centraal stond. Deze professionaliseringsmiddag zorgde voor verbinding en ontmoeting tussen betrokkenen en partners van OZWH.

De ambities die OZWH in de strategische agenda voor de komende jaren heeft opgenomen zijn regie op kwaliteitsverbetering, het teamleren zowel van elkaar als met externen en authenticiteit waarin de huidige praktijk als basis wordt gezien voor nieuwe mogelijkheden. Met het oog op de kwaliteitsverbetering gaat de Opleidingschool zich de komende jaren voorbereiden op de ontwikkelingsgerichte peer review. In het kader van teamleren staan de komende jaren de thema's anders organiseren en professionaliseren op de agenda. Daarnaast zoeken we binnen de huidige opzet naar mogelijkheden om samenwerkingen te versterken en de instroom te vergroten.

In 2022 zijn de voorbereidingen gestart binnen de Haagse Hogeschool om te komen tot een 4,5-jarige Pabo-Halo-opleiding. Deze opleidingsvariant zal ook een plek krijgen binnen OZWH.

Inholland Den-Haag: Pabo

De ambitie van OCW richting het samen opleiden en professionaliseren is een koers die in 2021 ook bij Inholland is ingezet. Vanuit onze samenwerkingsovereenkomst met Inholland wordt gezocht naar een manier om deze vorm van samen opleiden naast het partnerschap met OZWH in te richten.

2.7 Gemeentelijke subsidies

De gemeente Zoetermeer biedt jaarlijks subsidiemogelijkheden aan om de onderwijskwaliteit op de basisscholen te verhogen:

Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)

Het onderwijsachterstandenbeleid is erop gericht om kinderen, die een (verhoogd) risico hebben op onderwijsachterstanden, optimale kansen te bieden. Dit om eerder opgelopen of dreigende ontwikkelingsachterstand te minimaliseren of te voorkomen. Centraal staat een integrale aanpak,

gericht op een ononderbroken ontwikkelingsproces met specifieke aandacht voor de taalontwikkeling in een veilige en uitdagende omgeving.

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft in 2019 nieuwe indicatoren geïntroduceerd waarmee het risico op onderwijsachterstanden te voorspellen is. Op basis van deze indicatoren ontvangen gemeenten een budget voor het onderwijsachterstandenbeleid (OAB). Deze subsidie kan jaarlijks door een bestuur aangevraagd worden voor de OAB-scholen. Dit zijn scholen die volgens de nieuwe indicatoren van het CBS een achterstandsscore van 80 of hoger hebben. Deze gegevens worden jaarlijks door de gemeente en besturen gemonitord om wisselingen zo goed mogelijk te faciliteren.

Het beschikbare budget in 2022 vanuit de gemeente bedroeg €767.630. Dit bedrag is onderverdeeld in het onderwijsachterstandenbeleid (€589.403), taalklassen (€89.574) en de verlengde schooldag € 88.653. De subsidiemiddelen zijn verdeeld over de OAB-scholen; Het Zwanenbos, IKC De Watersnip, IKC De Vijverburgh, IKC De Meerpaal, IKC De Trinoom en IKC Florence Nightingale. Vanwege de gepubliceerde schoolscores in 2021 is besloten om IKC de Piramide vanaf het kalenderjaar 2022 als OAB-school aan te duiden. Zij hebben naast de reguliere subsidie ook een subsidie ontvangen voor de opstart.

In de projectgroep Onderwijskansen is het onderwijsachterstandenbeleid onderwerp van gesprek. De projectgroep bestaat uit (adjunct-)directeuren van de OAB-scholen. Onder begeleiding van een externe projectleider is deze projectgroep afgelopen kalenderjaar gestart met schoolbezoeken. Tijdens dit schoolbezoek ontvangt een OAB-school de andere OAB-scholen en presenteert de parels van het OAB-beleid op de school. Zo is de groep dit jaar o.a. op bezoek geweest bij IKC de Vijverburgh in het kader van de Schoolbibliotheek. Verder heeft er op iedere school een OAB-gesprek plaatsgevonden waarin scholen hebben aangegeven welke ontwikkeling ze het schooljaar 2022-2023 in het OAB-beleid gaan doormaken.

Brede school

De gemeentelijke subsidie die in het kalenderjaar 2022 is toegekend voor de brede schoolactiviteiten bedroeg €120.722. De brede schoolactiviteiten hebben als doel de ontwikkelingskansen van 4 tot 12- jarigen te vergroten. In samenwerking met (lokale) partners worden er activiteiten aangeboden op het gebied van taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, kunst en cultuur, sport en bewegen, natuur en milieu en wetenschap, techniek en ICT. Op deze manier kunnen kinderen hun talenten ontdekken en ontstaan er mogelijkheden voor de vrijetijdsbesteding. Vanwege Corona zijn in de eerste helft van 2022 minder brede schoolactiviteiten aangeboden dan gepland.

Naar aanleiding van een evaluatie met de directies van desbetreffende scholen was besloten om in het afgelopen kalenderjaar de subsidiemiddelen rechtstreeks toe te kennen aan de OAB-scholen. De verdeling vindt plaats op basis van leerlingaantallen. De OAB-scholen waren in 2022 zelf verantwoordelijk voor de coördinatie en de organisatie van de activiteiten. Op die manier sluiten we nog beter aan bij de schoolontwikkeling en behoefte van de kinderen.

Schoolbegeleiding

Ieder jaar vragen we, in samenwerking met Onderwijsadvies, subsidie aan voor schoolbegeleiding. Deze middelen worden ingezet voor psychologisch-didactisch onderzoek, psychologische consultaties en gespecialiseerde leerlingbegeleiding. Hiermee beogen we dat leraren beter passend onderwijs kunnen verzorgen, met name aan kinderen die extra ondersteuningsbehoeften hebben. Door specialistische begeleiding worden zowel de leerkrachten als de kinderen ondersteund bij de inhoudelijke vormgeving en uitvoering van passend onderwijs. Het toegekende subsidiebedrag van € 101.439 is in 2022 niet voldoende gebleken. Vanwege de opgelopen onderwijsachterstanden door Corona zijn er meer psychologische en didactische onderzoeken aangevraagd. Om deze reden heeft OPOZ vanuit de eigen middelen extra budget beschikbaar moeten stellen. Dit bedroeg € 29.627,78.

3. Kwaliteitszorg

3.1 Toezicht Inspectie

De inspectie maakt in haar toezicht onderscheid in twee functies: 1) waarborgfunctie en 2) stimuleringsfunctie.

Vanuit haar waarborgfunctie ziet de inspectie toe op de naleving van wettelijke deugdelijkheidseisen. Het Onderzoekskader bevat deugdelijkheidseisen ten aanzien van onderwijsinhoud, kwaliteitszorg, passend onderwijs, personeelsbeleid en de bestuurlijke inrichting en verantwoordelijkheden. De inspectie toetst of een school en/of bestuur voldoet aan deze eisen van zogenaamde 'basiskwaliteit'.

Vanuit haar stimuleringsfunctie daagt de inspectie scholen en besturen uit om aanvullende ambities en doelen te stellen die verder reiken dan de basiskwaliteit.

De norm voor basiskwaliteit is dat een bestuur en zijn scholen voldoen aan de deugdelijkheidseisen rond de onderwijskwaliteit, de kwaliteitszorg en het financieel beheer. De inspectie kan concluderen dat een school van basiskwaliteit is of 'onvoldoende' of 'zeer zwak'.

Aanscherping Onderzoekskader Inspectie per 1 januari 2022

Per 1 augustus 2021 is een nieuw Onderzoekskader in werking getreden. De uitgangspunten zijn t.o.v. het vorige Onderzoekskader onveranderd: het stimuleren vormt samen met het waarborgen van onderwijskwaliteit de kern van het toezicht door de Inspectie, waarbij de inspectie besturen aanspreekt op hun verantwoordelijkheid voor de onderwijskwaliteit en het financieel beheer.

Besturen worden nog nadrukkelijker gestimuleerd om na te denken over hun eigen ambities. Via het 'Vierjaarlijks onderzoek bij bestuur en scholen' zal de Inspectie de mate onderzoeken waarin het bestuur zorgt voor besturing van de onderwijskwaliteit op de scholen en voor een goede organisatie- en kwaliteitscultuur. Er is een apart kwaliteitsgebied 'Besturing, kwaliteitszorg en ambitie' om als Inspectie ook te kunnen oordelen op het niveau van het bestuur; het onderzoek naar de kwaliteitszorg en -cultuur op de scholen wordt beoordeeld in het kwaliteitsgebied 'Sturing, kwaliteitszorg en ambitie'. Met dit onderscheid beoogt de Inspectie het toezicht beter te laten aansluiten bij de verschillende verantwoordelijkheden en werkwijzen van besturen en scholen ten aanzien van het proces naar continue kwaliteitsverbetering.

De werkwijze van de Inspectie blijft 'proportioneel' en 'maatwerk', dat wil zeggen dat de Inspectie de intensiteit van het toezicht per bestuur bepaalt (proportionaliteit) en in haar toezicht ook rekening houdt met de organisatiekenmerken en omstandigheden waarin bestuur en scholen zich bevinden (maatwerk).

Het thema basisvaardigheden is de komende jaren een speerpunt voor de Inspectie. Daarom is dit thema sinds 1 januari 2022 een vast onderdeel van het toezicht. Naast taal en rekenen/wiskunde wordt ook burgerschap beschouwd als basisvaardigheid. De basisvaardigheden komen zowel bij de vierjaarlijkse bestuursonderzoeken als de onderzoeken op scholen aan de orde.

Jaarlijkse prestatieanalyse

De inspectie stelt zich ten doel om alle besturen vierjaarlijks te onderzoeken. Bovendien worden alle scholen vierjaarlijks bezocht, op verschillende manieren. Het zogenaamde vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen heeft bij OPOZ in 2018 plaatsgevonden en zal naar verwachting in schooljaar 2022/2023 opnieuw plaatsvinden.

Daarnaast analyseert de Inspectie jaarlijks alle scholen. De Inspectie gaat na of wet- en regelgeving wordt nageleefd. Aan de hand van het bestuursverslag wordt gekeken naar risico's voor de financiële continuïteit en de financiële rechtmatigheid. Bovendien wordt gecontroleerd of

alle verplichte documenten zijn ingediend, zoals de schoolgidsen. Tot slot worden de opbrengsten en de sociale veiligheidsbeleving van kinderen uit groep 7 en 8 meegenomen. Mocht de Inspectie risico's zien, dan zal de Inspectie aanvullende informatie opvragen bij het bestuur en eventueel met het bestuur in gesprek gaan. Ook kan de prestatieanalyse leiden tot een eventueel kwaliteitsonderzoek bij een school.

Resultaten 21/22

Met ingang van schooljaar 20/21 beoordeelt de Inspectie aan de hand van de behaalde referentieniveaus de resultaten van het primair onderwijs. Daarbij wordt rekening gehouden met de leerlingpopulatie van de school (schoolweging). Er worden twee indicatoren onderscheiden:

1. Het percentage leerlingen dat aan het einde van het basisonderwijs het fundamentele niveau 1F haalt voor taal en rekenen. In principe zou elke leerling dit niveau aan het einde van de basisschool moeten beheersen.
2. Het percentage leerlingen dat aan het einde van het basisonderwijs het hogere niveau (streefniveau) 1S voor rekenen en 2F voor taalverzorging en lezen haalt. Het streven moet zijn dat zoveel mogelijk leerlingen dit niveau beheersen.

De behaalde resultaten worden jaarlijks meegenomen in de prestatieanalyse van de Inspectie. Uitsluitend bij een onderzoek op school worden de resultaten beoordeeld met een 'voldoende' of 'onvoldoende'. Daarbij geldt dat voor het oordeel 'voldoende' het percentage leerlingen voor zowel het fundamentele niveau als het streefniveau op of boven de signaleringswaarden moet liggen. Vanwege de Coronacrisis werden de resultaten in het schooljaar 21/22 echter niet beoordeeld. Vanaf schooljaar 22/23 worden de resultaten wel beoordeeld, waarbij de Inspectie in 22/23 en 23/24 een aangepaste werkwijze zal hanteren, rekening houdend met de effecten van de Coronacrisis en het feit dat er in 2019 en 2021 sprake was van normeringsverschillen tussen de verschillende eindtoetsen.

In onderstaande tabellen wordt weergegeven welke percentages leerlingen het fundamentele en het streefniveau hebben behaald. Omdat de percentages worden berekend over 3 schooljaren, worden in beide tabellen ook het gemiddelde aantal leerlingen over 3 schooljaren weergegeven. Beide tabellen zijn gesorteerd van hoge naar lage percentages leerlingen die het fundamentele en het streefniveau hebben behaald:

School	% 1F behaald (over drie schooljaren)	Schoolweging (gemiddelde)	Aantal leerlingen (gemiddelde)
IKC Da Vinci	97,1% 96,4%	27,6	53,0
Dalton IKC De Edelsteen	96,8% 96,4%	27,4	35,0
IKC De Waterlelie	96,8% 96,4%	27,4	27,7
IKC De Tjalk	95,6% 96,4%	27,0	48,0
IKC De Baanbreker	94,9% 95,6%	29,2	39,0
Seghwaert, locatie de Springplank	94,6% 96,0%	28,7	32,7
Montessorischool de Trinoom	94,4% 95,6%	29,4	26,0
IKC De Triangel	94,3% 94,7%	31,5	19,3
IKC Florence Nightingale	94,1% 93,6%	33,3	24,7
IKC De Saffier	94,0% 94,4%	32,6	22,3
IKC De Gaerde	93,9% 94,7%	31,1	18,3
Basisschool De Vijverburgh	91,0% 92,6%	35,3	29,7
IKC De Piramide	90,0% 94,7%	31,1	39,0
IKC Het Plankier	89,6% 94,7%	31,3	15,0
IKC Klimboom	89,6% 95,4%	30,7	32,0
IKC De Meerpaal	86,0% 90,8%	38,8	12,7
IKC De Watersnip	82,4% 92,0%	36,1	24,7
IKC Het Zwanenbos	68,6% 91,0%	37,7	23,0
SBO De Vuurtoren	57,4%		34,0

Tabel 3.1: Percentage 1F behaald per school (over schooljaren 18/19, 20/21 en 21/22; bron Bestuursrapportage Vensters voor Verantwoording)

Geconcludeerd kan worden dat t.a.v. het fundamentele niveau 16 OPOZ-scholen de signaleringswaarde van de Inspectie (=85%) hebben behaald. Voor SBO-scholen geldt dat de Inspectie geen signaleringswaarden hanteert: SBO-scholen moeten eigen doelen stellen, passend bij de populatie.

T.a.v. het streefniveau geldt dat 4 OPOZ-scholen (IKC Het Zwanenbos niet meegerekend) de vereiste signaleringswaarde niet hebben behaald (zie tabel 3.2, waarbij t.a.v. de signaleringswaarde voor het streefniveau 1S/2F geldt dat deze afhankelijk is van de schoolweging):

School	% 1S/2F behaald (over drie schooljaren)	Schoolweging (gemiddelde)	Aantal leerlingen (gemiddelde)
IKC Da Vinci	 67,9% 62,0%	27,6	53,0
IKC De Tjalk	 64,6% 62,0%	27,0	48,0
Dalton IKC De Edelsteen	 64,4% 62,0%	27,4	35,0
IKC De Waterlelie	 63,1% 62,0%	27,4	27,7
IKC Florence Nightingale	 58,1% 52,4%	33,3	24,7
IKC Het Plankier	 57,8% 55,8%	31,3	15,0
Seghwaert, locatie de Springplank	 55,8% 61,1%	28,7	32,7
IKC De Triangel	 54,6% 55,8%	31,5	19,3
IKC De Baanbreker	 53,6% 59,2%	29,2	39,0
Montessorischool de Trinoom	 52,1% 59,2%	29,4	26,0
IKC De Saffier	 48,3% 55,3%	32,6	22,3
Basisschool De Vijverburgh	 47,2% 49,0%	35,3	29,7
IKC De Piramide	 45,9% 55,8%	31,1	39,0
IKC De Gaerde	 42,4% 55,8%	31,1	18,3
IKC Klimboom	 36,1% 58,3%	30,7	32,0
IKC De Meerpaal	 28,1% 44,8%	38,8	12,7
IKC De Watersnip	 27,0% 48,5%	36,1	24,7
IKC Het Zwanenbos	 23,2% 46,0%	37,7	23,0
SBO De Vuurtoren	 12,3%		34,0

Tabel 3.2: Percentage 1S/2F behaald per school (over schooljaren 18/19, 20/21 en 21/22)

Overigens wordt in beide tabellen niet uitgegaan van de gecorrigeerde signaleringswaarden die de Inspectie hanteert in schooljaar 22/23. Zie ook de volgende paragraaf.

In beide tabellen worden de resultaten van IKC Het Zwanenbos niet correct weergegeven.

Bestuursgesprek 2022

Op basis van achterblijvende resultaten op de eindtoets bij 5 OPOZ-scholen heeft in oktober 2022 een bestuursgesprek plaatsgevonden. De desbetreffende scholen zijn vervolgens in de periode december 2022 – februari 2023 bezocht voor een kwaliteitsonderzoek. Het betreft de volgende scholen: Het Zwanenbos, IKC Klimboom, IKC De Meerpaal, IKC De Gaerde en IKC De Watersnip. De laatst genoemde school heeft daarbij het oordeel 'zeer zwak' gekregen; de overige vier scholen het oordeel 'onvoldoende'. Op alle vijf scholen zal in 2024 een herstelonderzoek plaatsvinden.

Zoals vermeld, worden de resultaten bij een onderzoek op school daadwerkelijk beoordeeld. Omdat de resultaten van IKC De Meerpaal en IKC De Gaerde voor het streefniveau tussen de signaleringswaarde en de correctiewaarde lagen, heeft dit bij deze scholen geleid tot het oordeel 'niet te beoordelen'. Voor IKC Het Zwanenbos geldt eveneens dat de resultaten niet beoordeeld zijn, omdat de schoolweging geen goede afspiegeling vormt van de leerlingpopulatie, wat regulier en SBO betreft.

Sociale veiligheid

De opbrengsten van de sociale veiligheidsbeleving van kinderen uit groep 7 en 8 worden jaarlijks meegenomen in de prestatie-analyse van de Inspectie. Uiteraard monitort het bestuur ook of de scholen de monitor jaarlijks afnemen en voldoen aan de meldingsverplichting richting Inspectie. De resultaten van de sociale veiligheidsbeleving zijn daarnaast onderwerp van gesprek tijdens de kwaliteitsgesprekken in het voor- en najaar. Bij het kwaliteitsgesprek in het voorjaar worden de bevindingen van het MT besproken en de eventuele interventies die op school ofwel in specifieke groepen in gang zijn/worden gezet. Tijdens het kwaliteitsgesprek in het najaar zijn de landelijke BM-gegevens bekend en worden de interventies nogmaals gesproken indien de opbrengsten van de sociale veiligheidsbeleving lager liggen dan de BM.

De opbrengsten van de monitoring sociale veiligheidsbeleving in schooljaar 21/22 op alle scholen gaven geen aanleiding tot vragen of opmerkingen vanuit de Inspectie bij het jaarlijkse bestuursgesprek in oktober 2022.

Controle bijzondere bekostiging 2022

In 2022 heeft de Inspectie (directie Rekenschap en Juridische zaken) een specifieke controle uitgevoerd naar de rechtmatige verkrijging van bijzondere bekostiging bij scholen in het primair onderwijs. SBO De Vuurtoren maakte deel uit van deze controle: de school ontvangt bijzondere bekostiging op grond van de regeling Culturele minderheden. Bij deze controle heeft de Inspectie ook aandacht besteed aan ongeoorloofd verzuim in de maanden augustus en september 2021. Leerlingen die in die maanden namelijk meer dan 50% afwezig zijn geweest, mogen namelijk niet meegeteld worden voor de bekostiging per teldatum 1 oktober.

De financiële Inspectie heeft vastgesteld dat er geen leerlingen waren die meer dan 50% ongeoorloofd afwezig waren tussen de eerste schooldag van augustus 2021 en de teldatum 1 oktober 2021. Bovendien zijn er geen onjuistheden geconstateerd in de toepassing van de Cumi-regeling. Twee leerlingen bleken ten onrechte niet als Cumi te zijn aangemeld: de inspectie heeft een positieve bevinding doorgegeven aan DUO voor de bekostiging.

3.2. OPOZ kwaliteitszorgcyclus

In het eerste kwartaal van '21 is de Expertgroep Kwaliteitszorgcyclus aan de slag gegaan. Doel van de expertgroep was om te komen tot een beschreven kwaliteitszorgcyclus voor alle OPOZ-scholen. In 2022 is deze kwaliteitscyclus vastgesteld in het MO. De kwaliteitszorgcyclus van OPOZ bestaat uit de volgende elementen:

- Een checklist (de kwaliteitsmatrix) waarmee scholen de eigen kwaliteit op schoolniveau kunnen bewaken en borgen, enerzijds vanuit het wettelijk kader (deugdelijkheidseisen vanuit WPO/Inspectiekader) en anderzijds vanuit de ambities van de school;
- Een kalender voor cyclische kwaliteitsborging;
- Formats voor het schooljaarverslag en voor het jaarplan van de scholen;
- Een format voor de opbrengstenanalyse (tussentijdse en eindopbrengsten);
- Beleid over de wijze waarop verantwoording wordt afgelegd en wie we betrekken bij de dialoog over kwaliteitsverbetering;
- In aansluiting hierop: een overzicht van jaarlijkse prestatie-indicatoren (o.a. gebaseerd op de jaarlijkse prestatieanalyse van de Inspectie), waarover scholen moeten rapporteren in hun jaarverslag dat vervolgens onderwerp van gesprek zal zijn in het 'kwaliteitsgesprek' met CvB en beleidsmedewerkers.

De kwaliteitsgesprekken tussen MT's en het CvB en de beleidsmedewerkers vinden halfjaarlijks plaats sinds najaar 2021.

3.3 Nationaal Programma Onderwijs

Het ministerie van OCW heeft onder de noemer van het NPO (Nationaal Programma Onderwijs) fors extra gelden beschikbaar gesteld voor het primair en voortgezet onderwijs. Beoogd doel van het NPO is om het voor leerlingen die dat nodig hebben, langer, meer of effectievere onderwijs(tijd) mogelijk te maken om de impact die de Coronacrisis tot nu toe heeft op hun ontwikkeling te herstellen en hen weer een goede uitgangspositie te geven.

In de diverse MO's is het NPO steeds onderwerp van gesprek geweest. Daarbij is gezocht naar werkvormen, waarin scholen elkaar bevragen en van elkaar kunnen leren. Ook hiermee is weer een stap gezet in het werken aan een gezamenlijke ontwikkel- en verbetercultuur. Zo is er ook gesproken over de eisen aan de monitoring en verantwoording van de gekozen interventies.

Vanuit de OPOZ-brede analyse van de schoolanalyses (en schoolprogramma's) is geconstateerd dat er een aantal gemeenschappelijke thema's is. Deze kunnen geclusterd worden tot een drietal categorieën:

- Begrijpend/technisch leesonderwijs en rekenen
- Sociaal-emotionele ontwikkeling/executieve functies en burgerschap/persoonsvorming
- Resultaatsverbetering, ontwikkeling leerlijnen en leerdoelen en analyse vaardigheden.

De bovenschoolse aanpak en invulling van deze onderwerpen sloot ook aan bij de actualisering van het Koersplan en de schoolplannen aan de hand van ambitiekaarten op stichtings- en school niveau.

De komende jaren is het extra van belang de ontwikkelingen van leerlingen goed te blijven monitoren. De verwachting is dat de Inspectie ook in haar toezicht nadrukkelijk aandacht zal besteden aan de vraag op welke wijze een school zicht krijgt/heeft op de invulling en het effect van de interventies, maar ook hoe een school de ontwikkeling van het kind analyseert, in kaart brengt en aantoonbaar en planmatig volgt.

Daarnaast wordt het belang van handelen vanuit een goede visie op onderwijs (wat verstaan wij onder goed onderwijs en welke kennis en vaardigheden willen wij onze kinderen meegeven?) zowel vanuit het nieuwe Onderzoekskader als vanuit het NPO onderstreept. Dit vraagt om aanscherping van visie en van ambities, zowel stichtingsbreed als op schoolniveau. Het is van belang dat de komende periode bestuur/intern toezicht/(G)MR/schooldirecties elkaar weten te versterken om een duurzame verbetering van het onderwijs te realiseren.

In het kader van evaluatie van het schooljaar en van het schoolprogramma NPO hebben de scholen voor de zomervakantie in kaart gebracht welke activiteiten effectief zijn gebleken en welke al dan

niet gecontinueerd moeten worden in het huidige schooljaar. Deze activiteiten hebben zij verwerkt in een nieuw schoolprogramma en een begroting 2022-2023.

De medezeggenschapsraden van de scholen hebben voor 1 oktober jl. opnieuw ingestemd met het schoolprogramma 2022-2023 en met de besteding van de NPO-middelen. Van de totale NPO-uitgaven in 2022 is 36% besteed aan personeel niet in loondienst. In dit percentage zijn de kosten voor nascholing en leerlingzorg niet inbegrepen.

Op alle scholen zijn vanuit de menukaart diverse interventies ingezet op het wegwerken van achterstanden en hiaten. Dat is op verschillende manieren gebeurd: in een aantal gevallen met de inhuur van externe expertise, met de inzet van eigen personeel of van studenten uit de opleidingsschool. Daarbij zijn met name op het gebied van de basisvaardigheden interventies uitgevoerd om op groepsniveau, in kleine groepjes leerlingen of op individueel niveau opgelopen achterstanden weg te werken. Dit heeft geleid tot een aantal meetbare resultaten. Op andere gebieden zoals de interventies op sociaal emotionele ontwikkeling heeft dit geleid tot merkbare resultaten. Zo zijn op een aantal scholen extra SMW-uren ingezet om op groepsniveau te werken aan ontstane hiaten en/of de ontwikkeling van de groepsdynamiek. Daarnaast heeft de inzet van Rots-en-water-trainingen effect gehad in de ontwikkeling van de weerbaarheid van leerlingen die in de Coronaperiode op dit vlak achterstanden hadden opgelopen.

4. HR

4.1 Ontwikkelingen

Aantrekkelijk werkgeverschap en duurzame inzetbaarheid zijn de speerpunten van waaruit het HRM-beleid gestalte krijgt. We werken vanuit de overtuiging dat gemotiveerde en betrokken medewerkers bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs. Werkgeluk hebben we daarom hoog in het vaandel staan. Tegelijkertijd hebben we hoge verwachtingen van medewerkers. Onze leerlingen verdienen het beste onderwijs. We stimuleren dat medewerkers zich blijvend ontwikkelen en uitdagen.

In 2022 hebben op het gebied van HR diverse ontwikkelingen plaatsgevonden. De belangrijkste ontwikkelingen staan hieronder beschreven.

Aanbesteding arbodienst en opzetten providerboog

In het eerste kwartaal van 2022 heeft een aanbesteding plaatsgevonden voor de ARBO-dienstverlening. Het contract met de huidige arbodienst Perspectief liep af op 1 september 2022. Aanvankelijk hadden verschillende partijen zich aangemeld voor de aanbestedingsprocedure. Wegens capaciteitsproblemen heeft een groot deel van deze partijen zich moeten terugtrekken uit de procedure en hebben we uiteindelijk één inschrijving ontvangen. Met deze partij, genaamd De Arbodienst, is OPOZ een samenwerking aangegaan voor de komende drie jaar.

De werkwijze van de Arbodienst gebaseerd op het Huis van Werkvermogen sluit goed aan op de visie en behoefte van OPOZ om vanuit de eigen regie van medewerkers grip op inzetbaarheid te creëren. De Arbodienst biedt een breed spectrum aan dienstverlening op het gebied van duurzame inzetbaarheid, preventie en curatie ondersteuning. Om hierin niet afhankelijk te zijn van één partij is OPOZ op dit moment ook een eigen providerboog aan het ontwikkelen voor dienstverlening op het gebied van coaching, loopbaanbegeleiding, re-integratietrajecten spoor 2 en dergelijke.

De samenwerking met De Arbodienst is op 1 september 2022 ingegaan.

Promotiebeleid

De regeling 'verzoek tot promotie' is in gebruik genomen. Deze regeling beschrijft op welke wijze en onder welke voorwaarden medewerkers in aanmerking kunnen komen voor een hogere functie. Hiermee beogen we een eenduidige behandeling van verzoeken tot bevordering en een juiste toepassing van ons functiebouwhuis. Er zijn inmiddels diverse promotieverzoeken ingediend en behandeld.

Wervingscampagne

Personeel werven wordt een steeds grotere uitdaging voor de onderwijssector. In mei 2022 is OPOZ een wervingscampagne gestart onder begeleiding van een extern bureau voor het aantrekken van personeel. Via filmpjes en ander wervingsmateriaal en het vergroten van onze zichtbaarheid op social media hebben we ingezet op het bereiken en werven van zoveel mogelijk (potentiële) nieuwe medewerkers. In aanvulling op deze campagne hebben begin juni 2022 open dagen ('meet en greet') plaatsgevonden op een aantal OPOZ-scholen. Hoewel de opkomst beperkt was, hebben we via de 'meet en greet' enkele nieuwe medewerkers aangetrokken en waren de bezoekers en betrokken scholen enthousiast over deze manier van werven.

Tijdens de zomervakantie heeft de wervingscampagne 'on hold' gestaan. In 2023 zullen we de wervingscampagne weer intensief hervatten.

Collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering

Medewerkers die arbeidsongeschikt raken, krijgen te maken met inkomensverlies. Vooral bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid kan er sprake zijn van een behoorlijke inkomenssterugval.

Vanuit goed werkgeverschap vindt OPOZ het belangrijk dat medewerkers zich hiertegen kunnen verzekeren. Daarom heeft OPOZ met ingang van 1 augustus 2022 een collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering afgesloten bij Loyalis. Het afsluiten van de collectieve verzekering betekent dat alle medewerkers in dienst van OPOZ automatisch verzekerd zijn bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid. Medewerkers die geen gebruik willen maken van de regeling kunnen via een zogenoemde afstandsverklaring afzien van deelname.

Trainee traject voor schoolleider

In het primair onderwijs wordt op korte termijn een tekort aan schoolleiders verwacht. Hier willen we als organisatie op anticiperen door te investeren in een kweekvijver met talentvolle kandidaten voor leidinggevende functies. Daarnaast is het belangrijk dat we huidige schoolleiders weten te behouden. In het kader hiervan biedt OPOZ sinds de start van het schooljaar 2022/2023 traineeplekken aan. Deze traineeplekken zijn bedoeld voor medewerkers die de stap naar een leidinggevende functie willen maken of adjuncten die willen doorgroeien naar de functie van directeur. Onder begeleiding van een ervaren schoolleider worden ze gedurende een traject van ongeveer een jaar voorbereid op het vervullen van een directiefunctie. Leren van en met elkaar staat hierin centraal. Het streven is om jaarlijks twee tot vier traineeplekken beschikbaar te stellen en op deze manier te zorgen voor voldoende doorgroeimogelijkheden en continue aanwas van talentvolle schoolleiders.

Omdat het traineeship voor het eerst plaatsvindt, vinden tussentijds evaluatiemomenten plaats om de ervaringen te monitoren en het traject indien nodig bij te kunnen stellen.

Gesprekkencyclus

Sinds september 2021 is de nieuwe gesprekkencyclus volgens waarderend onderzoek in gebruik. De gesprekkencyclus omvat verschillende gesprekken die gedurende het jaar met de medewerker worden gevoerd. De gesprekkencyclus is in 2022 geëvalueerd met medewerkers en directies. De ervaringen zijn overwegend positief. Het waarderende kader wordt als katalysator ervaren voor ontwikkeling.

Daarnaast zijn in 2022 intern collega's getraind om de scholing 'gesprekkencyclus volgens het waarderend kader', die afgelopen jaar door een trainingsbureau aan de directies is gegeven, zelf te kunnen verzorgen. Op deze manier kunnen we nieuwe directieleden en de schoolleiders die de training nog niet hebben gevolgd zelf gaan scholen.

Introductie nieuwe medewerkers

In 2022 hebben we een kennismakingsbijeenkomst geïntroduceerd voor alle nieuwe medewerkers. De bijeenkomst wordt centraal georganiseerd en heeft als doel om de nieuwe medewerkers welkom te heten, ze kennis te laten maken met OPOZ als werkgever en ze te voorzien van informatie. Daarnaast biedt de bijeenkomst ook de gelegenheid om andere nieuwe collega's te leren kennen. Hiermee willen we bereiken dat medewerkers zich snel thuis voelen in onze organisatie.

4.2 Personeelsbestand

In het verslagjaar 2022 telde OPOZ 498 personeelsleden (peildatum 31/12), 373,9 fte (1-1-2022: 366,6 fte), 14% mannen en 86% vrouwen. Van alle medewerkers was 84% in vaste dienst, 16% had een tijdelijke aanstelling. 70% van de medewerkers werkte parttime, 30% werkte fulltime.

De opbouw van het personeelsbestand op 1-1-2022 en 31-12-2022 staat in tabel 4.1 weergegeven. In de tellingen zijn medewerkers die voor vervanging werden ingezet meegerekend. Stagiair(e)s zijn buiten beschouwing gelaten.

Funcities	Aantal 1/1	%	FTE 1/1	Aantal 31/12	%	FTE 31/12
Directie	29	5,9	27,1	28	5,6	24,4
Leraar in opleiding	7	1,4	4,5	10	2,0	6,0
Onderwijsondersteunend personeel (zonder lesgebonden taken)	55	11,3	38,1	53	10,6	38,2
Onderwijsondersteunend personeel	61	12,5	42,2	71	14,3	49,9
Onderwijzend personeel	326	66,8	246,3	322	64,7	244,5
Zij-instromer	10	2,1	8,4	14	2,8	10,9
Eindtotaal	488	100	366,6	498	100	373,9

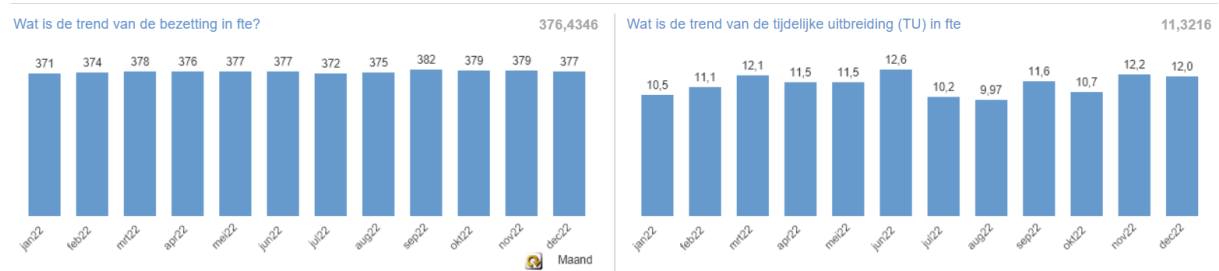
Geslacht	Aantal 1/1	%	FTE 1/1	Aantal 31/12	%	FTE 31/12
Man	71	15	62,1	71	14	62,7
Vrouw	417	85	304,5	427	86	311,2
Eindtotaal	488	100	366,6	498	100	373,9

Dienstverband	Aantal 1/1	%	FTE 1/1	Aantal 31/12	%	FTE 31/12
Vast	428	88	320,7	416	84	65
Tijdelijk	60	12	45,9	82	16	308,9
Eindtotaal	488	100	366,6	498	100	373,9

Arbeidsomvang	Aantal 1/1	%	FTE 1/1	Aantal 31/12	%	FTE 31/12
Fulltime	146	30	146	139	30	139
Parttime	342	70	220,6	359	70	234,9
Eindtotaal	488	100	366,6	498	100	373,9

Tabel 4.1: Personeelsbestand OPOZ peildatum 1-1-2022 en 31-12-2022

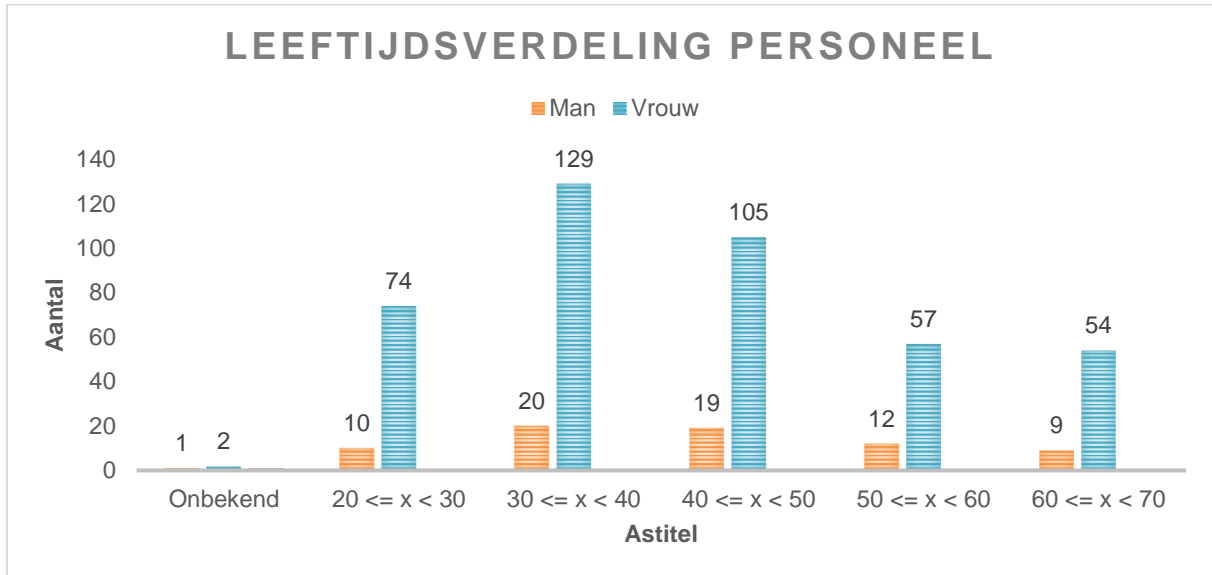
Het gemiddelde aantal fte in 2022 bedroeg 376. Dat is 8 fte minder dan het jaar daarvoor. Zie tabel 4.2.

Tabel 4.2: Trend bezetting in fte en tijdelijke urenuitbreiding OPOZ 2022

4.3 Leeftijdsopbouw

De leeftijdsverdeling van het personeel is in tabel 4.3 grafisch weergegeven. De leeftijds-categorieën 30 tot 40 jaar en 40 tot 50 jaar zijn binnen OPOZ het meest vertegenwoordigd. Dat is vergelijkbaar met vorig jaar en de leeftijdsopbouw in het basisonderwijs in zijn totaliteit (DUO, Onderwijspersoneel po in aantal personen 2011-2021).

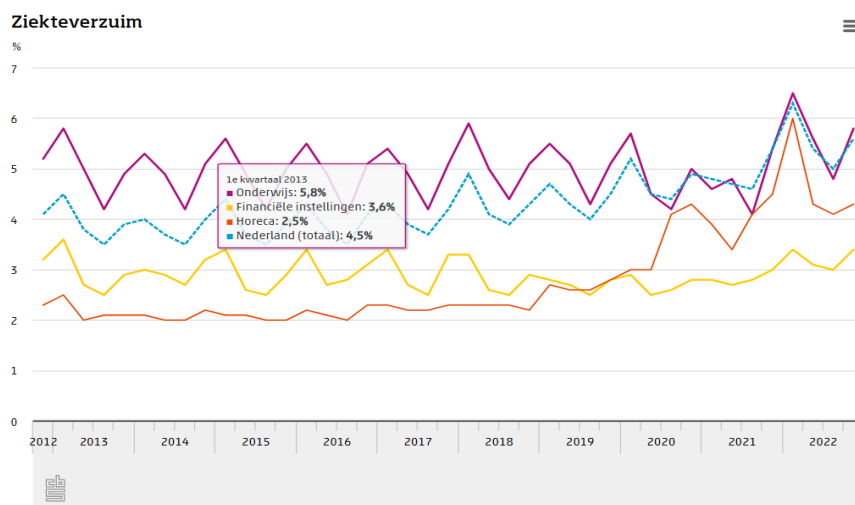

Tabel 4.3: Leeftijdsverdeling personeel, peildatum 31-12-2022

De gemiddelde leeftijd van het personeel op 31 december 2022 bedroeg 42 jaar, net als vorig jaar. De gemiddelde leeftijd van de mannen (43 jaar) en vrouwen (42 jaar) is ook gelijk gebleven. De gemiddelde leeftijd van personeel in de sector primair onderwijs lag de afgelopen jaren iets hoger. (DUO, Onderwijspersoneel po in aantal personen 2011-2021).

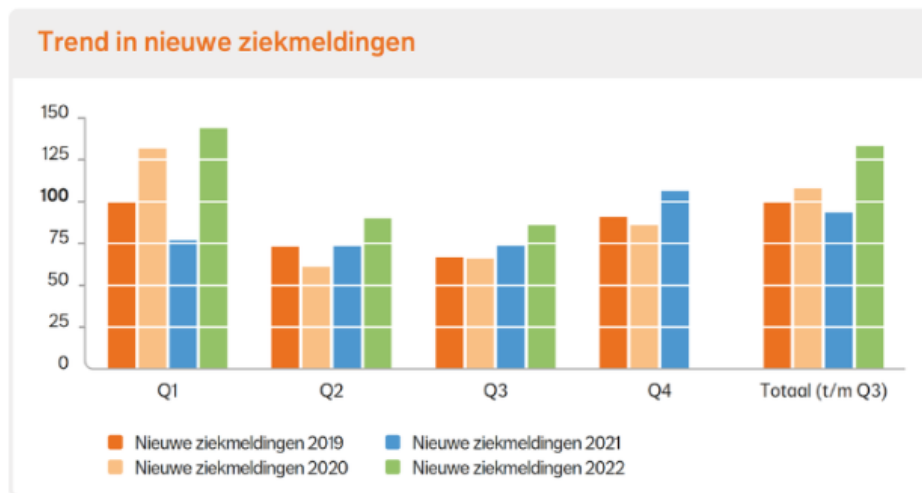
4.4 Verzuim

Het ziekteverzuim in 2022 was 6,7% (exclusief zwangerschapsverlof). De meldingsfrequentie (het aantal ziekmeldingen gedeeld door het aantal werknemers) bedroeg 1,84. Ten opzichte van het jaar 2021 is het verzuimpercentage bij OPOZ gelijk gebleven. In de meeste branches is het ziekteverzuim in 2022 gestegen. In de onderwijssector nam het verzuim met 0,9% toe. (CBS).

Tabel 4.4: Trend ziekteverzuim, bron: CBS

De meldingsfrequentie is in 2022 opvallend toegenomen van 1,08 in 2021 naar 1,84. Deze ontwikkeling deed zich ook voor bij andere werkgevers. De griepgolf en coronabesmettingen zorgden voor een hoog aantal ziekmeldingen, blijkt uit onderzoek van diverse arbodiensten. Bij diverse werkgevers daalde in de loop van maart het aantal verzuimmeldingen door corona, terwijl het aantal meldingen door griep en griepachtige klachten steeg ('Verzuimmeldingen door griepgolf en corona op recordhoogte', www.zorgkrant.nl, 14 maart 2023). Ook onderzoek van Nationale Nederlanden laat een toename van het aantal ziekmeldingen onder werknemers zien in 2022.

Tabel 4.5: Ontwikkeling nieuwe ziekmeldingen per kwartaal, bron: Nationale Nederlanden

Een vergelijking met de sector primair onderwijs valt niet goed te maken. De cijfers over 2022 zijn nog niet bekend.

Het percentage nulverzuim (het aandeel werknemers dat zich niet ziek heeft gemeld) en de gemiddelde verzuimduur namen af in 2022. Dat valt te verklaren door het feit dat meer medewerkers zich het afgelopen jaar kortdurend hebben ziekgemeld.

Opvallend is het hoge ziekteverzuim binnen de categorieën onderwijsondersteunend personeel, terwijl het verzuim onder onderwijzend personeel is gedaald.

Verzuimgegevens	2018	2019	2020	2021	2022
Verzuimpercentage	6,15	5,64	8,17	6,6	6,7
- Directie	1,08	2,66	2,38	5,09	8,14
- Onderwijsondersteunend personeel (zonder lesgebonden taken)	10,13	15,62	16,44	9,37	11,63
- Onderwijsondersteunend personeel	4,55	4,04	7,01	4,5	9,17
- Onderwijzend personeel	6,62	5,48	8,40	6,82	5,48
- Zij-instromer					3,03
Meldingsfrequentie	1,32	1,14	1,28	1,08	1,84
- Directie	0,62	0,53	0,48	0,38	0,55
- Onderwijsondersteunend personeel (zonder lesgebonden taken)	2,56	2,08	1,92	1,56	2,22
- Onderwijsondersteunend personeel	1,86	1,47	1,72	1,39	2,73
- Onderwijzend personeel	1,19	1,05	1,21	1,03	1,74
- Zij-instromer					2,17
Nulverzuim in %	37,59	43,74	37,28	41,67	21,25
- Directie	56,67	63,33	70,37	75,86	65,38
- Onderwijsondersteunend personeel (zonder lesgebonden taken)	13,04	22,73	22,73	46,00	24
- Onderwijsondersteunend personeel	31,03	42,19	44,74	42,86	9,8
- Onderwijzend personeel	39,26	43,52	34,82	38,81	19,43
- Zij-instromer					22,22
Gemiddelde verzuimduur in dagen	16,92	16,98	16,37	34,03	13,68
- Directie	6,69	13,69	26,42	39,56	60,50
- Onderwijsondersteunend personeel (zonder lesgebonden taken)	5,96	15,43	25,66	33,03	20,55
- Onderwijsondersteunend personeel	7,57	4,80	9,81	22,18	9,78
- Onderwijzend personeel	21,55	20,64	17,0	36,92	12,09
- Zij-instromer					5,38

Tabel 4.6: Verzuimcijfers 2018 - 2022

Verzuim naar leeftijd

In grote lijnen kan worden gezegd dat het verzuim met de leeftijd oploopt. In 2022 zien we dat beeld ook bij OPOZ. In 2021 en het jaar daarvoor stak de leeftijdsgroep 40 tot 50 jaar er nog opvallend bovenuit qua ziekteverzuim. In 2022 was daar geen sprake meer van. Een soortgelijk beeld doet zich voor in de sector primair onderwijs in het algemeen. Een precieze vergelijking is echter moeilijk te maken, omdat er voor de sector andere leeftijdscategorieën worden gehanteerd en de cijfers over 2022 niet bekend zijn (DUO, verzuimkengetallen 2018-2021).

Leeftijdscategorie	Fte t.b.v. verzuim	Fte verzuim	Verzuim%	Verzuim% norm	Kort	Middel	Lang	Langer dan 1 jr.
Totaal	309,6461	20,6904	6,68%		2,25%	1,18%	3,05%	0,21%
20 <= x < 30	47,2004	2,6637	5,64%		2,86%	1,16%	1,62%	
30 <= x < 40	92,4351	5,1080	5,53%		2,25%	1,05%	2,06%	0,16%
40 <= x < 50	81,5658	5,3904	6,61%		2,05%	1,02%	3,23%	0,31%
50 <= x < 60	46,2965	3,7965	8,20%		2,18%	1,68%	4,14%	0,20%
60 <= x < 70	42,1482	3,7314	8,85%		2,04%	1,23%	5,26%	0,34%

Tabel 4.7 Verzuimpercentage naar leeftijdscategorie 2022

Vergeleken met vorig jaar is de meldingsfrequentie in 2022 bij alle leeftijdscategorieën toegenomen. De leeftijdscategorie 20 tot 30 jaar springt eruit. Binnen deze groep meldden medewerkers zich opvallend vaak ziek.

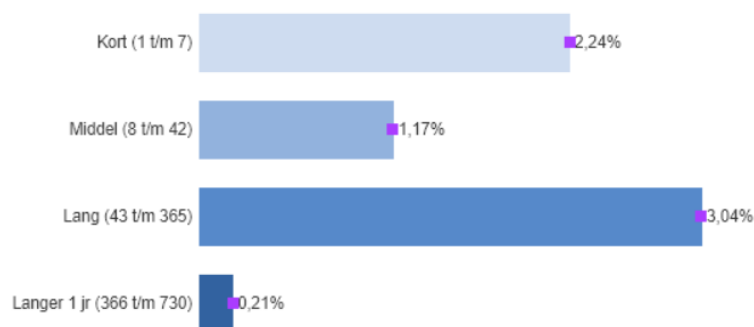
Leeftijdscategorie	Aantal mdw. verzuim (gemiddeld)	Aantal ziekmeldingen	Verzuim frequentie	Verzuim frequentie norm	% Nulverzuim
Totaal	410,83	759	1,85		21,08%
20 <= x < 30	54,92	141	2,57		13,64%
30 <= x < 40	124,00	234	1,89		28,29%
40 <= x < 50	113,08	176	1,56		31,62%
50 <= x < 60	61,75	110	1,78		23,61%
60 <= x < 70	57,08	98	1,72		23,53%

Tabel 4.8: Meldingsfrequentie naar leeftijdscategorie 2022

Verzuimduur

Het verzuimpercentage van OPOZ in 2022 is net als vorig jaar grotendeels toe te schrijven aan langdurig verzuim (43 t/m 365 dagen). Het aandeel kortdurend verzuim (1 t/m 7 dagen) is echter opvallend toegenomen en het aandeel verzuim langer dan een jaar is met 2/3 afgenomen.

Wat is het verzuimpercentage per verzuimduurklasse?

Tabel 4.9: Verzuimpercentage naar verzuimduur 2022

WIA

In 2022 hebben er geen WIA-beoordelingen plaatsgevonden. Alle zieke medewerkers zijn binnen een termijn van twee jaar volledig hersteld.

Verzuimbegeleiding

OPOZ heeft de arbodienstverlening, waaronder de bedrijfsgezondheidszorg en de re-integratie van zieke werknemers, uitbesteed aan een externe arbodienst. Tot 1 september 2022 was dat Perspectief EU. Sinds 1 september 2022 is dat De Arbodienst. De verzuimbegeleiding ligt grotendeels in handen van een externe verzuimconsulent. In het overzicht hieronder staan de afgenomen diensten bij de arbodiensten ten aanzien van de verzuimbegeleiding weergegeven.

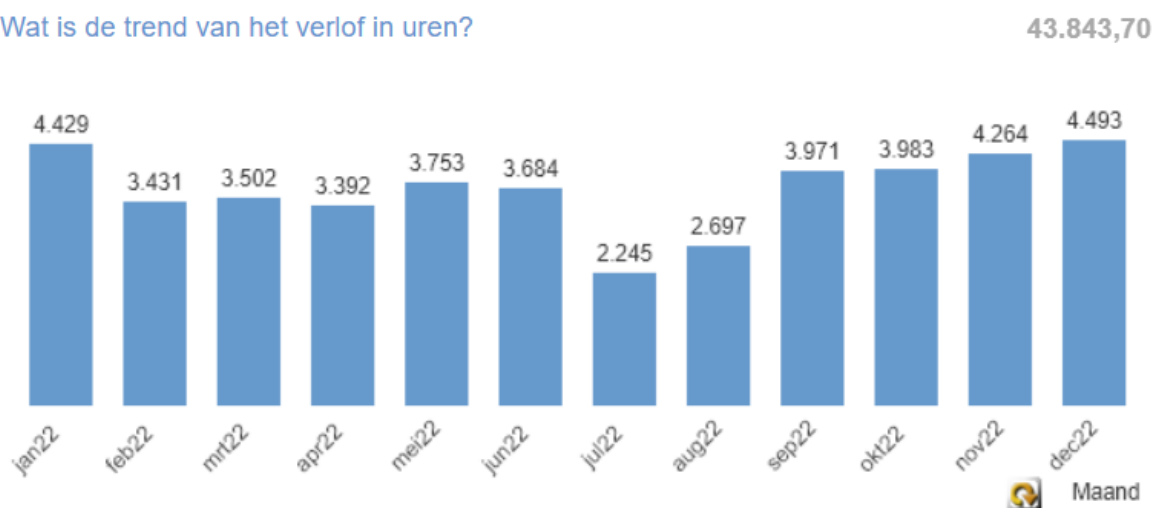
Afgenomen ARBOdiensten	2020		2021	
	Aantal	€	Aantal	€
Verzuimconsulent	495,34 uur		220,94 uur	
Bedrijfsarts	91,8 uur		68,15 uur	
Arbeidsdeskundig onderzoek	9	€ 11.354	3	€ 4.185
Arbeidsdeskundige overig	2	€ 1.135	1	€ 400
Bedrijfspsychologische	1	€ 375		€ 0
Coaching	13	€ 21.105	5	€ 9.375
Fit naar de Finish	1	€ 1.385		€ 0
Juridisch & Mediation	2	€ 1.120		€ 0
Loopbaanbegeleiding	1	€ 825		€ 0
Psychologische interventie	1	€ 100	2	€ 480
Re-integratie spoor 2	5	€ 24.800	5	€ 11.260
RI&E		€ 5.441		€ 19.753
Verzuim		€ 5.222		€ 1.769
Verzuimabonnement		€ 62.102		€ 68.132
WGA advies		€ 450		€ 2.500
Overig		€ 441		€ 0
Totaal		€ 135.855		€ 117.854

Tabel 4.10: Afgenomen ARBO diensten 2022

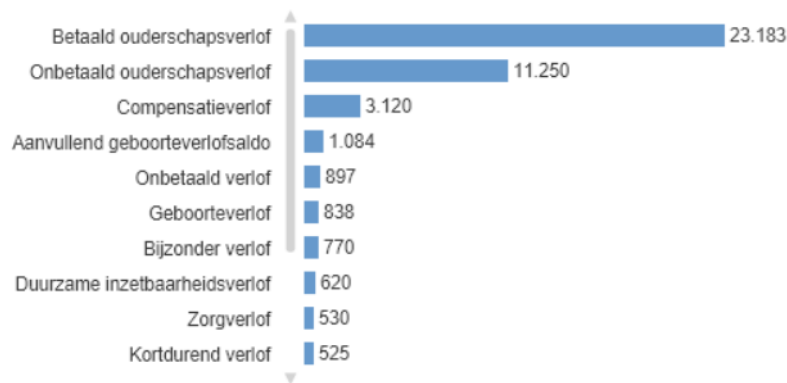
Verlof

In 2022 hebben medewerkers in totaal 43.843 uur (ca. 26 fulltime aanstellingen) verlof genoten. Dat is ongeveer 5000 uur minder (3 fte) dan in 2021. Er werd met name minder verlof opgenomen voor het preventief thuisblijven wegens coronamaatregelen (500 uur in 2022 t.o.v. 3800 uur in 2021). Ouderschapsverlof werd het meest opgenomen (34.433 uur, 20 fulltime aanstellingen). Dat is vergelijkbaar met vorig jaar. Daarna volgt compensatieverlof (uren van het zwangerschapsverlof die samenvielen met schoolvakanties, 3120 uur).

Wat is de trend van het verlof in uren?

Wat is het aantal verlofuren per type verlof?

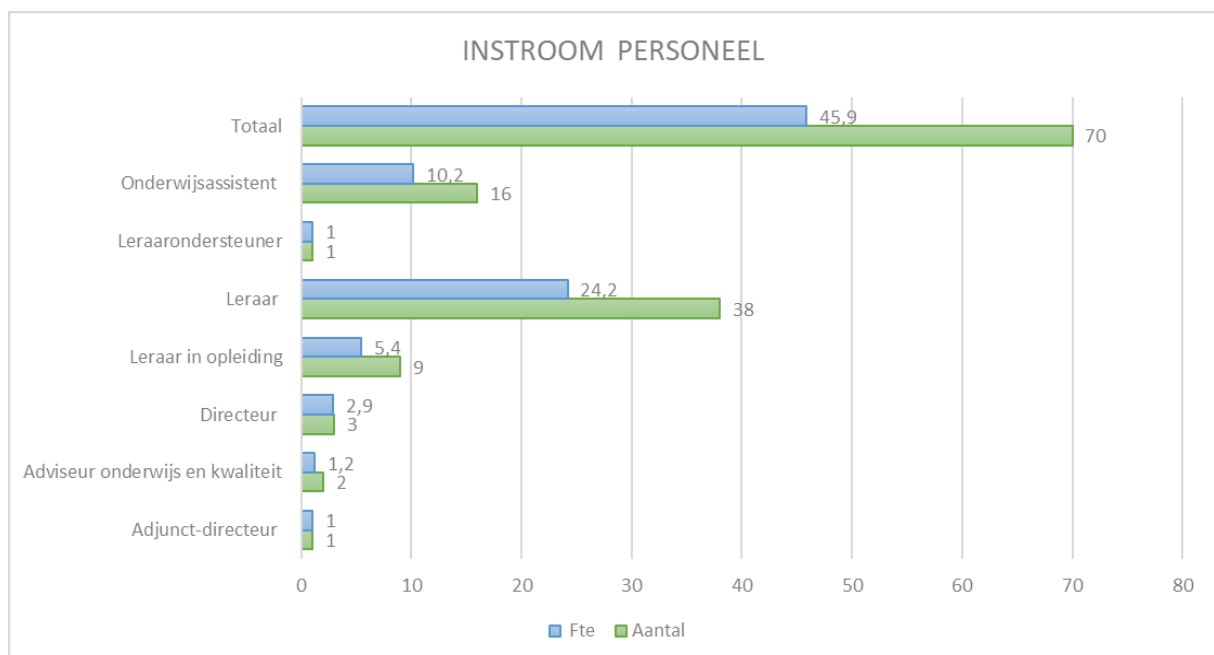

Tabel 4.11: Trend van verlof in uren 2022

4.6 Mobiliteit

Instroom

In 2022 zijn in totaal 70 nieuwe medewerkers in dienst getreden (exclusief medewerkers die zijn aangesteld voor vervanging). Dat zijn 13 medewerkers meer dan vorig jaar. Ruim de helft hiervan was onderwijzend personeel. In totaal zijn 38 nieuwe leerkrachten aangesteld ten opzichte van 25 in 2021. De instroom was niet toereikend om te voorzien in alle vacatures. Daarentegen hebben we minder uitzendkrachten en zzp'ers ingezet dan het jaar hiervoor.

Tabel 4.12: Instroom medewerkers 2022

Uitstroom

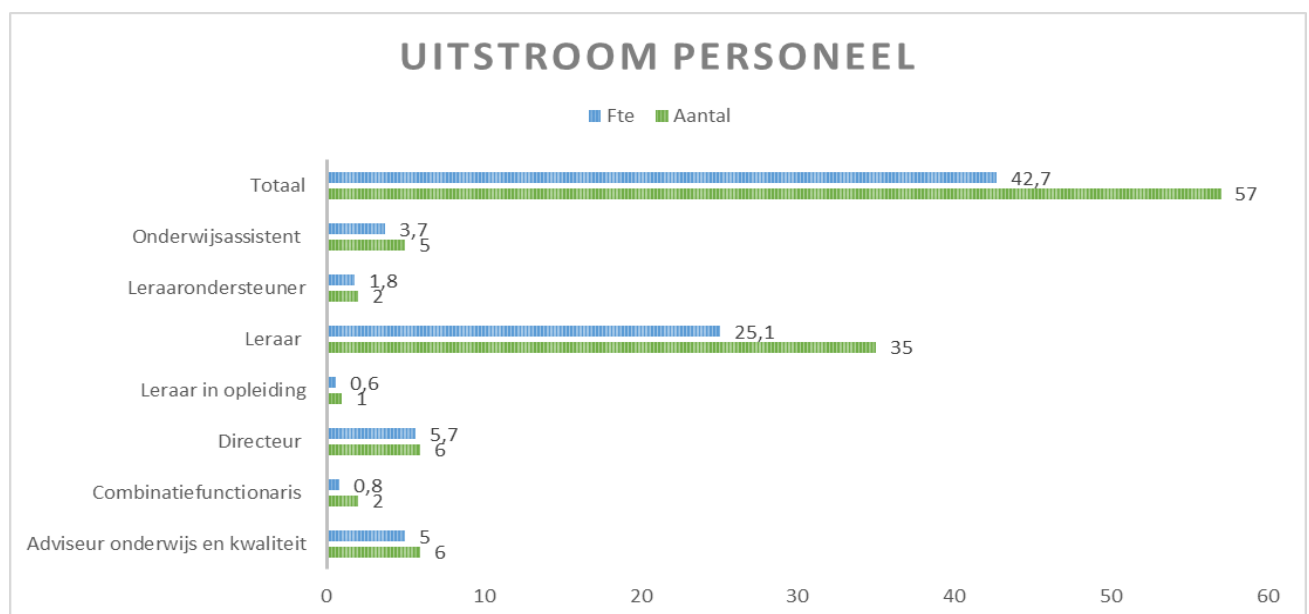
In 2022 zijn 57 medewerkers uit dienst gegaan (exclusief vervangers). Dat zijn er 15 minder dan vorig jaar. Ook zijn er meer medewerkers aangenomen dan dat er zijn vertrokken, in totaal 13. Dat is een positieve ontwikkeling. Vorig jaar was dat anders. Toen stroomden 15 meer medewerkers uit

dan in. Dat beeld zien we ook bij de leerkrachten. Er zijn dit jaar meer leerkrachten aangetrokken dan vertrokken.

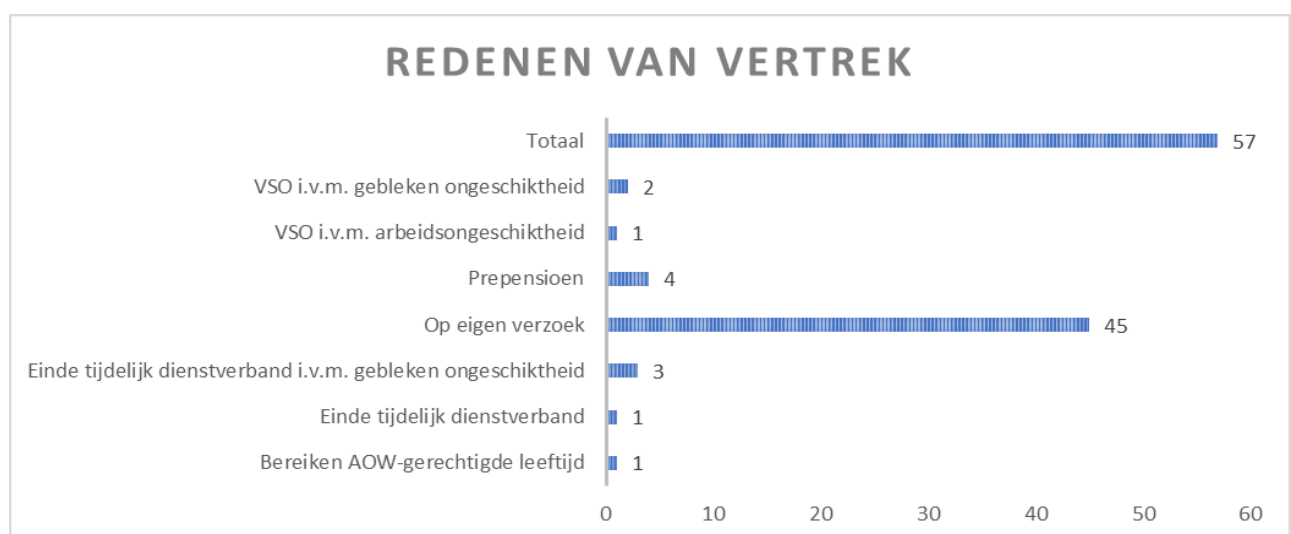
Het merendeel van de medewerkers ging uit dienst op eigen verzoek (78%). Daarnaast zijn vier medewerkers vertrokken in verband met (vroeg)pensioen. Bij drie medewerkers is het dienstverband via een vaststellingsovereenkomst beëindigd, waarvan één wegens arbeidsongeschiktheid. Vijf arbeidsovereenkomsten zijn beëindigd of niet voortgezet vanwege disfunctioneren. Dit alles is vergelijkbaar met vorig jaar.

De redenen voor het ontslag op eigen verzoek lopen uiteen van reisafstand en privéomstandigheden tot een maken van een carrièrestap in het kader van persoonlijke ontwikkeling en het volgen van ambities.

Voor de beëindiging van arbeidsovereenkomsten anders dan op verzoek van de medewerker, is in totaal € 71.552,70 uitgekeerd aan transitievergoedingen. Dit bedrag is inclusief de vergoedingen die zijn uitbetaald aan medewerkers met tijdelijke dienstverbanden voor vervanging.

Tabel 4.13: Uitstroom medewerkers 2022

Tabel 4.14: Vertrekredenen uitgestroomde medewerkers 2022

Doorstroom

In 2022 zijn 31 medewerkers doorgestroomd naar een andere functie. Hiervan zijn 15 medewerkers doorgegroeid naar een vergelijkbare functie op een hoger niveau, zoals van conciërge A naar B of van leraar LB naar leraar LC. Drie medewerkers hebben ervoor gekozen een stap terug te doen. Het betreft leerkrachten die onderwijsassistent of leraarondersteuner zijn geworden en een adjunct-directeur die weer als leerkracht is gaan werken. Vier medewerkers zijn doorgegroeid naar een andere, hoger of gelijk ingeschaalde functie en vijf medewerkers in de functie van onderwijsassistent of leraarondersteuner zijn na afronding van hun opleiding aangesteld als leraar. Tot slot zijn vier leraren in opleiding na hun eindstage bij OPOZ in dienst gebleven als onderwijsassistent.

OUDE FUNCTIE	NIEUWE FUNCTIE							
	Conciërge B	Administratief medewerker B	Onderwijs-assistent A	Onderwijs-assistent B	Leraar-ondersteuner	Leraar LB	Leraar LC	Adviseur onderwijs en kwaliteit
Conciërge A	1							
Administratief medewerker A		1						
Onderwijsassistent A		1			1			
Onderwijsassistent B					1	4		
Leerlingbegeleider								1
Leraarondersteuner						1		
Leraar LB			1		1		12	
Leraar LC								1
Adjunct-directeur A12							1	
Leraar in opleiding				4				
Eindtotaal	1	2	1	4	3	5	13	2

Tabel 4.15: Vertrekredenen uitgestroomde medewerkers 2022

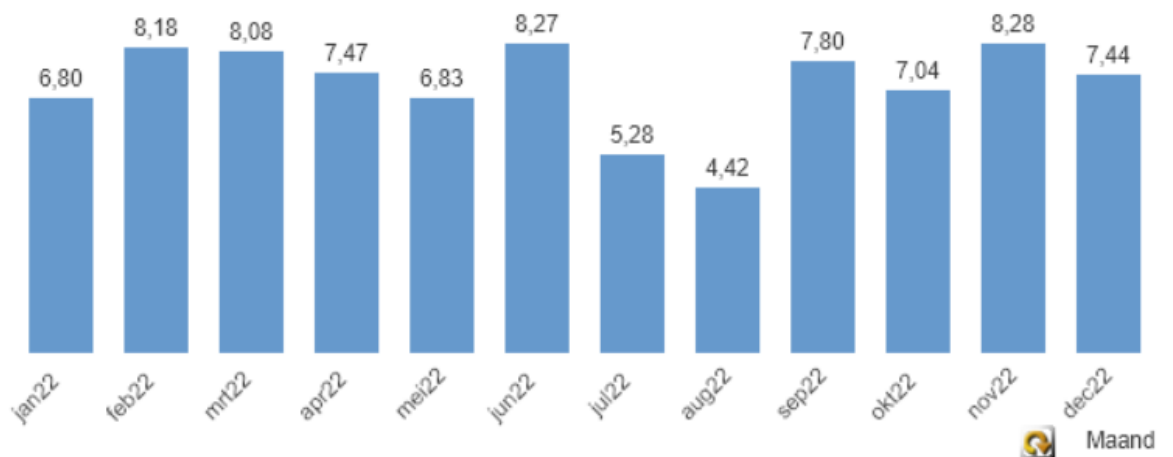
Vervanging

In 2022 is maandelijks gemiddeld 7,1 fte aan vervanging ingezet, exclusief uitzendkrachten en ZZP'ers. Dit is 5,3 fte minder ten opzichte van vorig jaar. De vervanging werd overwegend ingezet bij uitval van werknemers door ziekte.

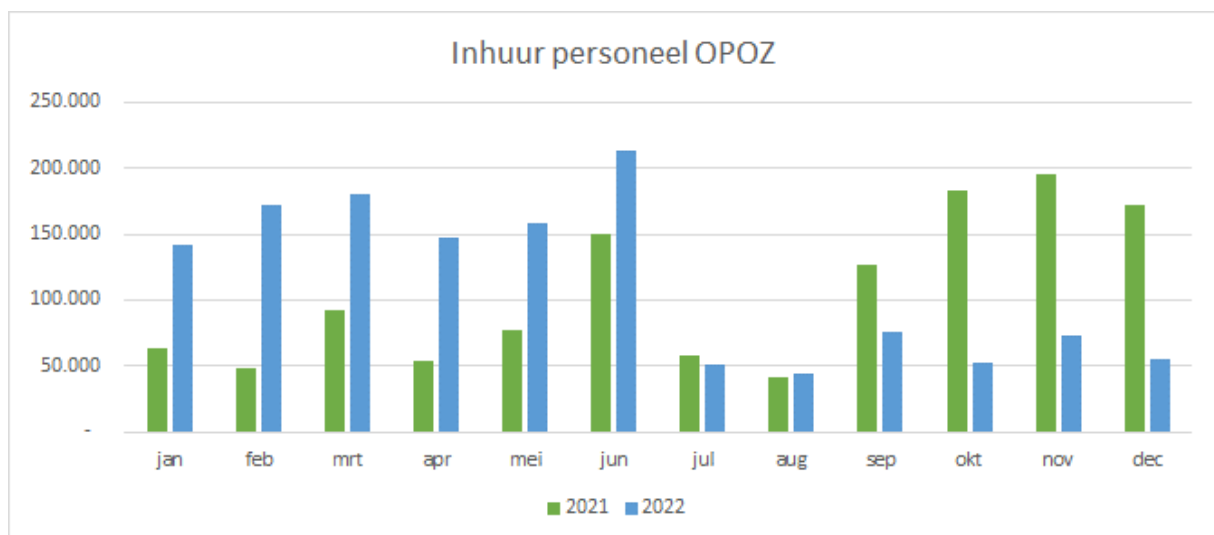
Tegenover de lagere formatieve inzet voor vervanging door personeel in loondienst staat een toename van de kosten voor inhuur van personeel van ruim € 100.000,-. Door krapte op de arbeidsmarkt blijkt het steeds lastiger om de vervanging op te lossen met personeel in loondienst en we zijn als organisatie steeds meer aangewezen op externe krachten. Ook kiezen we soms bewust voor externe krachten in verband met de tijdelijkheid van bepaalde werkzaamheden of ter overbrugging van een periode om eigen personeel klaar te stomen voor een functie of om kwalitatief goed personeel te werven. Dat hebben we onder meer voor een aantal directiefuncties gedaan.

De kosten voor de inhuur van personeel zijn in de tweede helft van 2022 wel fors gedaald. Gemiddeld werd in de tweede helft van 2022 € 58.517,- besteed aan inhuur van personeel. In dezelfde periode vorig jaar was dat nog € 129.166,- en in de eerste helft van 2022 gemiddeld € 168.550,-. We streven ernaar deze trend in 2023 voort te zetten.

Wat is de trend van de fte ingezet ter vervanging?

Tabel 4.16: Trend ingezette vervanging 2022

Tabel 4.17: Kosten inhuur personeel per maand 2022

4.7 Inzet subsidiegelden om lerarentekort te verminderen

Vanuit de Rijksoverheid zijn diverse subsidieregelingen beschikbaar gesteld om het lerarentekort te verminderen. Daarnaast wordt met de subsidieregelingen de samenwerking tussen verschillende partijen binnen een regio gestimuleerd. Deze subsidiemiddelen maken het mogelijk om het onderwijs aantrekkelijk te maken voor medewerkers in het bedrijfsleven, scholing van huidig personeel te faciliteren en schoolleiders te ondersteunen om een sterk pedagogisch en personeelsbeleid neer te zetten.

Zij-instroomtraject

Een mooi voorbeeld van de inzet van deze subsidiemiddelen betreft het gezamenlijke zij-instroomtraject met Unicoz, Stichting PoolWest en Inholland. Dit tweejarig zij-instroomtraject is gestart in april 2021. Tijdens het traject is de inzet van een bovenschoolse onafhankelijke begeleider een belangrijke succesfactor geweest. Hierdoor werd de inzet en de kwaliteit van de

begeleiding gewaarborgd. De ontwikkeling van de zij-instromers binnen OPOZ verloopt voorspoedig en de verwachting is dat zij in april 2023 de lesbevoegdheid voor het primair onderwijs behalen.

Naast het gezamenlijke zij-instroomtraject zijn er ook subsidiemiddelen beschikbaar voor individuele trajecten. In het kalenderjaar 2022 zijn er 22 kennismakingsgesprekken gevoerd met potentiële zij-instromers. Er zijn vier zij-instromers aan het tweejarig traject begonnen en vier zij-instromers hebben de lesbevoegdheid behaald.

Onderwijsassistenten

Binnen OPOZ zijn er vijf onderwijsassistenten die in het kalenderjaar 2022 hebben besloten om met de Pabo-opleiding te starten. De subsidiemiddelen vanuit de Rijksoverheid maken het mogelijk om deze opleiding en studiematerialen te bekostigen en een gedeelte van het studieverlof te faciliteren. Door deze regeling kunnen onderwijsassistenten werken en leren combineren.

Opleiding tot schoolleider

In het schooljaar 2021-2022 is vanuit de RAP-subsidieregeling de opleiding schoolleider basisbekwaam aangeboden. Dit in samenwerking met Unicoz en Penta Nova. Tijdens deze éénjarige opleiding zijn zowel het onderwijskundig als opbrengstgericht leiderschap aan bod gekomen. In het najaar van 2022 hebben alle deelnemers het diploma in ontvangst kunnen nemen. Dit waren 12 collega's van wie er vier bij Unicoz werkzaam zijn en acht bij OPOZ.

5 Financiën

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de exploitatie- en balansgegevens van de OPOZ over kalenderjaar 2022 toegelicht.

Continuïteit

Het financiële beheer van OPOZ is erop gericht om de financiële continuïteit, doelmatigheid en rechtmatigheid van de organisatie te waarborgen. Het uitgangspunt is dat OPOZ opereert binnen de kaders van de 'Governancecode', wet- en regelgeving en een strikte scheiding van privaat en publiek vermogen. OPOZ kent alleen een publiek vermogen.

De Inspectie heeft onderzocht of instellingen inzicht hebben in hun private activiteiten. In juli 2017 heeft zij hier een specifieke webpagina voor gemaakt. Het begrip 'private activiteiten' wordt niet in alle correspondentie van de Inspectie éénduidig gebruikt. In het geval van toepassing van de meest enge definitie worden hiermee alleen de activiteiten bedoeld die leiden tot privaat vermogen. Indien private activiteiten in een breder kader worden gezien, zouden ook andere overige baten (zoals medegebruik en detacheringen) hieraan toegerekend kunnen worden.

De overige baten van OPOZ in kalenderjaar 2022 bestaan voornamelijk uit medegebruik (€ 114.000), sponsoring (€ 8.000, o.a. goede doelen), detachering (€ 63.000), ouderbijdragen (€ 338.000) en overige inkomsten (€ 203.000).

De ouderbijdrage is vrijwillig en dient ter dekking van schoolactiviteiten. Het medegebruik betreft verhuur van onderwijsruimtes en sportzalen door de scholen. De post overige inkomsten is een verzameling van kleine bedragen. Alle overige baten worden door OPOZ als publieke middelen verantwoord. Het beleid rondom ouderbijdrage en medegebruik zal komend jaar gecontinueerd blijven. Er is bij OPOZ, naast genoemde activiteiten, verder geen sprake van andere contract- of 3^e geldstroomactiviteiten.

OPOZ streeft ernaar om te werken met een sluitende begroting uitgaande van een stabiel leerlingaantal. Binnen het primair onderwijs vindt de personele bekostiging plaats op schooljaar en de materiële bekostiging op kalenderjaar. De personele bekostiging wordt door OCW beschikbaar gesteld op basis van de zogenaamde T-1-systematiek. Dit betekent dat de leerlingen per 1 oktober 2021 m.b.t. de personele bekostiging per 1 augustus 2022 gefinancierd worden. In geval van groei van het leerlingaantal is er dan sprake van voorfinanciering en indien het leerlingenaantal daalt, ontstaat het tegenovergestelde effect. Wel ontvangen PO-instellingen jaarlijks groeibekostiging boven een bepaald percentage instroom. De teldatum is gewijzigd per 1 januari 2023. Voor kalenderjaar 2023 is de leerlingentelling per 1 februari 2022 het uitgangspunt.

OPOZ heeft als beleid om de uitgaven inzake uitkeringen na ontslag te beheersen. De uitgaven van de WIA en WW zijn per 31 december 2022 in beeld gebracht. De uitkeringsgerechtigden worden periodiek gemonitord. Bij mogelijke vacatures wordt bij WW-gerechtigden bekeken of de functie passend is.

Het onderhoud en de investeringen moeten binnen de kaders van de meerjarig opgestelde plannen blijven. In de MJB 2023-2027 is voor de dotatie aan de onderhoudsvoorziening uitgegaan van € 750.000 (in werkelijkheid is in 2020, 2021 en 2022 jaarlijks € 410.000 gedoteerd) en voor de investeringen is gemiddeld jaarlijks een bedrag van € 643.000 over de genoemde begrotingsperiode gereserveerd. Dit gemiddelde investeringsbedrag is inclusief investeringen waarvan de afschrijvingslasten t.l.v. de NPO-middelen worden geboekt.

Verder streeft OPOZ ernaar om beleid en middelen zoveel mogelijk te koppelen. In de MJB 2020-2024 is voor het eerst op schoolniveau begroot. De schoolleiding komt steeds meer in de rol van integraal verantwoordelijke voor zowel de onderwijsresultaten als de toegekende budgetten.

Daarbij wordt het principe gehanteerd dat elke school binnen de met het CvB afgesproken begroting blijft.

Afboeking vordering OCW

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetswijziging vereenvoudigd. Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd.

Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de minister met een materieel knelpunt geconfronteerd. Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, is dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2022/23. Schoolbesturen in de PO-sector werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Dit komt voor OPOZ neer op € 1.301.000 (exclusief prijscompensatie vanuit OCW voor 2022). Voorzichtigheidshalve is dit bedrag niet als vordering op de balans per 31 december 2022 opgenomen.

De minister stelt zich op het standpunt dat dit materieel grote probleem voor het schoolbestuur slechts "een boekhoud-technische correctie [is] aangezien de totale bekostiging van het Rijk naar scholen niet wijzigt door de vereenvoudiging". De overgang van een oude naar een nieuwe bekostigingssystematiek is echter niet louter een papieren exercitie; de keuzes die daarbij worden gemaakt hebben werkelijk een negatief effect op het onderwijsproces. De keuze van de minister om de schoolbesturen in 2022 fors minder bekostiging toe te kennen heeft reële consequenties. Tevens is er in februari 2023 door de Raad van Jaarverslaggeving (RJ) een ontwerp-uiting gepubliceerd met betrekking tot de verwerking van groot onderhoud. De verwachting is dat deze uiting eind maart 2023 definitief wordt en de inhoud van deze RJ-uiting niet zal wijzigen. De algemene verwachting van OCW is dat de onderhoudsvoorziening van de onderwijsinstellingen door de nieuwe verslaggevingsregels fors zal toenemen. Hierdoor wordt het eigen vermogen lager. Wij willen de komende jaren extra investeringen in het onderwijs doen o.b.v. het Koersplan. Het toekennen van te weinig bekostiging in de periode augustus - december 2022 en de wijziging m.b.t. de onderhoudsvoorziening zullen beide een beperkende werking hebben op onze investeringsruimte.

Vandaar dat OPOZ samen met circa 220 schoolbesturen, juridisch begeleid door advocatenkantoor Stibbe en gecoördineerd vanuit de PO-Raad, gezamenlijk bezwaar hebben gemaakt tegen de beschikkingen voor de laatste vijf maanden van 2022. Dit bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. De financiële belangen en de relevante juridische vragen n.a.v. de beslissing op bezwaar van de minister zijn het volgens ons waard om de kwestie aan een onafhankelijke partij, zijnde de bestuursrechter, voor te leggen. Daarom hebben wij besloten om gezamenlijk met ruim 220 schoolbesturen een beroep bij de rechtbank Midden-Nederland in te stellen tegen de beslissing op bezwaar van de minister. Op het moment van dit schrijven loopt deze beroepsprocedure nog en het is niet bekend wanneer hierin uitspraak volgt.

Exploitatie 2022

In de begroting 2022 is rekening gehouden met een eenmalige afboeking van een vordering op OCW van € 1.301.000. Dit is een gevolg van de invoering van de nieuwe bekostigingssystematiek die vanaf 1 januari 2023 wordt ingevoerd, zoals hierboven beschreven. De vordering moet conform de richtlijnen van OCW in 2022 in mindering worden gebracht op de Rijksbijdragen. Het genormaliseerde begrote resultaat in 2022 bedraagt € 99.000 negatief.

In 2022 is het niet-genormaliseerde exploitatieresultaat (inclusief afboeking OCW) € 93.000 positief. Het genormaliseerde resultaat in 2022 is per saldo € 1.394.000 positief.

In het positieve resultaat zit ook het positieve saldo van de baten en lasten van de NPO-middelen van € 1.245.000. Het bedrag van € 1.245.000 wordt d.m.v. de resultaatbestemming in 2022

verwerkt in een aparte bestemmingsreserve NPO op schoolniveau. Een bedrag van € 15.000 wordt d.m.v. de resultaatbestemming toegevoegd aan de bestemmingsreserve ouderbijdrage en een bedrag van € 1.167.000 komt ten laste van de algemene reserve (dit is geheel te wijten aan de afboeking van de vordering OCW).

De resultaatbepaling voor 2022 ziet er als volgt uit (begroting versus realisatie):

	Begroting	Realisatie	Vershil realisatie en begroting
	2022	2022	
Algemene reserve	-1.400.143	-1.166.915	233.228
Bestemmingsreserve NPO		1.244.503	1.244.503
Bestemmingsfonds ouderbijdrage		15.297	15.297
Niet genormaliseerd exploitatieresultaat	-1.400.143	92.885	1.493.028
Afboeking vordering OCW	1.301.000	1.301.000	-
Genormaliseerd exploitatieresultaat	-99.143	1.393.885	1.493.028

Toelichting op bovenstaande tabel:

1. Het exploitatieresultaat in 2022 is € 1.393.000 en er was € 99.000 negatief begroot. Dit maakt dat het resultaat in 2022 € 1.493.000 hoger is dan begroot.
2. Aan de algemene reserve wordt in 2022 € 1.167.000 onttrokken. Dat is € 233.000 minder negatief dan begroot.
3. Aan de bestemmingsreserve NPO wordt in 2022 € 1.245.000 toegevoegd. In de begroting 2022 was er vanuit gegaan dat alle NPO-middelen in 2022 zouden worden uitgegeven.
4. Aan de bestemmingsreserve ouderbijdrage is € 15.000 toegevoegd. In de begroting 2022 was er vanuit gegaan dat het saldo baten en lasten van de ouderbijdrage € 0 zou zijn.

5.2 Toelichting exploitatie

In deze paragraaf wordt de exploitatie 2022 op hoofdlijnen toegelicht t.o.v. de door het CvB vastgestelde begroting 2022.

Zoals in paragraaf 5.1 staat vermeld, is het niet genormaliseerde resultaat in 2022 afgerond € 93.000 positief (begrote niet genormaliseerde resultaat 2022: € 1.400.000 negatief). Het genormaliseerde resultaat in 2022 is € 1.394.000 positief (begrote genormaliseerde resultaat 2022: € 99.000 negatief).

De belangrijkste overschrijdingen van het gerealiseerde resultaat t.o.v. de begroting 2022 zijn als volgt te verklaren:

1. Hogere Rijksbijdragen OCW (**€ 3.656.000**). Dit betreft, niet-begrote NPO-middelen (€ 514.000, NPO achterstandsmiddelen periode aug – dec 2022), lagere aanvullende bekostiging onderwijsachterstandenbeleid (-/- € 65.000) en per saldo hogere personele (dichten van de loonkloof PO-VO en cao-verhoging) en materiële bekostiging (€ 3.207.000).
2. Hogere overige subsidies OCW (**€ 141.000**). Hogere subsidie voor zij-instromers (€ 38.000) en hogere subsidie voor asielzoekers en overige vreemdelingen (€ 111.000). Daarentegen is er € 8.000 minder ontvangen voor overige subsidies.
3. Hogere baten SWV (**€ 240.000**). De baten van het SWV zijn voor 2022 begroot op basis van de reeds bekende bedragen en beschikkingen. Verder zijn er in 2022 extra individuele arrangementen toegekend. Deze waren niet begroot. Hier staan ook extra kosten tegenover.
4. Lagere gemeentelijke bijdragen (**€ 286.000**). De gemeentelijke bijdragen zijn voor 2022 begroot op basis van de reeds bekende bedragen en beschikkingen. De definitieve beschikkingen voor kalenderjaar 2021, die in 2022 zijn afgegeven voor taalklassen/schakelklassen, combinatiefunctionaris cultuur, Brede School zijn lager dan begroot. Verder komt er ook voor kalenderjaar 2022 minder gemeentelijke subsidie binnen voor de taalklassen, omdat de ontvangen Rijksbijdragen OCW voor deze doelgroep hiermee

wordt verrekend. Er moet voor 2022 € 74.000 worden terugbetaald aan de gemeente voor de subsidie brede scholen.. Het betreft hier activiteiten die buiten schooltijd plaatsvinden. De scholen zijn in 2022 nog voorzichtig geweest met buitenschoolse activiteiten i.v.m. de Coronamaatregelen.

5. Hogere overige baten (€ 291.000). In 2022 zijn er hogere vergoedingen ontvangen vanuit de Haagse Hoge School, detacheringsoptbrengsten (detachering vanuit OPOZ naar het SWV). Verder zijn er kosten door OPOZ aan Unicoz in rekening gebracht voor onze activiteiten t.b.v. het project NOOZ (Oekraïense kinderen). Ook zijn de ouderbijdragen hoger dan begroot (minder coronamaatregelen en meer activiteiten in 2022).
6. Hogere lonen en salarissen (€ 3.235.000). In 2022 is de loonkloof met het VO gedicht en er is een nieuwe cao afgesloten.
7. Hogere inhuurkosten (€ 933.000). Een groot deel van deze overschrijding komt t.l.v. de NPO-middelen. De inhuur betreft voornamelijk inzet van leerkrachten. Daarnaast was er sprake van de inzet van een aantal interim-directeuren (merendeel van de contracten zijn voor de zomer 2022 gestopt).
8. Hogere dotatie aan de personele voorzieningen (€ 34.000). Dit betreft extra dotaties aan de voorziening jubilea (door de cao-stijging in 2022) en voorziening duurzame inzetbaarheid (er worden meer uren gespaard).
9. Hogere overige P-kosten (€ 575.000). Hogere reiskosten (+ € 96.000 door o.a. uitrustregeling en hier staat minder loonbelasting tegenover), hogere kosten voor schooladvies en SMW (+ € 97.000, t.l.v. NPO en extra middelen SWV), hogere kantinekosten (+ € 15.000, minder schoolsluitingen t.o.v. 2021), hogere nascholingskosten (+ € 341.000, t.l.v. NPO) en hogere kosten zij-instroom (€ 26.000, staan extra baten tegenover).
10. Hogere baten vanuit het UWV (+ € 38.000). Dit betreffen de vergoedingen vanuit het UWV voor zwangerschapsverlof.
11. NPO (€ 2.138.000). In de begroting 2022 is rekening gehouden met personele kosten die ten laste komen van de NPO-middelen. De specificatie van deze uitgaven waren ten tijde van het opstellen van de begroting 2022 nog niet bekend. Deze kosten zijn in 2022 gerealiseerd op de lonen en salarissen (inzet in fte), inhuur en nascholing (zie ook punt 7 en 9).
12. De afschrijvingslasten zijn € 22.000 lager dan begroot. In de jaarrekening 2022 is een schattingswijziging doorgevoerd ten aanzien van de afschrijvingstermijn van de touchscreens (digiborden).
13. De huisvestingslasten zijn € 113.000 hoger dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere schoonmaakkosten (als gevolg van de coronamaatregelen). Verder zijn er onder- en overschrijdingen die later in dit hoofdstuk worden toegelicht.
14. De overige lasten in 2022 zijn per saldo ongeveer € 127.000 lager dan begroot.
 - a. De kosten voor administratie- en beheerlasten zijn met (€ 166.000) overschreden. Dit wordt mede veroorzaakt door prijsindexaties. De hogere advieskosten komen deels t.l.v. de NPO-middelen. Er waren hogere lasten voor PR voor een wervingscampagne van leraren. Verderop in dit hoofdstuk worden de onder- en overschrijdingen verder toegelicht.
 - b. Lagere kosten voor inventaris & apparatuur (-/- € 9.000). Dit betreffen ICT-kosten en kopieerkosten.
 - c. Hogere kosten voor leermiddelen (€ 175.000). De overschrijding komt geheel t.l.v. van de NPO-middelen.
 - d. Hogere kosten voor overige instellingslasten (€ 147.000). Dit betreffen voornamelijk hogere lasten voor contributies/abonnements, sportdagen (minder coronamaatregelen) en hogere lasten voor leerlingenzorg (komen geheel t.l.v. NPO). Verderop in dit hoofdstuk worden de onder- en overschrijdingen verder toegelicht.
 - e. NPO reservering materieel (-/- € 606.000). De gereserveerde materiële lasten voor NPO in de begroting 2022 zijn voor een groot deel besteed aan leermiddelen, leerlingenzorg en investeringen.
15. Het saldo financiële baten en lasten (€ 16.000) komt positiever uit doordat er weer rente over spaartegoeden wordt betaald. De marktrente is in 2022 gestegen.

Resumerend onderstaand de belangrijkste onder- en overschrijdingen van de realisatie 2022 t.o.v. de begroting 2022:

		Regulier	NPO	Totaal
	Begroot exploitatieresultaat 2022	€ 1.400.000 -/-		€ 1.400.000 -/-
1.	Hogere Rijksbijdragen OCW	€ 3.142.000 +	€ 514.000 +	€ 3.656.000 +
2.	Hogere overige subsidies OCW	€ 141.000 +		€ 141.000 +
3.	Hogere baten SWV	€ 240.000 +		€ 240.000 +
4.	Lagere gemeentelijke bijdragen	€ 286.000 -/-		€ 286.000 -/-
5.	Hogere overige baten	€ 291.000 +		€ 291.000 +
6.	Hogere lonen en salarissen	€ 3.009.000 -/-	€ 226.000 -/-	€ 3.235.000 -/-
7.	Hogere inhuurkosten	€ 361.000 -/-	€ 572.000 -/-	€ 933.000 -/-
8.	Hogere overige P-kosten, dotaties en baten vanuit UWV	€ 106.000 -/-	€ 465.000 -/-	€ 571.000 -/-
9.	Reservering in begroting voor NPO-personeel		€ 2.138.000 +	€ 2.138.000 +
10.	Afschrijvingslasten	€ 38.000 +	€ 16.000 -/-	€ 22.000 +
11.	Huisvestingslasten	€ 113.000 -/-		€ 113.000 -/-
12.	Overige lasten	€ 145.000 +	€ 525.000 -/-	€ 380.000 -/-
14.	Reservering in begroting voor NPO-materieel		€ 606.000 +	€ 606.000 +
15.	Financiële baten	€ 16.000 +		€ 16.000 +
	Gerealiseerd exploitatieresultaat 2022	€ 1.262.000 -/-	€ 1.454.000 +	€ 192.000 +
	Investerings t.l.v. NPO	€ 210.000 +	€ 210.000 -/-	
		€ 1.052.000 -/-	€ 1.244.000 +	
	T.l.v. de algemene reserve	€ 1.167.000 -/-		
	Toevoeging aan de bestemmingsreserve ouderbijdragen	€ 15.000 +		
	Toevoeging aan de bestemmingsreserve NPO		€ 1.244.000	

Staat van baten en lasten over 2022

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
Baten			
Rijksbijdragen OCW	37.002.212	32.964.534	33.804.090
Overige overheidsbijdragen	864.210	1.150.952	1.007.825
Baten werk i.o.v. derden			
Overige baten	<u>721.274</u>	<u>430.041</u>	<u>512.978</u>
Totaal baten	<u>38.587.696</u>	<u>34.545.527</u>	<u>35.324.894</u>
Lasten			
Personeelslasten	31.833.861	29.232.887	28.939.382
Afschrijvingen	733.115	754.897	745.762
Huisvestingslasten	2.233.948	2.120.840	2.006.113
Overige lasten	<u>3.704.722</u>	<u>3.831.841</u>	<u>3.083.673</u>
Totaal lasten	<u>38.505.645</u>	<u>35.940.465</u>	<u>34.774.930</u>
Saldo baten en lasten	<u>82.051</u>	<u>-1.394.938</u>	<u>549.964</u>
Financiële baten	33.690	-	74.001
Financiële lasten	22.856	5.205	19.890
Financiële baten en lasten	<u>10.834</u>	<u>-5.205</u>	<u>54.111</u>
Resultaat	<u>92.885</u>	<u>-1.400.143</u>	<u>604.074</u>
Resultaat na belastingen	<u>92.885</u>	<u>-1.400.143</u>	<u>604.074</u>
Totaal resultaat	<u>92.885</u>	<u>-1.400.143</u>	<u>604.074</u>

Tabel 5.1: Cijfermatige onderbouwing verschil resultaat 2022 t.o.v. begroting 2022 en resultaat 2021

Toelichting kolommen:

1. Realisatie 2022 EUR: dit betreft de gerealiseerde baten en lasten in 2022 in euro's.
2. Begroting 2022 EUR: dit betreft de door het CvB vastgestelde begroting 2022 in euro's.
3. Realisatie 2021 EUR: dit betreft de gerealiseerde baten en lasten in 2021 in euro's.

5.2.1 Toelichting baten

In deze paragraaf wordt het verschil verklaard van de gerealiseerde baten 2022 t.o.v. de begroting 2022.

Rijksbijdragen OCW

De Rijksbijdragen OCW staan in tabel 5.2 gespecificeerd.

Rijksbijdragen	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
Rijksbijdrage OCW/EZ	34.982.633	31.326.278	30.305.971
Overige subsidies OCW	436.896	295.683	1.903.411
Inkomensoverdrachten van rijksbijdragen	1.582.683	1.342.573	1.594.708
Totaal rijksbijdragen OCW	37.002.212	32.964.534	33.804.090

Tabel 5.2: Cijfermatige onderbouwing Rijksbijdrage OCW

De Rijksbijdrage OCW/EZ (realisatie 2022: € 34.983.000) bestaat in 2022 uit de personele lumpsum, de materiële instandhouding, subsidie voor personeels- en arbeidsmarktbeleid, aanvullende bekostiging onderwijsachterstandenbeleid, bijzondere bekostiging NPO (toegekend als gevolg van Corona), bijzondere bekostiging op achterstanden NPO (toegekend als gevolg van Corona), bijzondere bekostiging arbeidsmarkttoelage NPO (toegekend als gevolg van Corona) en bijzondere bekostiging professionalisering.

Daarnaast ontvangt OPOZ overige subsidies OCW (realisatie 2022: € 437.000) die worden verantwoord onder de Rijksbijdragen OCW. Deze overige subsidies bestaan in 2022 uit subsidie voor studieverlof, subsidie voor zij-instromers, bekostiging asielzoekerskinderen en overige vreemdelingen en niet geormerkte subsidie personeel.

Verder worden de middelen vanuit het Samenwerkingsverband (realisatie 2022: € 1.583.000) onder de Rijksbijdragen verantwoord.

Rijksbijdrage OCW/EZ

De Rijksbijdrage OCW/EZ is € 3.657.000 hoger dan begroot. Dit betreft, niet begrote NPO-middelen (€ 514.000, NPO achterstandsmiddelen periode aug – dec 2022). Er was ten tijde van de begroting rekening gehouden met € 500 per leerling conform de indicatie van OCW. Er was een lagere aanvullende bekostiging voor onderwijsachterstandenbeleid (-/- € 65.000) en per saldo hogere personele en materiële bekostiging (€ 3.207.000). De hogere personele en materiële bekostiging heeft voornamelijk betrekking op de compensatie vanuit OCW voor het dichten van de loonkloof tussen PO en VO, de cao-verhoging per 1 juli 2022 (4,75% en een eenmalige uitkering van € 500) en de verhoging van de pensioenlasten.

Overige subsidies OCW

De realisatie 2022 van de overige subsidies OCW ligt € 141.000 hoger dan de begroting. Dit wordt veroorzaakt door hogere subsidie voor zij-instromers (+ € 38.000, hier staan ook extra kosten tegenover), hogere subsidie voor asielzoekers en overige vreemdelingen (+ € 111.000, de bedragen zijn na het opstellen van de begroting verhoogd en er waren meer leerlingen in deze doelgroep) en een lagere subsidie voor geormerkte subsidie personeel (-/- € 8.000), vanwege het vertrek van een directeur die een opleiding volgde (restant van de subsidie is meegegaan naar de nieuwe werkgever).

Baten SWV

De baten vanuit het SWV liggen ongeveer € 240.000 hoger dan begroot. De baten zijn conservatief begroot op basis van reeds bekende beschikkingen en historische cijfers. Er zijn in 2022 extra individuele arrangementen toegekend. Deze waren niet begroot. Hier staan ook extra lasten tegenover.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen van OPOZ in kalenderjaar 2022 bestaan uit gemeentelijke bijdragen en liggen € 286.000 lager dan begroot. De gemeentelijke bijdragen zijn voor 2022 begroot op basis van de reeds bekende bedragen en beschikkingen. De definitieve beschikkingen voor kalenderjaar 2021, die in 2022 zijn afgegeven voor taalklassen/schakelklassen, combinatiefunctionaris cultuur en Brede School zijn lager dan begroot. Verder komt er ook voor kalenderjaar 2022 minder gemeentelijke subsidie binnen voor de taalklassen, omdat de ontvangen Rijksbijdragen OCW voor deze doelgroep hiermee wordt verrekend. Er moet voor 2022 € 74.000 worden terugbetaald aan de gemeente voor de subsidie brede scholen. Het betreft hier activiteiten die buiten schooltijd plaatsvinden. De scholen zijn in 2022 nog voorzichtig geweest met buitenschoolse activiteiten i.v.m. de Coronamaatregelen.

Overige baten

De begroting 2022 van de overige baten van OPOZ bestaat uit baten voor medegebruik (€ 96.000, o.a. verhuur van ruimte aan kerkgemeenschappen, kinderdagverblijven en verhuur gymzalen), ouderbijdragen (€ 264.000), overige bijdragen (€ 65.000, diversen inkomsten zoals sponsoring, bijdragen visueel gehandicapten en opleidingsvergoeding) en sponsoring (€ 5.000).

De realisatie van de overige baten in 2022 is € 291.000 hoger dan begroot door extra opbrengsten vanuit:

- Hogere baten medegebruik (+ € 17.000). Dit betreffen voornamelijk indexeringen van de tarieven van medegebruik m.b.t. de kinderopvang en hogere incidenteel medegebruik.
- Hogere opbrengsten detacheringen (+ € 63.000): detachering vanuit OPOZ naar het SWV. Ten tijde van het opstellen van de begroting was de exacte looptijd van de detachering nog niet bekend.
- Hogere ouderbijdragen (+ € 74.000). Meer ontvangen ouderbijdrage, omdat er meer activiteiten mogelijk waren in 2022 door minder coronamaatregelen.
- Hogere overige opbrengsten (+ € 137.000):
 - Hogere overige bijdragen, zoals sponsoring, incidentele bijdragen en kleine ontvangsten (+ € 10.000).
 - De Haagse Hogeschool (vergoeding inzet opleidingsschool en vergoeding programmaleiding Opleidingsschool vanaf 1-8-2022, hier staan lasten tegenover voor ingezette uren van OPOZ-medewerkers, realisatie in 2022 + € 71.000).
 - Vergoeding voor de gemaakte kosten t.b.v. het project NOOZ (samenwerking met Unicoz m.b.t. de Oekraïense kinderen, + € 24.000).
 - Vergoedingen vanuit de gemeente inzake nieuwbouw IKC De Gaerde en vergoeding een vergoeding voor materialen, en overige incidentele vergoedingen (totaal + € 32.000).

5.2.2 Toelichting lasten

In deze paragraaf wordt het verschil verklaard van de gerealiseerde lasten 2022 t.o.v. de begroting 2022.

Personeelslasten

	Realisatie 2022 EUR	Begroting 2022 EUR	Realisatie 2021 EUR
Loonkosten	29.221.067	25.986.077	26.643.614
Dotaties personele voorzieningen	113.599	80.000	67.137
Personeel niet in loondienst	1.362.412	429.637	1.260.453
Overig	1.373.685	798.461	1.340.019
Overige personele kosten NPO		2.138.712	
Ontvangen vergoedingen	-237.515	-200.000	-371.840
Totaal	31.833.248	29.232.887	28.939.383

Tabel 5.3: Cijfermatige onderbouwing personeelslasten

De personeelslasten bestaan uit de loonkosten, dotaties aan de voorzieningen, personeel niet in loondienst en de overige personele lasten. De totale gerealiseerde personele lasten in 2022 zijn € 31.833.000 en voor 2022 was € 29.232.887 begroot. Er is in kalenderjaar 2022 € 2.600.000 meer gerealiseerd dan begroot.

De overige personele lasten bestaan o.a. uit de WKR, reiskosten, wervingskosten, kosten voor Schoolmaatschappelijk werk (SMW), Schoolbegeleidingsdienst, kantinekosten personeel, nascholing, kosten voor begeleiding zij-instroom, de bedrijfsarts en overige personele kosten.

Loonkosten

De realisatie van de lonen en salarissen is in 2022 € 3.235.000 hoger dan begroot. De cao is met ingang van 1 januari 2022 verhoogd met 4,75 % (+ een eenmalige uitkering van € 500 per fte)), de loonkloof tussen het PO en VO is met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2022 gedicht en de pensioenlasten zijn hoger (ongeveer € 2.800.000). Daarentegen waren er lagere kosten voor premies van het Participatiefonds (PF) omdat het PF geen WW-premie over de periode augustus t/m december 2022 heeft geïncasseerd, omdat het te veel middelen in kas heeft (-/- € 200.000). Daarnaast is er meer personele formatie ingezet voor vervanging en t.i.v. de NPO-middelen (+ € 635.000).

Dotaties personele voorzieningen

Dit betreffen in 2021 de dotaties/onttrekkingen/vrijval aan de personele voorzieningen t.b.v. de voorziening jubilea, voorziening langdurig zieken, voorziening duurzame inzetbaarheid, voorziening transitievergoedingen en de voorziening werkloosheidsuitkering (WW).

Er heeft in 2022 een dotatie plaatsgevonden aan de personele voorzieningen van € 148.000. Dit betreft extra dotaties aan de voorziening jubilea (door de cao-stijging in 2022), voorziening langdurig zieken, voorziening transitievergoedingen en voorziening duurzame inzetbaarheid (er worden meer uren gespaard). Daarnaast heeft er een onttrekking plaatsgevonden van € 75.000 vanuit de voorziening jubilea, duurzame inzetbaarheid, langdurig zieken en voorziening transitievergoedingen.

Personeel niet in loondienst

Voor personeel niet in loondienst is in 2022 € 1.362.000 gerealiseerd en € 429.000 begroot. Dit betreft voornamelijk (ziekte)vervanging van leraren, invulling van (NPO)-vacatures. Hier staan NPO-subsidies tegenover.

Voor personeel niet in loondienst heeft OPOZ in de begroting 2022 een budget van 1,5% van de loonkosten per school opgenomen.

Overige personele lasten

De overige personele lasten zijn per saldo met ongeveer € 576.000 (exclusief dotaties aan voorzieningen) overschreden:

- De nascholingskosten zijn overschreden. Veel nascholingstrajecten zijn in het kader van het NPO-programma ingezet.
- De reis- en verblijfskosten zijn te laag begroot. Hier staat ook minder loonbelasting tegenover (uitruilregeling reiskosten in december).
- Hogere overige personele kosten.
- Hogere kosten voor schoolmaatschappelijk werk. Hier staan extra baten tegenover vanuit het Samenwerkingsverband.
- Hogere kosten voor opleiden in de school. Hier staan extra baten tegenover.
- Daarentegen zijn de kosten voor de bedrijfsarts/Arbo overschreden.

Overige personele kosten NPO

Deze kosten waren voor 2022 begroot (€ 2.139.000). Een deel is uitgegeven en verantwoord onder de loonkosten, inhuur en overige personele lasten (scholing). Het restant dat niet is uitgegeven is toegevoegd aan de bestemmingsreserve NPO.

Afschrijvingslasten

De afschrijvingslasten betreffen de jaarlijkse lasten die betrekking hebben op de afschrijvingstermijnen op investeringen die in 2022 en in eerdere jaren zijn gedaan. Voor kalenderjaar 2022 is € 808.000 aan investeringen begroot en voor € 1.344.000 geïnvesteerd. Dit betreft voornamelijk de aanschaf van ICT-hardware, leermiddelen en meubilair op de scholen. Er is in de afgelopen periode door onze nieuwe ICT-ondersteuner achterstallig onderhoud aan het wifi-netwerk, routers en andere ICT-netwerkcomponenten uitgevoerd. Door de beschikbare NPO-middelen is de aanschaf van ICT-hardware versneld. Daarnaast zijn er investeringen geweest t.b.v. de inrichting rondom de nieuwbouw van IKC De Gaerde die deels waren begroot. Tijdens het opstellen van de begroting 2022 was er nog onvoldoende zicht op de benodigde investeringen. De verbouwingen betreffen interieurwijzigingen van de Watersnip en Vijverburgh.

De afschrijvingslasten zijn ongeveer € 22.000 lager dan begroot. In de jaarrekening 2022 is een schattingswijziging doorgevoerd ten aanzien van de afschrijvingstermijn van de touchscreens (digiborden). De afschrijvingstermijn is aangepast van 5 naar 8 jaar omdat die termijn beter past bij de gebruiksduur van de touchscreens. Het effect van de schattingswijziging is dat de afschrijvingslasten in 2022 € 57.000 lager is.

in €	Begroot 2022	Relisatie 2022
Gebouwen, verbouwingen en terreinen		86.569
Inventaris en apparatuur	15.000	241.705
Machines & Installaties		1.288
Meubilair	196.049	143.220
Hardware ICT	337.825	646.714
Leermethoden	259.000	224.983
Totaal	807.874	1.344.479

Tabel 5.4: Cijfermatige onderbouwing van de investeringen

Huisvestingslasten

Huisvestingslasten	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
Kosten Medegebruik	430.654	500.735	389.789
Onderhoud	411.208	42.460	262.309
Energie en water	343.325	331.235	325.897
Schoonmaakkosten	552.817	452.300	538.561
Belastingen en heffingen	62.528	42.110	71.578
Dotatie onderhoudsvoorziening	410.000	750.000	410.000
Overige huisvestingslasten	23.416	2.000	7.980
Totaal huisvestingslasten	2.233.948	2.120.840	2.006.113

Tabel 5.5: Cijfermatige onderbouwing huisvestingslasten

De huisvestingslasten betreffen de lasten voor medegebruik, onderhoud, energie & water, schoonmaak, dotatie aan de groot onderhoudsvoorziening en de belastingen & heffingen vanuit de gemeente. De huisvestingslasten zijn in 2022 per saldo € 113.000 overschreden.

De realisatie van de kosten van het medegebruik zijn in 2022 lager dan begroot en liggen daarmee meer op het niveau van 2021. Dit bedrag was te hoog begroot voor 2022. In de begroting 2022 was nog rekening gehouden met het kostenniveau van 2020.

In de huidige MJOP is zowel rekening gehouden met het planmatig en dagelijks onderhoud. Het dagelijks onderhoud wordt direct ten laste van de exploitatie gebracht. De dotatie is in 2020, 2021 en 2022 om deze reden van € 750.000 naar € 410.000 gebracht. Per saldo is er in genoemde jaren € 340.000 minder gedoteerd dan begroot. Daarentegen is het dagelijks onderhoud direct t.l.v. de exploitatie gebracht. In de MJB 2023-2027 is vooralsnog meerjarig rekening gehouden met een jaarlijkse dotatie van € 750.000. Tevens is er jaarlijks in de MJB een klein bedrag (€ 42.000) in de exploitatie gereserveerd voor dagelijks onderhoud. Tijdens het opstellen van de MJB was al rekening gehouden met het feit dat in de dotatie ook een bedrag voor dagelijks onderhoud is verwerkt.

De energielasten liggen in 2022 nagenoeg op begroting. Voor 2023 is 75% en 50% van het gas- en elektratarief vastgeklikt. De schoonmaakkosten in 2022 vallen ook hoger uit dan begroot als gevolg van de nasleep van de coronamaatregelen.

De overige huisvestingslasten (inclusief belastingen en heffingen) zijn overschreden. De heffingen zijn inclusief de afvalverwerking. Tijdens het opstellen van de begroting 2022 was er bij een aantal posten onvoldoende zicht op de hoogte van de kosten.

Overige lasten

Overige lasten	2022	Begroting 2022	2021
	EUR	EUR	EUR
Administratie- en beheerslasten	922.055	755.727	753.172
Inventaris en apparatuur	824.454	833.912	852.111
Leer- en hulpmiddelen	654.895	479.462	527.708
Dotatie overige voorzieningen			
Overige	1.303.318	1.762.740	950.682
Totaal overige instellingslasten	3.704.722	3.831.841	3.083.673

Tabel 5.6: Cijfermatige onderbouwing overige instellingslasten

De overige lasten bestaan uit:

- Administratie- en beheerslasten: kosten voor het administratiekantoor, accountantskosten, deskundigheidsbevordering, drukwerk, kantoor, telefonie, kosten RvT en beheer & bestuurskosten.
- Inventaris & apparatuur: dit betreffen kopieerkosten en ICT-gerelateerde uitgaven zoals ICT-licenties, kleine hardware en overige ICT-kosten
- Leer- en hulpmiddelen: dit betreffen de leermiddelen (gebruiksmiddelen) op de scholen en de ICT-gerelateerde kosten.
- Overige instellingslasten: abonnementen, contributies, representatie, PR en marketing, verzekeringen, sportdagen & vieringen, reizen & excursies, leerlingenzorg, testen & toetsen, schoolzwemmen, reproductie scholen, mediatheek/bibliotheek en aanschaf kleine inventaris. In de overige instellingslasten is ook een bedrag begroot voor NPO (deels materieel) van € 613.000.

De realisatie in 2021 van de overige lasten is € 3.705.000 en er is € 3.832.000 begroot. De overige lasten in 2022 zijn per saldo ongeveer € 127.000 lager dan begroot.

Administratie & beheerlasten

De administratie & beheerlasten zijn in 2021 € 166.000 hoger dan begroot. De kosten voor de advisering zijn met € 101.000 overschreden. De hogere advieskosten komen deels t.l.v. de NPO-middelen. Verder waren er niet begrote bemiddelingskosten voor de inzet van interim-directeuren. Er waren ook meer uren externe inzet voor het opstellen van het Masterplan en een adviestrapport voor de inrichting van het beheer & onderhoud per 1 januari 2024 als alternatief voor de dienstverlening van de gemeente. Deze uren waren niet begroot. Daarnaast zijn de PR & marketing-kosten met € 34.000 overschreden. Er waren hogere (niet begrote) lasten voor PR voor een wervingscampagne van leraren. De overige overschrijdingen bedragen per saldo € 30.000. Dit wordt mede veroorzaakt door prijsindexaties.

Inventaris & apparatuur

De inventaris & apparatuur liggen in 2022 nagenoeg op begroting. Dit betreffen de ICT-licenties en ondersteuning van het netwerkbeheer.

Leermiddelen & hulpmiddelen

De leermiddelen zijn in 2022 met ongeveer € 176.000 overschreden. De overschrijding komt geheel t.l.v. van de NPO-middelen. De aanschaf betreft o.a. werkmaterialen, werkboeken en leesboeken.

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten zijn met € 459.000 onderschreden:

-
- Hogere kosten voor contributies en abonnementen (+ € 60.000). Dit bedrag was te laag begroot. In de begroting 2023 ligt het bedrag op de realisatie 2022.
 - Hogere lasten voor reizen en excursies (+ € 78.000). Hier staan ook extra baten tegenover. Er is weer meer mogelijk op dit gebied vanwege minder coronamaatregelen in 2022.
 - Hogere kosten voor leerlingenzorg (+ € 205.000). De overschrijding komt geheel t.l.v. van de NPO-middelen.
 - Lagere kosten voor overige onderwijslasten & opvang (-/- € 196.000). Er was een bedrag onvoorzien opgenomen in de begroting 2022. Dit bedrag is deels gerealiseerd bij kosten voor advisering (zie toelichting bij administratie & beheerlasten).
 - Daarnaast was er een bedrag begroot van € 613.000 bij NPO-materieel. Dit bedrag is gerealiseerd op verschillende grootboekrekeningen zoals eerder toegelicht (-/- € 606.000).

Financiële baten en lasten

Dit betreft het saldo van de financiële baten en lasten. De financiële baten bestaan uit rentebaten en rentelasten vanuit Schatkistbankieren en onze huisbankier. Er is per saldo € 16.000 meer ontvangen dan begroot, omdat de marktrente in 2022 is gestegen.

5.3 Vergelijking met de cijfers van 2022 versus 2021

Het exploitatieresultaat in 2022 was € 145.000 positief. Het exploitatieresultaat in 2021 was € 604.000 positief.

Staat van baten en lasten over 2022

	2022 EUR	2021 EUR
Baten		
Rijksbijdragen OCW	37.002.212	33.804.090
Overige overheidsbijdragen	864.210	1.007.825
Baten werk i.o.v. derden		
Overige baten	<u>721.274</u>	<u>512.978</u>
Totaal baten	<u>38.587.696</u>	<u>35.324.894</u>
Lasten		
Personeelslasten	31.833.861	28.939.382
Afschrijvingen	733.115	745.762
Huisvestingslasten	2.233.948	2.006.113
Overige lasten	<u>3.704.722</u>	<u>3.083.673</u>
Totaal lasten	<u>38.505.645</u>	<u>34.774.930</u>
Saldo baten en lasten	<u>82.051</u>	<u>549.964</u>
Financiële baten	33.690	74.001
Financiële lasten	22.856	19.890
Financiële baten en lasten	<u>10.834</u>	<u>54.111</u>
Resultaat	<u>92.885</u>	<u>604.074</u>
Resultaat na belastingen	<u>92.885</u>	<u>604.074</u>
Totaal resultaat	<u>92.885</u>	<u>604.074</u>

Tabel 5.7: Cijfermatige onderbouwing realisatie 2022 versus 2021

Rijksbijdragen

De realisatie van de Rijksbijdragen ligt in kalenderjaar 2022 € 3.198.000 hoger dan in 2021.

Toelichting stijging Rijksbijdragen:

1. De personele bekostiging in het primair onderwijs wordt beschikbaar gesteld op basis van de zogenaamde T-1 systematiek. De materiële bekostiging wordt op kalenderjaar gefinancierd (o.b.v. de telling per 1 oktober 2021 vindt bekostiging plaats per 1 januari 2022). Het leerlingaantal per 1 oktober 2019 bedraagt 4.731 (de basis voor de personele bekostiging voor schooljaar 2020-2021), het aantal leerlingen per 1 oktober 2020 bedraagt 4.708 (de basis voor de personele bekostiging voor schooljaar 2021-2022) en het aantal leerlingen per 1 oktober 2021 bedraagt 4.663 (de basis voor de personele bekostiging voor schooljaar 2022-2023). De daling van het aantal leerlingen heeft een verlagend effect op de Rijksbijdragen in 2022 t.o.v. 2021. (ongeveer +/- € 197.000).
2. Er is in 2022 een vordering op OCW afgeboekt in verband met de nieuwe bekostiging per 1 januari 2023 (-/- € 1.300.000).
3. Er is in 2022 een prijscompensatie van OCW ontvangen voor het dichten van de loonkloof tussen PO en VO, de cao-verhoging van 4,75% per 1 juli 2022 en een eenmalige uitkering van € 500 per fte en de prijsverhoging in 2021 die voor het gehele jaar in 2022 doorwerken. Deze prijscompensatie heeft een verhogend effect op de personele bekostiging voor kalenderjaar 2022 (€ 3.124.000).
4. Hogere aanvullende bekostiging achterstandenbeleid (+ € 35.000).
5. Prestatiebox is toegevoegd aan de personele bekostiging (+ € 335.000).
6. OPOZ heeft in 2022 hogere NPO-subsidies ontvangen (in 2021 was de NPO-subsidie vanaf 1 augustus 2021 en in 2022 het gehele kalenderjaar) (+ € 2.400.000).
7. OPOZ heeft in 2022 minder subsidies ontvangen voor zijinstroom en studieverlof (-/- € 73.000). Hier staan ook minder kosten tegenover.
8. In 2021 heeft OPOZ eenmalige coronagerelateerde subsidies ontvangen voor extra handen in de klas en inhaal- en ondersteuningsprogramma (-/- € 790.000).
9. In 2022 heeft OPOZ minder subsidie ontvang voor de prestatiebox (-/- € 335.000). Dit bedrag is deels beschikbaar gesteld via het personeel- & arbeidsmarktbudget en deels via een professionaliseringsbudget.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen in kalenderjaar 2022 liggen € 143.000 lager dan in 2021. Zoals eerder aangegeven, is een deel van een aantal subsidies over 2021 in 2022 terugbetaald.

Overige baten

De overige baten in kalenderjaar 2022 liggen € 208.000 hoger dan in 2021. In 2021 waren er minder detacheringsbaten, minder ouderbijdragen (door coronamaatregelen) en minder overige baten vanuit o.a. de Haagse Hogeschool (hogere coördinatiekosten Opleidingsschool in 2022) en incidentele doorbelaste kosten Oekraïense kinderen (eenmalig project in 2022). Daarnaast waren er meer baten voor medegebruik.

Personeelslasten

De personeelslasten liggen in kalenderjaar 2022 € 2.893.000 hoger dan in 2021. In kalenderjaar 2022 waren er gemiddeld 377 fte t.o.v. 2021 gemiddeld 384 fte. De loonkosten in 2022 lagen per saldo € 2.577.000 hoger dan in 2021. Enerzijds waren er minder fte's in 2022 (-/- € 583.000) en anderzijds hogere loonkosten voor het dichten van de loonkloof tussen PO/VO, de cao-verhoging per 1 juli 2022 (4,75% en een eenmalige uitkering van € 500), hogere pensioenlasten en de jaarlijkse periodieke verhogingen (€ 3.160.000).

Het personeel niet in loondienst is in kalenderjaar 2022 € 102.000 hoger dan in 2021. Zowel in 2021 als in 2022 zijn er extra subsidies ontvangen n.a.v. de Coronamaatregelen waardoor de extra inhuurlasten voor een groot deel worden gecompenseerd.

In kalenderjaar 2022 zijn er minder uitkeringen vanuit het UWV ontvangen (€ 134.000 lager dan in 2021).

In 2022 is er per saldo € 46.000 meer gedoteerd aan de personele voorzieningen dan in 2021. Dit heeft voornamelijk te maken met de hogere loonkosten (extra dotatie aan de voorziening jubilea) en de dotatie aan de voorziening duurzame inzetbaarheid (er worden meer uren meerjarig gespaard door de medewerkers).

De overige personele lasten

De overige personele lasten in kalenderjaar 2022 zijn per saldo € 34.000 hoger dan in 2021. De hogere kosten zijn voornamelijk scholing die ten laste komen van de NPO-middelen en kosten voor vrijwilligers (meer inzet vrijwilligers door minder coronamaatregelen). Daarnaast zijn er lagere kosten voor de arbodienst (per 1 september 2022 is er een nieuw arbodienstcontract aanbesteed), zij-instroom (staan in 2022 ook minder baten tegenover), kosten schoolbegeleidsdienst (eenmalige kosten voor afrekening subsidie schoolbegeleiding) en minder kosten voor SMW (minder inzet door minder coronamaatregelen).

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn in kalenderjaar 2022 € 13.000 lager dan in 2021. Zoals in paragraaf 5.2.2 staat toegelicht is in de jaarrekening 2022 een schattingswijziging doorgevoerd ten aanzien van de afschrijvingstermijn van de touchscreens (digiborden). Het effect van de schattingswijziging is dat de afschrijvingslasten in 2022 € 57.000 lager is. De verwachting is dat de afschrijvingslasten in 2023 gaan stijgen door het begrote hogere investeringsniveau in 2022 en 2023.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten in kalenderjaar 2022 zijn per saldo € 228.000 hoger dan in 2021. De kosten voor klein onderhoud liggen (€ 149.000) hoger. De kosten voor klein onderhoud zijn jaarlijks moeilijk concreet in te schatten. Daarnaast is er sprake geweest van forse prijsverhogingen. De kosten voor medegebruik lagen in 2022 € 41.000 hoger door hogere energielasten en prijsindexatie. Verder lagen de kosten voor energie, schoonmaak en overige huisvestingslasten € 38.000 hoger. Dit betreffen voornamelijk prijsindexaties.

Overige instellingslasten

De realisatie van de overige instellingslasten in kalenderjaar 2022 ligt € 621.000 hoger dan in 2021.

De administratie & beheerlasten zijn in 2022 € 169.000 hoger dan in 2021. Er zijn op de verschillende kostensoorten kleinere onderlinge verschillen. De hogere lasten zitten voornamelijk bij:

1. Advieskosten (+ € 68.000, o.a. voor hogere lasten voor het opstellen van het Masterplan, inhuur medewerker voor coördinatie beheer & onderhoud en hogere lasten voor inhuur i.v.m. het opstellen van een adviesrapport beheer & onderhoud per 1-1-2024).
2. PR & marketing (+ € 61.000, kosten voor een online campagne voor werving van leraren en PR-ondersteuning op de scholen).
3. Overige kosten (+ € 40.000, hogere kosten accountant, administratiekantoor, kantoorkosten en kosten beheer & bestuur). Deze kosten hangen voornamelijk samen met de prijsstijgingen door inflatie in 2022.

De post inventaris & apparatuur is in 2022 € 28.000 hoger dan in 2021. Dit heeft voornamelijk te maken met de lagere ICT-kosten door de aanbesteding van het netwerkbeheer per 1 januari 2022. OPOZ betaalt een vast tarief per leerling. Er zijn wel incidentele kosten gemaakt in 2022 m.b.t. het onderhoud en upgrading van het netwerk, maar deze incidentele kosten zijn volledig gecompenseerd door de structureel lagere kosten van het netwerkbeheer. De hogere kopieerkosten en hogere kosten voor de aanschaf van klein inventaris in 2022 worden veroorzaakt doordat er minder coronamaatregelen waren in 2022 en daardoor weer meer fysiek les kon worden gegeven. Daarnaast

beschikken veel meer scholen over een eigen bibliotheek en in 2022 zijn daar eenmalige kosten (aanschaf) voor gemaakt. Deze kosten zijn t.l.v. de NPO-middelen gebracht.

De leermiddelen zijn in 2022 € 127.000 hoger dan in 2021. De hogere kosten komen t.l.v. van de NPO-middelen. De aanschaf betreft o.a. werkmaterialen, werkboeken en leesboeken.

De overige instellingslasten zijn in 2022 € 353.000 hoger dan in 2021.

- Hogere kosten voor contributies en abonnementen (+ € 22.000). Hier is in de begroting 2023 rekening mee gehouden. Er is de afgelopen periode een aantal nieuwe abonnementen afgesloten (lidmaatschap VOSABB en Poolwest).
- Hogere kosten voor activiteiten en excursies door minder coronamaatregelen (+ € 180.000). Hier staan ook extra baten (of de bestemmingsreserve ouderbijdrage) tegenover.
- Hogere kosten voor leerlingenzorg (+ € 214.000). De hogere kosten komen geheel t.l.v. de NPO-middelen en/of extra middelen vanuit het SWV.
- Lagere kosten voor overige onderwijslasten (-/- € 63.000). Er was een bedrag onvoorzien opgenomen in de begroting 2022. Dit bedrag is deels gerealiseerd bij kosten voor advisering.

Financiële baten en lasten

Het saldo financiële baten en lasten in kalenderjaar 2022 is lager (€ 43.000) dan in 2021. In kwartaal 1-2021 is de gehele effectenportefeuille (obligaties) verkocht, waardoor er in 2021 een incidenteel financieel resultaat is gerealiseerd. Vanaf 1 april 2021 maakt OPOZ gebruik van de schatkistbankieren (faciliteit van het Ministerie van Financiën). In 2022 heeft OPOZ weer rente ontvangen vanwege de gestegen markttrente.

5.4 Toelichting balans

Balans per 31-12-2022 na resultaatbestemming

Activa	31-12-2022 EUR	31-12-2021 EUR
Vaste activa		
Materiële vaste activa	4.344.570	3.733.208
Financiële vaste activa	6.750	6.750
Totaal vaste activa	4.351.320	3.739.958
Viottende activa		
Vorderingen	552.920	1.855.016
Liquide middelen	9.834.383	8.079.014
Totaal viottende activa	10.387.304	9.934.030
Totaal activa	14.738.624	13.673.988
Passiva		
Eigen vermogen	7.226.111	7.133.226
Voorzieningen	3.111.574	2.836.168
Kortlopende schulden	4.400.939	3.704.595
Totaal passiva	14.738.624	13.673.988

Tabel 5.9: balans per 31 december 2022 versus 31 december 2021

5.4.1 Toelichting activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa liggen ultimo 2022 ongeveer € 611.000 hoger dan ultimo 2021, omdat de investeringen in 2022 hoger zijn dan de afschrijvingslasten. Zoals in paragraaf 5.2.2 staat toegelicht is in de jaarrekening 2022 een schattingswijziging doorgevoerd ten aanzien van de afschrijvingstermijn van de touchscreens (digiborden). Het effect van de schattingswijziging is dat de afschrijvingslasten in 2022 € 57.000 lager zijn.

Financiële vaste activa

Het bedrag per 31 december 2022 betreft een borg (€ 6.750) die een school heeft betaald voor Snappet tablets.

Vorderingen

De vorderingen per 31 december 2022 zijn € 553.000 en liggen € 1.302.000 lager t.o.v. 31 december 2021.

- Het debiteurensaldo per 31-12-2022 is € 47.000 en is licht met € 13.000 gestegen. Dit betreffen de openstaande debiteuren per ultimo 2022.
- De kortlopende vordering op OCW is van € 1.468.000 gedaald naar € 54.000 per 31-12-2022. Dit betreft voornamelijk de afboeking van de vordering op OCW per 31 december 2022 vanwege de overgang van de bekostiging van schooljaar naar kalenderjaar per 1 januari 2023.
- Er is een vordering van € 6.000 op de gemeente Zoetermeer. Dit betreft een vordering op de gemeente Zoetermeer inzake stormschade bij een van de gebouwen van OPOZ.
- Er is een vordering op het SWV (€ 62.000). Dit betreft een vordering op het SWV voor 2022 die betaald is in 2023.
- De overige vorderingen per 31-12-2022 bedragen € 22.000 en zijn t.o.v. vorig jaar met € 15.000 afgenomen.
- Vooruitbetaalde kosten (€ 360.000 per 31-12-2022 t.o.v. € 243.000 per 31-12-2021). Dit betreffen vooruitbetaalde kosten in 2022 voor 2023. Het gaat vooral om ICT-licenties. De stijging wordt veroorzaakt omdat ook de kleinere posten vanaf 2022 meer verdeeld worden over de juiste periodes.
- De overige vorderingen zijn afgenomen t.o.v. 31-12-2022 (-/- € 2.000) en staan op € 0. Dit betrof een vordering op het personeel.

Liquide middelen

Dit zijn de banktegoeden en kasmiddelen per 31 december 2022. De liquide middelen zijn per 31 december 2022 t.o.v. 31 december 2021 per saldo met € 1.755.000 gestegen door een positieve kasstroom uit operationele activiteiten (€ 3.100.000, saldo baten lasten, afschrijvingen, mutaties voorzieningen, kortlopende schulden en vorderingen en ontvangen rente). De investeringen in materiële vaste activa (€ 1.345.000) zorgen voor een uitgaande kasstroom in 2022.

5.4.2 Toelichting passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve

Het exploitatieresultaat is per 31 december 2022 € 93.000 positief. Dit exploitatieresultaat is conform tabel 5.10 verdeeld.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves in het eigen vermogen zijn opgebouwd door middel van publieke gelden.

Per 31 december 2020 is er een bestemmingsreserve ouderbijdragen gecreëerd. Dit betreffen de gereserveerde ouderbijdragen van een aantal scholen van OPOZ.

De bestemmingsreserve NPO-middelen is per 31 december 2021 gevormd (de van het ministerie OCW ontvangen NPO-middelen minus de bestede NPO-lasten). Aan de bestemmingsreserve wordt toegevoegd of onttrokken de per kalenderjaar ontvangen NPO-middelen minus de kosten van de NPO-activiteiten die hiermee gedekt worden. De berekening vindt per school plaats.

Eigen vermogen	31-12-2022 EUR	31-12-2021 EUR
Algemene reserve		
Begin boekjaar	6.259.425	6.452.156
Resultaat	-1.166.915	192.730-
Overige mutaties		
Eind boekjaar	5.092.510	6.259.426
Bestemmingsreserve publiek		
	31-12-2022 EUR	31-12-2021 EUR
Bestemmingsreserve Nationaal Programma Onderwijs		
Begin boekjaar	757.698	0
Resultaat	1.244.503	757.698
Overige mutaties		
Eind boekjaar	2.002.201	757.698
	31-12-2022 EUR	31-12-2021 EUR
Bestemmingsreserve ouderbijdragen		
Begin boekjaar	116.103	76.996
Resultaat	15.297	39.106
Overige mutaties		0
Eind boekjaar	131.400	116.102
Totaal eigen vermogen	7.226.111	7.133.226

Tabel 5.10: Eigen vermogen OPOZ per 31 december 2022

Voorzieningen

De stand per 31 december 2022 van de voorzieningen (zie ook tabel 5.10) staat gespecificeerd in de jaarrekening 2022.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is opgenomen ter dekking van toekomstige loonkosten van personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend, geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. Er heeft in 2022 een dotatie en een vrijval plaatsgevonden. Per saldo is de voorziening per 31 december 2022 € 14.000 hoger dan ultimo het jaar daarvoor.

Voorziening jubilea

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. Er heeft in 2022 een dotatie van € 71.000 en een onttrekking van € 40.000 plaatsgevonden.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

De voorziening duurzame inzetbaarheid is opgenomen ter dekking van werkelijk gespaarde uren vermenigvuldigd met het uurloon van de medewerker. Het uurtarief in kalenderjaar 2022 is bepaald op basis van het bruto maandsalaris exclusief sociale lasten. Er is in 2022 € 26.000 gedoteerd (en een klein bedrag onttrokken).

Voorziening transitievergoedingen

Sinds 1 januari 2020 is de Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) van kracht. Onderdeel hiervan is dat vanaf 1 januari 2020 iedere medewerker, ongeacht de arbeidsduur (tijdelijk of onbepaald) recht heeft op een transitievergoeding als hij/zij zijn/haar baan verliest op initiatief van de werkgever.

Het gevolg hiervan is dat een extra voorziening bepaald dient te worden. Dit betekent dat voor alle tijdelijke arbeidsovereenkomsten een inschatting gemaakt dient worden of deze worden verlengd. Voor de contracten waarvan de inschatting is dat deze niet verlengd worden, dient de hoogte van de transitievergoeding worden bepaald. De transitievergoeding wordt in dat geval deels gezien als onderdeel van de beloning in 2022.

Voorziening onderhoud gebouwen

Voorziening onderhoud gebouwen is opgenomen op basis van een algehele schouw van alle gebouwen en is verwerkt in een meerjaren onderhoudsbegroting tegen de nominale kosten. Er heeft in 2022 een dotatie plaatsgevonden van € 410.000 en een onttrekking van € 208.000.

De voorzieningen zijn als volgt te specificeren:

Voorzieningen					
Personele voorzieningen	2.2.1.2	2.2.1.4	2.2.1.6	2.2.1.7	2.2.1
	Voorziening Duurzame inzetbaarheid	Voorziening jubilea	Voorziening langdurig zieken	Voorziening transitie- vergoedingen	Personele voorzieningen
Stand per 1-1-2022	6.985	468.201	31.182	3.281	509.649
Dotaties 2022	26.085	71.163	45.507	5.520	148.275
Onttrekking 2022	213	40.052	31.182	3.281	74.728
Vrijval 2022					
Saldo 31-12-2022	32.857	499.312	45.507	5.520	583.196
Onderhoudsvoorzieningen				Voorziening	Totaal
Stand per 1-1-2022				2.326.518	2.836.168
Dotaties 2022				410.000	558.275
Onttrekking 2022				208.140	282.868
Vrijval 2022				0	0
Saldo 31-12-2022				2.528.378	3.111.574

Tabel 5.11: Specificatie voorzieningen

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden per 31 december 2022 zijn € 696.000 hoger dan 31 december 2021.

- Er is een lager bedrag per 31 december 2022 voor schulden aan de gemeente (€ 322.000 ultimo 2022 versus € 387.000 ultimo 2021). Het bedrag per balansdatum betreffen nota's van de gemeente (inzake onderhoud etc.) en terug te betalen subsidie.
- Lager crediteurensaldo per 31 december 2022. Dit betreft een momentopname van betalen.
- Hoger bedrag aan belastingen en (pensioen)premies, omdat de loonkosten zijn gestegen in 2022 door het dichten van de loonkloof tussen PO en VO en de cao-verhoging per 1 juli 2022.
- De overige kortlopende schulden per 31 december 2022 liggen nagenoeg op het niveau van het jaar daarvoor. Dit betreffen nog te betalen kosten voor 2022 (factuur in 2023 ontvangen en hebben betrekking op 2022). Verder wordt een deel van de NPO-arbeidsmarkttoelage van 2021 en 2022 in 2023 uitbetaald en is als verplichting per 31 december 2022 opgenomen.
- Het bedrag aan vooruit ontvangen subsidies OCW per 31 december 2022 ligt nagenoeg op het niveau van het jaar daarvoor. Dit betreffen subsidies voor zij-instroom en studieverlof die in 2022 zijn betaald door OCW en betrekking hebben op 2023.

- Vooruit ontvangen investeringssubsidies (€ 12.000 ultimo 2022 versus € 0 ultimo 2021). Dit betreffen vooruit ontvangen subsidies voor uitdagende speel- en leerplekken (Da Vinci) die in 2023 besteed worden.
- Er staat per 31 december 2022 een hoger bedrag (€ 35.000 ultimo 2022 versus € 10.000 ultimo 2021) aan vooruit ontvangen bedragen op de balans. Dit betreffen bijdragen vanuit het SWV die in 2022 zijn ontvangen en betrekking hebben op 2023.
- Per 31 december 2022 is de verplichting van het vakantiegeld aan de medewerkers hoger dan vorig jaar vanwege de stijging van de loonkosten.

5.5 Kengetallen

Voor de beoordeling van de financiële positie gelden twee aspecten: het vermogensbeheer en het budgetbeheer.

5.5.1 Vermogensbeheer OPOZ

Bij de beoordeling van het vermogensbeheer kan gekeken worden naar het kengetal solvabiliteit. Dit kengetal geeft aan in welke mate de organisatie op lange termijn aan zijn betalingsverplichtingen kan voldoen. De solvabiliteit 2 kent een signaleringswaarde OCW van 30%. Voor de solvabiliteit 1 heeft OCW geen signaleringswaarde gedefinieerd.

Solvabiliteit 1 OPOZ

Solvabiliteit 1 is gedefinieerd als eigen vermogen / totaal vermogen. De solvabiliteit is in 2022 gedaald naar 49,0% (2021: 52,2%). Het eigen vermogen is gestegen door het positieve exploitatieresultaat in 2022 (heeft een stijgend effect op de solvabiliteit) maar ook het balanstotaal is per 31-12-2022 gestegen (heeft een dalend effect op de solvabiliteit), waardoor de solvabiliteit 1 in 2022 per saldo lager is dan in 2021.

Solvabiliteit 2 OPOZ

De solvabiliteit 2 is gedefinieerd als (eigen vermogen + voorzieningen) / totaal vermogen. Deze bedraagt 70,1% (2021: 72,9%). Zowel het eigen vermogen als het saldo van de voorzieningen is gestegen per 31-12-2022 t.o.v. 31-12-2021 (heeft een stijgend effect op de solvabiliteit). Ook het balanstotaal is per 31-12-2022 gestegen (heeft een dalend effect op de solvabiliteit), waardoor de solvabiliteit 2 in 2022 per saldo lager is dan in 2021.

Weerstandsvermogen OPOZ

Het weerstandsvermogen is het eigen vermogen / totale baten en kan worden omschreven als het vermogen dat kan worden aangewend om onvoorziene tegenslagen op te vangen (risicobuffer). Het weerstandsvermogen is in 2022 met 18,7% iets lager dan in 2021. Enerzijds is het eigen vermogen per 31 december 2022 gestegen (heeft een verhogend effect op het weerstandsvermogen) maar anderzijds zijn de totale baten gestegen door de NPO-middelen (heeft een verlagend effect op het weerstandsvermogen).

Normatief eigen vermogen

In 2020 is door de Onderwijsinspectie een nieuwe indicator van het normatief eigen vermogen bepaald, die als signaleringswaarde geldt en vanaf 2020 in het jaarverslag moet worden opgenomen en toegelicht. Deze signaleringwaarde is tot stand gekomen, doordat er de laatste jaren bij schoolbesturen structureel geld overblijft. Hierdoor vragen stakeholders zich af of de reserves niet te groot zijn, vanuit de gedachte dat gereserveerd geld niet wordt uitgegeven aan leerlingen. Het doel van deze waarde is om te bepalen wat een maximaal aanvaardbare reserve is en welk deel van het publiek eigen vermogen bovenmatig lijkt te zijn. Het normatief eigen vermogen wordt als volgt berekend: $(0,5 \times \text{de aanschafwaarde van gebouwen} \times 1,27) + (\text{boekwaarde overige materiële vaste activa}) + (5\% \text{ van de totale baten})$

Het normatief eigen vermogen van OPOZ is per 31 december 2022 € 6.236.000. Een analyse van het normatief eigen vermogen t.o.v. het gerealiseerde eigen vermogen is opgenomen in de continuïteitsparagraaf. Het normatief eigen vermogen is per 31 december 2022 hoger dan 31 december 2021 vanwege de hogere boekwaarde van de materiële vaste activa en de hogere baten in 2022.

Kengetallen vermogensbeheer	31-12-2022	31-12-2021	Signaleringswaarde OCW
Solvabiliteit 1:	49,0%	52,2%	n.v.t.
Solvabiliteit 2:	70,1%	72,9%	< 30%
Weerstandsvermogen	18,7%	20,2%	n.v.t.
Normatief eigen vermogen	€ 6.236.000	€ 5.471.000	

Tabel 5.12: Kengetallen vermogensbeheer

5.5.2 Budgetbeheer OPOZ

Bij het beoordelen van het budgetbeheer wordt een aantal kengetallen gehanteerd. Voor een beoordeling van de liquiditeitspositie kennen we het kengetal current ratio. Dit kengetal geeft aan in welke mate OPOZ aan haar verplichtingen op korte termijn kan voldoen.

Aan de hand van het kengetal rentabiliteit wordt gekeken welk deel van de totale baten overblijft na aftrek van de lasten.

Liquiditeit (current ratio) OPOZ

De liquiditeit is gedefinieerd als vlottende activa / kortlopende schulden en bedraagt 2,4 (2021: 2,7). Ondanks de stijging van de liquide middelen is er sprake van een daling van dit kengetal. De daling van deze ratio wordt veroorzaakt door de daling van de vorderingen (als onderdeel van de vlottende activa) per 31 december 2021 (afboeking vordering OCW per 31 december 2022).

Rentabiliteit OPOZ

De rentabiliteit wordt gedefinieerd als resultaat gewone bedrijfsvoering / totale baten uit gewone bedrijfsvoering (totale baten) x 100%. De rentabiliteit is in 2022 0,2% (1,7% in 2021). Dit wordt veroorzaakt door het positieve exploitatieresultaat.

Huisvestingsratio OPOZ

De huisvestingsratio is (huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen) / totale lasten). De huisvestingsratio in 2022 ligt nagenoeg op het niveau van 2021.

Kengetallen budgetbeheer	31-12-2022	31-12-2021	Signaleringswaarde OCW
Liquiditeit (current ratio):	2,4	2,7	< 0,75
Rentabiliteit:	0,2%	1,7%	n.v.t.
Huisvestingsratio	5,9%	5,8%	n.v.t.

Tabel 5.13: Kengetallen budgetbeheer

Reserves

Het CvB streeft er naar het eigen vermogen op zodanig niveau te handhaven dat de continuïteit van OPOZ gewaarborgd blijft. Het streven is dat het exploitatieresultaat bij een stabiel aantal leerlingen minimaal € 0 is.

Per 31-12-2022 is het eigen vermogen van OPOZ gestegen van € 7.133.000 naar € 7.225.000. Dit wordt veroorzaakt door het positieve exploitatieresultaat van € 93.000.

5.6 Professionalisering, begeleiding van startende leraren en schoolleiders

Het oorspronkelijke doel van de regeling Prestatiebox was om de prestaties van leerlingen, leraren en schoolleiders te vergroten en daarnaast om de samenhang binnen het leergebied kunstzinnige oriëntatie te vergroten. Zo wordt ook de kwaliteit van cultuureducatie verhoogd. Vanaf 1 augustus 2021 is de regeling gewijzigd. Het grootste deel van het bedrag is toegevoegd aan de basisbekostiging. Het resterende bedrag (€ 98,84 per leerling) is volledig beschikbaar gesteld voor professionalisering en begeleiding van startende leraren en schoolleiders. Binnen OPOZ zijn deze middelen toegevoegd aan het nascholings-, opleidings- en deskundigheidsbevorderingsbudget. Zo is er een traineeship voor potentiële (adjunct-)directeuren gestart en er is een introductieprogramma voor nieuwe medewerkers ontwikkeld.

5.7 Werkdrukmiddelen

Sinds schooljaar 2018-2019 zijn de werkdrukgeden ondergebracht binnen het P&A-budget. Voor schooljaar 2021-2022 is er een bedrag van € 259 (basisonderwijs) en € 388 (speciaal basisonderwijs) per leerling beschikbaar; voor de periode augustus-december 2022 is € 109 en € 163 per leerling beschikbaar gesteld. De werkdrukmiddelen zijn in het bedrag per leerling van het P&A-budget verwerkt en vanaf 1 januari 2023 zijn deze bedragen verwerkt in de basisbekostiging. De in 2022 ontvangen middelen zijn gebruikt voor het terugdringen van de werkdruk bij het personeel en is voor 100% toegevoegd aan het budget van de schoolformaties. In overleg met de schoolteams is gedeeltelijk gekozen voor uitbreiding van het onderwijzend personeel en gedeeltelijk voor extra onderwijsondersteunend personeel. In onderstaande tabel zijn de uitgaven in 2022 t.l.v. de werkdrukmiddelen op hoofdlijnen gespecificeerd.

Bestedingscategorie	Besteed bedrag (kalenderjaar)	Eventuele toelichting
Personeel	€ 1.403.000	Uitbreiding onderwijzend en ondersteunend personeel
Materieel	€ 25.000	O.a. ICT-gerelateerde aanschaf
Professionalisering	€ 40.000	Nascholing, team- en individuele coaching en OPOZ-brede trajecten in kader van het nieuwe Koersplan, netwerkbijeenkomsten
Totaal in 2021	€ 1.468.000	

6. Bedrijfsvoering

6.1 Organisatieontwikkeling

OPOZ is in transitie. Deze jaren krijgt het samenspel tussen scholen onderling en tussen scholen en bestuursbureau een andere dimensie. De besturingsfilosofie is veranderd (vastgelegd in een document in 2022 na goedkeuring vooraf door de RvT) en het bestuursbureau heeft een dienstverlenende en faciliterende rol binnen de organisatie gekregen.

In het Koersplan zijn vier kernwaarden geformuleerd die de basis vormen van het handelen van iedereen binnen OPOZ:

- Samen
- Ontwikkeling
- Vertrouwen
- Verantwoordelijkheid

Het is onze opdracht om kinderen te begeleiden bij hun ontwikkeling en hen voor te bereiden op een volgende stap in hun leven. Dit vraagt om eigentijds en inspirerend onderwijs, ontwikkeld vanuit ruimte voor innovatie. Samen met ouders en maatschappelijke partners werken we vanuit hoge verwachtingen en met een (zelf) reflecterende en lerende houding. De Zoetermeerse jeugd groeit anno 2022 op in een steeds sneller veranderende samenleving, waarin de complexiteit toeneemt.

In de besturingsfilosofie krijgen de scholen beleidsvrijheid om zich de komende jaren te ontwikkelen tot 'autonoom' opererende scholen, waarbij de directies gestimuleerd zullen worden hierin het voortouw en de verantwoordelijkheid te nemen in het licht van nieuw, toekomstig en professioneel leiderschap.

Gelijktijdig is het wenselijk dat de scholen meer samenwerken. Dat betekent dat de komende jaren de samenwerking tussen de scholen en tussen de collega's wordt gestimuleerd, waarbij wordt gewerkt vanuit vertrouwen in wat de collega's kunnen. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de zorg en de brede en optimale ontwikkeling van kinderen van 0 tot 13 jaar te realiseren.

Binnen OPOZ leren de collega's van en met elkaar: dat geldt voor de kinderen en voor ons als professionals. Ontwikkelen en leren zien we als een dagelijkse bezigheid voor iedereen. We maken daarbij gebruik van elkaars kennis, expertise en ervaringen. Daarbij is ons motto: 'Samen in ontwikkeling'.

Beleidsontwikkeling en de professionalisering van de bedrijfsvoering dienen als randvoorwaarden voor onze corebusiness. Daarbij wordt gestreefd naar een continue verbetering van ons handelen en dus ons onderwijs, waardoor we goede leeropbrengsten en resultaten behalen.

Alle scholen hebben in 2020 een nieuw schoolplan geschreven. Ze hebben hiervoor de kaders van het Koersplan gebruikt. In 2022 zijn ambitiekaarten op school- en stichtingsniveau vastgesteld om in 2023 en 2024 concreet richting te geven aan diverse speerpunten uit het Koersplan. Dit geeft op schoolniveau nieuwe kansen, ruimte en mogelijkheden. Het nieuwe schoolplan 2024-2028 zorgt er ook voor dat de komende jaren de begroting beleidsrijker zal worden. De directies van de scholen zijn integraal verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs maar ook voor personeel en financiën. Bewust ligt deze verantwoordelijkheid lager in de organisatie. Dit past binnen de nieuwe besturingsfilosofie. Uiteindelijk zal het op de scholen moeten gebeuren.

Het bestuursbureau is daarin faciliterend en dienstverlenend. Binnen OPOZ is het belangrijk dat er een nauwkeurig en transparante verantwoording komt van gemaakte keuzes. Dat is op schoolniveau maar ook op stichtingsniveau onze maatschappelijke plicht.

In de begroting 2023 en de meerjarenbegroting 2023-2027 wordt sober, doelmatig en rechtmatig met de middelen omgegaan. De komende jaren zullen er meer middelen worden vrijgemaakt voor de kwaliteit van ons primaire proces, professionalisering en deskundigheidsbevordering. Hierbij staat ontwikkeling centraal: ontwikkeling van onze leerlingen, onze collega's, onze scholen en van OPOZ als organisatie. Centraal in onze organisatie staan de leerkrachten die het primaire proces verzorgen. De onderwijsondersteunende collega's zetten zich elke dag in om dat proces te faciliteren en te ondersteunen. Samen staan we voor de uitdaging en maatschappelijke opdracht om ons onderwijs elke dag te verbeteren om onze gezamenlijke ambities te realiseren.

De interim-controles 2019 en 2020, uitgevoerd in november 2019 en 2020, hebben aanleiding gegeven om alle processen onder de loep te nemen en over te gaan tot een adequate beschrijving van de administratieve organisatie en maatregelen te nemen om de interne beheersing te professionaliseren. Die opdracht heeft het College van Bestuur zichzelf gegeven en is grotendeels in 2020 en 2021 uitgevoerd aan de hand van het Plan van Aanpak Bedrijfsvoering. Dit plan wordt in 2023 afgerond en de vastlegging geschiedt in een Handboek AO/IB.

6.2 Code Goed bestuur

OPOZ opereert binnen de gestelde kaders van wet- en regelgeving, sectorbeleid en Code Goed Bestuur in het primair onderwijs. Er is in november 2020 een nieuwe Code Goed Bestuur voor het primair onderwijs opgesteld en deze code geeft schoolbesturen een leidraad bij het realiseren van goed bestuur. De Code Goed Bestuur PO is opgebouwd uit vier principes:

1. Het bestuur zorgt voor goed onderwijs aan alle kinderen.
2. Het bestuur werkt voortdurend in verbinding met de maatschappelijke context.
3. Het bestuur werkt actief aan de professionaliteit van de organisatie en van zichzelf.
4. Het bestuur werkt integer en transparant.

Schoolbesturen en intern toezichthouders toetsen de bestuurlijke inrichting en het bestuurlijk functioneren aan de principes van de code. Zo is de Code ook een instrument voor reflectie. Bij de vier principes hoort het beginsel 'doen en verantwoorden'. Dit betekent dat bestuur en intern toezicht zichtbaar maken hoe zij de code toepassen in hun handelen. Hoe zij deze toepassen is dus contextafhankelijk en daarom is het van nadrukkelijk belang dat bestuur, intern toezicht en andere belanghebbenden het gesprek erover voeren. Zo wordt recht gedaan aan de veelzijdigheid van bestuur en organisatie in het primair onderwijs en wordt bijgedragen aan een adequaat en betrouwbaar beeld van de manier waarop de sector invulling geeft aan zijn maatschappelijke opgave.

Bij ieder principe is een aantal uitwerkingen beschreven. Deze zijn behulpzaam bij het invulling geven aan de principes en de verantwoording hierover. Sommige van deze uitwerkingen zijn direct toepasbaar in veel onderwijsorganisaties, terwijl andere vooral bedoeld zijn als startpunt voor het onderlinge gesprek. Daar waar, in een specifieke context, een eigen uitwerking beter is, stimuleert de code deze te formuleren, uit te voeren én zichtbaar te maken. De verplichtende bepalingen zijn hiervan uitgezonderd. Dit zijn eenduidig geformuleerde minimumeisen van integer en transparant bestuurlijk handelen, die op alle leden van de PO-Raad van toepassing zijn.

OPOZ onderschrijft de code Goed Bestuur PO.

6.3 Medezeggenschap

In het kader van de Wet Medezeggenschap op Scholen (WMS) is binnen OPOZ een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) ingesteld. De GMR denkt met het bestuur mee, brengt advies uit en stemt in met OPOZ-brede regelingen en beleid. De GMR bestaat uit 17 leden: 8 ouders en 9 leerkrachten. Zij zijn gekozen door de MR-en van de afzonderlijke scholen.

In het kader van professionalisering hebben de medezeggenschapsraden binnen OPOZ zichzelf verplicht om alle deel te nemen aan de basiscursus MR Start van VOO's MrAcademie.nl. Hierdoor is

elk MR-lid op te hoogte van basiskennis omtrent medezeggenschap. Binnen het abonnement van MrAcademie.nl zijn voldoende aanvullende modules te volgen voor verdere verdieping. Daarnaast heeft de GMR zichzelf laten voorlichten tijdens een kick-off over het effectief lezen van bestuurlijke stukken middels een minicursus. In 2022 is ook gestart met een GMR nieuwsbrief om de achterban beter te kunnen informeren.

Inhoudelijk zijn de volgende onderwerpen voorbijgekomen in 2022: Draaiboek Corona 2022 met daarin het Sectorplan Covid, audit AVG, vakantie-regeling 2023 - 2024, aangepaste gesprekkencyclus OPOZ, Meerjarenbegroting 2023 - 2027, procedure 'Zo naar het VO', bestuursverslag 2021 en jaarrekening 2021. Voor verschillende genoemde onderwerpen heeft het CvB een presentatie laten verzorgen om voldoende inhoudelijk geïnformeerd te worden en direct vragen te kunnen beantwoorden. Ook waren het Medezeggenschapsraadstatuut OPOZ en Huishoudelijk Reglement OPOZ een terugkerend onderwerp op de GMR vergadering.

De ingeslagen weg met verdeling van de leden van de GMR in themagroepjes rond het OPOZ-koersplan is doorgezet in 2022, waarbij enkele thema's zijn geclusterd. Ook is er een aparte werkgroep gevormd voor Huisvesting, aannamebeleid en ARBO-gerelateerde zaken. Dit laatste met het oog op de vooraf aangekondigde speerpunten voor 2022.

6.4 AVG

Het onderwijs is in toenemende mate afhankelijk van informatie en ICT. De hoeveelheid informatie, waaronder persoonsgegevens, neemt toe door o.a. ontwikkelingen als gepersonaliseerd leren met ICT. Het is belangrijk om informatie goed te beschermen en veilig en verantwoord met persoonsgegevens om te gaan. De afhankelijkheid van ICT en persoonsgegevens brengt nieuwe kwetsbaarheden en risico's met zich mee, ook voor de privacy van de betrokkenen. Het goed regelen van informatiebeveiliging en privacy (afgekort tot IBP) in een IBP-beleid is noodzakelijk om de gevolgen van deze risico's tot een aanvaardbaar niveau te reduceren en de voortgang van het onderwijs en de bedrijfsvoering optimaal te kunnen waarborgen.

Begin 2020 is een actieplan t.b.v. de implementatie van de AVG opgesteld. Allereerst zijn achtereenvolgens het IBP-beleid, het Privacyreglement, gedragscode en vervolgens zijn de Privacyverklaring en het Protocol Informatiebeveiligingsincidenten en datalekken opgesteld. Verder is er een richtlijn voor archiveren en opschonen van documenten opgesteld. Het verwerkingsregister wordt periodiek geactualiseerd.

Naast het vaststellen van diverse documenten heeft de bewustwording binnen de scholen aandacht gekregen, onder andere via e-learning en bijeenkomsten voor IB'ers en administratief medewerkers. Deze bewustwording zal continu aandacht blijven vragen. De sleutel tot een verantwoord AVG-beleid ligt vooral in de bewustwording van de omgang met persoonsgegevens.

In maart/april 2022 heeft de FG van OPOZ een AVG-audit uitgevoerd. N.a.v. deze audit is een rapportage met bevindingen opgesteld. Algehele constatering is dat OPOZ 'in control' is qua AVG, maar dat nog een aantal stappen gezet kan worden om volledig 'AVG-compliant' te zijn. De aanbevelingen hebben betrekking op:

- de implementatie van IBP-afspraken en -procedures op de scholen. Het beleid op OPOZ-niveau is over het algemeen goed op orde; de uitvoering op de scholen kan beter. Een voorbeeld betreft het opschonen van (digitale) leerlinggegevens.
- het opstellen van DPIA-beleid en vastleggen welke DPIA's nog moeten uitgevoerd;
- het vaststellen van IT-veiligheidsbeleid;
- blijven werken aan kennis en bewustwording onder alle medewerkers.

Samen met de Rolf groep en Privacy op School wordt het IT-veiligheidsbeleid de komende periode opgesteld en zijn MFA (Multi-Factor Authentication) en beveiligd mailen buiten de organisatie als pilot bij een selecte groep medewerkers in gang gezet. Na de evaluatie van deze pilots zullen deze beveiligingsmaatregelen OPOZ-breed worden ingevoerd.

In de tweede helft van 2022 zijn de gesprekken opgestart over het onderwijsinhoudelijke ICT-beleid op de scholen. Een pilot is gestart en daarin is een aantal directeuren en een externe vertegenwoordigd. Looptijd: schooljaar 2022-2023.

6.5 Huisvesting

Optimale huisvesting is een belangrijke voorwaarde voor goed onderwijs. Medewerkers moeten zich thuis en veilig voelen. Kinderen moeten zich er goed kunnen ontwikkelen. Samen met belangrijke partners als de gemeente Zoetermeer (IHP) en de kinderopvang (IKC) zijn we kritisch op de huidige gebouwen en toekomstige ontwikkelingen en de bouwopgave. Hierbij is van belang dat we gebouwen integraal kunnen benutten.

Masterplan

In Zoetermeer wordt meer dan 95% van het primair onderwijs verzorgd door de schoolbesturen van Unicoz en OPOZ. Gezamenlijk willen zij kwalitatief hoogstaand en passend onderwijs aanbieden aan alle Zoetermeerse kinderen in de basisschoolleeftijd. Als gevolg van demografische, maatschappelijke, stedelijke en technologische ontwikkelingen blijkt dat de urgentie voor beide schoolbesturen steeds groter wordt om gezamenlijk op te trekken op het gebied van huisvesting.

Ook staat de kwaliteit van het onderwijs onder druk door het gebruik van relatief kleine schoolgebouwen waarin weinig ruimte is om in te spelen op fluctuaties in leerlingstromen. Ook zijn extra voorzieningen zoals sport en cultuur lastiger vorm te geven op kleine scholen. Het ontbreekt daarvoor aan voldoende ruimte en een passende infrastructuur.

Bovenstaande situatie maakt deze scholen kwetsbaar, niet alleen vanwege de beperkte ruimte van de schoolgebouwen, maar ook als gevolg van relatief kleine onderwijsteam die op deze scholen werkzaam zijn. Uitval van een leerkracht op kleine scholen, bijvoorbeeld door ziekte, is in de regel lastiger op te vangen door collega's. Daar komt bij dat leerkrachten in kleine teams meer bordjes in de lucht moeten houden, waardoor er veelal minder ruimte wordt ervaren om te werken aan de eigen professionalisering en onderwijsinnovatie.

Verder zijn er financiële en technische factoren die maken dat de actuele huisvestingssituatie voor beide schoolbesturen onhoudbaar is. Zo is de schoolgrootte en het gebruik van tijdelijke huisvesting niet duurzaam en (op termijn) onbetaalbaar. Ook wordt er momenteel nog veel gebruik gemaakt van oude schoolgebouwen die kwalitatief ondermaats zijn als het gaat om goede ventilatie en goede temperatuurregulatie. Dit leidt tot onnodig hoge onderhoudskosten. Daarnaast zijn deze gebouwen veelal niet compact gebouwd waardoor er relatief veel grondoppervlak wordt gebruikt dat zich niet direct terugvertaalt in extra ruimte voor leerlingen en personeel. Bovendien worden er hogere eisen gesteld aan de verduurzaming van gebouwen en wordt er een groter beroep op scholen gedaan door de kinderopvang.

Tot slot blijkt dat renovatie van schoolgebouwen in de regel financieel-technisch moeilijker te realiseren valt dan sloop- of nieuwbouw.

OPOZ heeft daarom, samen met Unicoz, bij de gemeente meer aandacht gevraagd voor de langetermijnvisie op onderwijshuisvesting. De ambities van de gemeente en de opgave om in 2040 150.000 inwoners te huisvesten, vragen nu reeds overdenkingen over de toekomstige huisvesting van onderwijs en de afstemming met andere besturen over de te maken keuzes op de korte termijn.

In 2021 hebben de schoolbesturen een proces ingezet richting de ontwikkeling van een gezamenlijk masterplan Huisvesting PO. In dit proces stonden de volgende beoogde resultaten centraal:

- Het opleveren van een masterplan Huisvesting PO dat uitgaat van samenwerking en onderling vertrouwen tussen de schoolbesturen en dat kan rekenen op intern draagvlak en op extern draagvlak bij de gemeente, andere schoolbesturen, de kinderopvang en overige

stakeholders in de stad. Dit masterplan geeft invulling aan de komende Integrale Huisvestingsplannen (IHP's) voor zowel de korte (2023) als lange termijn (2040).

- Een op dit masterplan gebaseerde overeenkomst tussen OPOZ en Unicoz, waarin de afspraken om het Masterplan Huisvesting PO ten uitvoer te kunnen brengen, zijn vastgelegd.

Dit Masterplan is medio 2022 vastgesteld en de bestuurlijke overeenkomst tussen Unicoz is in oktober 2022 ondertekend. Tevens heeft de GMR positief geadviseerd. Beide partijen geven dit schooljaar invulling aan een nieuw aannamebeleid en begin 2023 heeft de gemeenteraad het IHP vastgesteld.

Ventilatie

OPOZ heeft samen met de gemeente Zoetermeer in 2021 een aanvraag SUVIS gedaan om het klimaat in enkele scholen te verbeteren. In 2021 heeft OPOZ deze subsidie ook ontvangen en deze subsidie dekt 30% van de kosten. De gemeente heeft besloten het resterende deel van 70% voor de Florence Nightingale te bekostigen. Samen met de gemeente en een installatie-adviseur zijn de plannen verder uitgewerkt. OPOZ trekt hier samen in op met de desbetreffende scholen vanuit Unicoz. Er is een aantal scenario's uitgewerkt dan boven het bouwbesluit en de eisen van SUVIS uitkomt. Begin 2023 zijn de scenario's, de financiële impact en de rechtmatigheidsissues verder uitgewerkt.

Coördinatie beheer & onderhoud

Sinds jaren voert de gemeente Zoetermeer het beheer en onderhoud uit aan de PO-scholen voor de schoolbesturen Unicoz en OPOZ. De gemeente gaat terug naar haar kerntaken en heeft het contract met OPOZ en Unicoz opgezegd per 31 december 2023. OPOZ en Unicoz hebben samen een verkennend onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor Unicoz en OPOZ om de coördinatie en uitvoering van het onderhoud en van functionele aanpassingen vorm te geven. Dit onderzoek krijgt in 2023 een vervolg.

6.6 Inkoop

OPOZ is van mening dat het inkopen van producten en diensten veelal centraal dient te geschieden om zo de publieke middelen zo efficiënt en doelmatig mogelijk in te zetten. Daarnaast biedt het de mogelijkheid aan wet- en regelgeving te voldoen en verantwoording af te leggen over inkooptransacties.

Indien dat organisatievoordelen inhoudt, zal OPOZ gezamenlijk met andere scholen of met brancheorganisaties (PO-Raad, VOS/ABB) producten en/of diensten inkopen.

Het was wenselijk én vereist de inkoopfunctie binnen OPOZ te professionaliseren. Om die professionaliteit en kwaliteit van onze inkoopactiviteiten te borgen, koos OPOZ ervoor om een standaardwerkwijze te ontwikkelen op het gebied van inkoop. Op deze wijze handelt OPOZ op een voor (potentiële) leveranciers eenduidige, voorspelbare en transparante manier.

OPOZ heeft een inkoopbeleid vastgesteld, inclusief algemene inkoopvoorwaarden. Daarnaast beschikt OPOZ over een contractregister en dit contractenregister is tevens vertaald naar een aanbestedingskalender voor de komende twee jaren.

Per 1 september 2022 maakt OPOZ gebruik van een nieuwe Arbodienst.

6.7 Horizontale verantwoording

In de transitie van OPOZ wordt ook de horizontale verantwoording geprofessionaliseerd. Publieke verantwoording en medezeggenschap zijn binnen de nieuwe besturingsfilosofie kernbegrippen. In een goede en professionele organisatie ligt de sleutel in cultuur en gedrag van medewerkers, medezeggenschap, schoolleiding, bestuur en toezichthouders en de onderlinge professionele dialoog. Medezeggenschap van medewerkers, ouders en leerlingen is vanzelfsprekend en tegenspraak wordt gestimuleerd. Horizontale en verticale verantwoording vinden plaats en wij verantwoorden ons publiekelijk voor ons handelen en de besteding van middelen.

In het kader van de horizontale verantwoording zijn de contacten met alle belangrijke interne en externe stakeholders uitgebreid en bestendig. Intern gaat het om de (G)MR, ouders en kinderen (leerlingraden).

Extern gaat het om de volgende belangrijke stakeholders: collega-besturen in het Zoetermeerse onderwijs en de regio, de gemeente, partners in de Kinderopvang, het Samenwerkingsverband, de Opleidingsschool, alle ondersteunende instanties, zoals Jeugdzorg, de Inspectie, de PO-Raad en OCW.

Wij vinden het belangrijk dat externe, onafhankelijke, partijen ons feedback geven op ons onderwijs en onze bedrijfsvoering. OPOZ publiceert reeds diverse documenten op de website vanuit de principes van transparantie en open(baar)heid. Op de website zullen in de toekomst meer documenten te vinden zijn. Hieronder een overzicht van wat gepubliceerd is:

- Bestuursverslagen
- Statuten
- Koersplan 2020-2024
- Klachtenregeling
- Klokkenluidersregeling
- Inkoopbeleid
- Integriteitscode

In 2023 zal een nieuw toezichtkader verschijnen, gebaseerd op de beginselen van Policy Governance. Daartoe is onder begeleiding van een externe adviseur in 2022 een traject gestart. Policy Governance beoogt om op basis van gezamenlijk geformuleerde ijkpunten de governance binnen OPOZ op een hoger niveau te brengen, de rollen in de governancekolom te verstevigen en verhelderen en de uitvoering van de maatschappelijk opdracht en het toezicht daarop te concretiseren.

6.8 Samenwerking en verbonden partijen

Samenwerking is één van de vijf ambities van OPOZ. Samen met zijn maatschappelijke partners heeft OPOZ een verantwoordelijkheid voor het Zoetermeerse kind van 0 tot 13 jaar. OPOZ ziet kansrijke trends en uitdagende ontwikkelingen op zich afkomen die van invloed zijn op het onderwijs en waar de scholen - samen met ouders en de maatschappelijke partners - een antwoord op willen geven. Denk aan de steeds sneller veranderende samenleving, het lerarentekort, de verruwing van de maatschappij, de technologie en de stadsontwikkeling van Zoetermeer. In de beleidsontwikkeling blijft het kind echter altijd centraal staan.

Alle OPOZ-scholen zijn IKC geworden. Een IKC kenmerkt zich o.a. door intensieve samenwerking tussen school en een kinderopvangorganisatie. In Zoetermeer zijn er twee grote kinderopvangorganisaties waar OPOZ mee samenwerkt. Dit zijn gro-up (voormalig Kern Kinderopvang) en Junis. Samen met deze kinderopvangorganisaties en UNICOZ heeft OPOZ de afgelopen jaren stedelijk beleid rondom IKC-ontwikkeling gerealiseerd. Dit stedelijk beleid, dat ook zijn plaats heeft in de lokale educatieve agenda van Zoetermeer kenmerkt zich door het 12-puntenplan. Deze 12 punten geven school en opvang binnen hun samenwerking een bepaald kader mee. OPOZ concludeert dat de samenwerking er op iedere school is. In de komende jaren wordt vanuit het Koersplan ingezet op de kwaliteit van die samenwerking. Er wordt toegewerkt naar meer

vormen van integraal samenwerken. Zowel op inhoud, huisvesting, ouderbetrokkenheid en personeel. Voor iedere locatie zal deze invulling anders zijn, afhankelijk van behoefte van de kinderen en ouders/verzorgers.

De afgelopen jaren heeft OPOZ met diverse maatschappelijke partners op verschillende manieren samengewerkt. Deze samenwerking kenmerkt zich vooral door samen te werken aan de ontwikkeling van kinderen van OPOZ. Een goed voorbeeld hiervan is de samenwerking met de bibliotheek. Op diverse scholen van OPOZ is er een schoolbibliotheek gevestigd. Dit stimuleert het leesplezier en zorgt voor betere leesvaardigheden op school. Uiteraard werpt ook de samenwerking met de kinderopvangpartners zijn vruchten af. De samenwerking met de kinderopvang zorgt voor doorgaande leerlijnen die eerst niet realiseerbaar waren.

Ook is er een langdurige samenwerking met de gemeente Zoetermeer. Vanuit het openbare karakter is OPOZ nog meer aan de gemeente gelinkt dan andere schoolbesturen. In de komende jaren zal die samenwerking verder worden geïntensiveerd. De stad Zoetermeer wordt voor grote uitdagingen gesteld en heeft ambitieuze plannen om binnen twee decennia van 125.000 naar 150.000 inwoners te groeien. Kwalitatief goed onderwijs en kwalitatieve en duurzame huisvesting zijn in die ambitie daarbij onontbeerlijk. OPOZ en UNICOZ hebben de handen ineengeslagen om samen een robuust toekomstscenario vorm te geven dat de onderwijshuisvesting op een hoger niveau brengt. Daartoe is in 2022 het masterplan onderwijshuisvesting 2022-2040 opgesteld en dat is bestuurlijk bekrachtigd met een overeenkomst tussen de bevoegde gezagen van Unicoz en OPOZ.

We zullen nieuwe keuzes maken en willen ook de positie van de scholen in de wijk versterken tot brede scholen met een netwerkfunctie. Dat doet OPOZ graag met zijn partners in de stad en de wijk. De uitspraak "It takes a village to raise a child" is hierbij toepasbaar: samenwerking rondom het kind.

6.9 Toegankelijkheid en Toelating

Alle OPOZ-scholen zijn toegankelijk voor alle leerlingen en onze schoolgebouwen voldoen aan alle gestelde eisen en voorwaarden. Ons toelatingsbeleid voldoet aan de wettelijke kaders. Ouders mogen hun kind aanmelden bij een van onze scholen vanaf het moment dat het kind 3 jaar wordt (WPO art. 40 lid 2). Vanuit onze openbare identiteit staan wij open voor alle gezindten. Als een school meer aanmeldingen ontvangt dan zij capaciteit heeft, wordt gewerkt met een wachtlijst.

Op basis van het SOP brengt elke school concreet in beeld welke ondersteuningsbehoefte kan worden geboden. Daarnaast is er aanvullende ondersteuning mogelijk in samenwerking met het Samenwerkingsverband.

6.10 Risicomanagement

In de Continuïteitsparagraaf zijn de risico's uitgewerkt en zijn de financiële consequenties voor het weerstandsvermogen berekend.

6.11 Benoeming en rol van de accountant

De externe accountant wordt benoemd door de raad van toezicht en ontvangt van de raad van toezicht de opdracht om jaarlijks de interim-controle, jaarrekeningcontrole, bekostigingscontrole en de gemeentelijke subsidiecontrole uit te voeren. Er is met Horlings Nexia een contract afgesloten voor de jaarrekeningcontrole 2022. Dit contract wordt medio 2023 geëvalueerd door de RvT. De accountant rapporteert in het najaar de uitkomsten van de interim-controle in een managementletter (administratieve organisatie en interne beheersing) en in het voorjaar de uitkomsten van de jaarrekening-, subsidie- en bekostigingscontrole. De aanbevelingen van de accountant worden opgenomen in een notitie. De voortgang hierop wordt periodiek besproken met de RvT.

6.12 Klachten

In het kalenderjaar 2022 zijn zeven klachten binnengekomen bij het College van Bestuur. Dit waren klachten van ouders. De externe vertrouwenspersoon is bij enkele klachten ingeschakeld door de ouders.

De klachten zijn in alle gevallen naar tevredenheid opgelost.

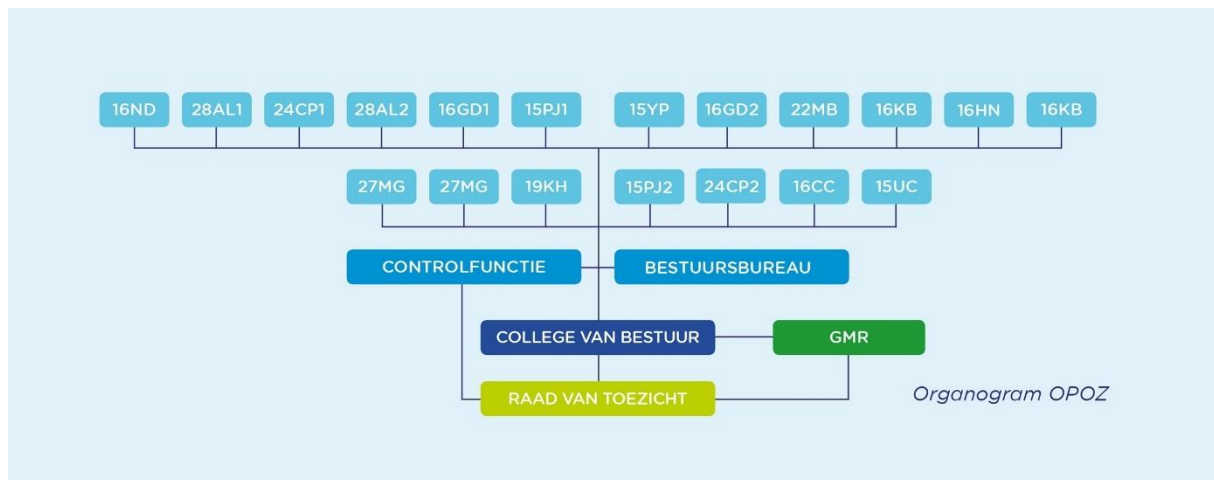
7 Continuïteitsparagraaf

7.1 Inleiding

In december 2022 is de meerjarenbegroting (MJB) 2023-2027 vastgesteld door het CvB.

Het proces van de begroting 2023 is gestart in september 2022.

OPOZ hanteert een decentrale besturingsfilosofie en legt daarmee de verantwoordelijkheid daar waar die hoort, namelijk laag in de organisatie: op de scholen. Daarnaast geeft deze begroting OPOZ inzicht en maakt OPOZ transparant welke keuzes gemaakt zijn. In het onderstaande organogram geeft OPOZ weer hoe de verantwoordelijkheid wordt gezien. De medewerkers van het bestuursbureau en het College van Bestuur zijn ondersteunend, dienstverlenend en faciliterend aan de scholen.

De begroting is opgedeeld in een beleidsdeel en een financieel deel.

Medio 2020 is het Koersplan van OPOZ vastgesteld. Het Koersplan is in 2022 geëvalueerd. De schoolplannen zijn op basis van deze evaluatie nader geconcretiseerd in de vorm van ambitiekaarten en moet ervoor zorgen dat de komende jaren de begroting beleidsrijker wordt. De directies van de scholen zijn integraal verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs maar ook voor personeel en financiën.

In de meerjarenbegroting 2023-2027 gaat OPOZ sober, doelmatig en rechtmatig om met de middelen. De komende jaren zal OPOZ meer middelen vrijmaken voor de kwaliteit van het primaire proces; professionalisering en deskundigheidsbevordering. Hierbij staat ontwikkeling centraal: ontwikkeling van kinderen, collega's, scholen en van OPOZ als organisatie.

7.2 Allocatie van middelen

De begroting is vanuit kostenplaatsen opgebouwd. Elke school is een kostenplaats, er is een kostenplaats voor het bestuursbureau en er is een kostenplaats 'gezamenlijk'.

Kostenplaats bestuursbureau

Op de kostenplaats bestuursbureau zijn alle kosten begroot die te maken hebben met de locatie Blauw-roodlaan (huisvesting, personeel, kosten RvT, bestuurskosten, etc.).

Kostenplaats 'gezamenlijk'

Op de kostenplaats gezamenlijk zijn kosten van posten begroot waarvan OPOZ ook in de toekomst de lasten gezamenlijk blijft dragen (denk aan administratiekantoor, bedrijfsarts/arbo, dotaties aan de voorzieningen en gemeenschappelijke activiteiten).

De kostenplaatsen gezamenlijk en bestuursbureau kennen niet of nauwelijks extra inkomsten. Deze uitgaven worden gedekt door een bijdrage vanuit alle scholen waarbij deze kostenplaatsen met nihil sluiten. De verdeelsleutel is het leerlingaantal, omdat de bekostiging van de scholen daar ook op is gebaseerd. Extra inkomsten op schoolniveau vanuit het Samenwerkingsverband en de gemeente leiden dus niet tot een hogere afdracht.

Binnen OPOZ gaan alle middelen vanuit OCW en de gemeente rechtstreeks naar de scholen ('geld volgt de leerling'). De scholen doen een afdracht voor de bijdrage voor de centrale kosten. De centrale lasten worden op basis van het aantal leerlingen binnen de schoolbegroting op de personele en materiële lumpsum in mindering gebracht.

De RvT heeft voorafgaand goedkeuring verleend aan de meerjarenbegroting en de meerjarenbegroting is daarna vastgesteld door het CvB. De meerjarenbegroting is besproken met de GMR.

7.3 Onderhoud (MJOP)

Met 19 schoolgebouwen en de verantwoordelijkheid van groot onderhoud heeft OPOZ met de huisvesting een kritisch dossier in handen. De staat van sommige gebouwen op leeftijd, de energietransitie en de verduurzaming van onze accommodaties vragen veel van onze budgettaire ruimte. De gemeente, verantwoordelijk voor de huisvesting (grote renovaties en nieuwbouw) in het primair onderwijs, beschikt over een beperkt budget om de schoolgebouwen in het primair onderwijs op basis van het Masterplan te vernieuwen waar dat nodig is. Dat betekent dat we zeer kritisch naar onze MeerjarenOnderhoudsPlannen (MJOP's) moeten kijken. Dat zal in 2023 leiden tot een actualisering en aanscherping. Dat geschiedt mede in het licht van de wijziging van de regelgeving met betrekking tot het aanhouden van deze voorziening. De nieuwe regelgeving wordt vanaf 2024 van kracht.

7.4 Investerings (MIP)

Ten behoeve van de benodigde jaarlijkse investeringsruimte en de bijbehorende afschrijvingslasten heeft in 2023 een volledige inventarisatie plaatsgevonden van alle leermethodes, al het meubilair en alle ICT-middelen. Zo'n inventarisatie is vereist om inzicht te krijgen in de verwachte investeringskosten in de komende jaren.

Dit heeft OPOZ gecombineerd met de meerjaren-investeringen die zijn voorzien op basis van de schoolplannen. Op deze wijze voert OPOZ regie op de jaarlijkse investeringsruimte en verwachte afschrijvingslasten. Het doel is om de afschrijvingslasten meerjarig in evenwicht te krijgen, zodat uitschieters worden vermeden.

7.5 Kengetallen

7.5.1 Ontwikkeling leerlingenaantallen en fte's

De leerlingenaantallen en het aantal fte's (per ultimo) ontwikkelen zich naar verwachting de komende jaren als volgt:

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	1-2-2022	1-2-2023	1-2-2024	1-2-2025	1-2-2026	1-2-2026
Aantal leerlingen	4.838	4.802	4.826	4.855	4.895	
	2022	2023	2024	2025	2026	2026
Personele bezetting in FTE (ultimo)*	373,9	354,5	352,5	350,1	350,6	351,7
- Bestuur / Management	24,4	25,5	25,5	25,3	25,3	25,3
- Personeel Primair Proces	311,3	293,1	291,1	288,9	289,4	290,5
- Ondersteunend Personeel	38,2	35,9	35,9	35,9	35,9	35,9

*Realisatie per 31-12-2022 is incl. vervanging en excl. stagiair. Vanaf 2023 is excl. vervanging en stagiair.

Tabel 7.1: Ontwikkeling leerlingaantal OPOZ 2022 – 2027

Het aantal leerlingen laat de komende jaren bij OPOZ een lichte stijging zien. De prognoses van DUO laten de komende jaren een dalend beeld zien van het aantal leerlingen in Zoetermeer. Echter is daarbij geen rekening gehouden met de omgevingsvisie Zoetermeer 2040, waarbij wordt uitgegaan van 11.000 extra nieuwe woningen in Zoetermeer in 2040. Deze omgevingsvisie gaat in de leerlingenprognoses gepaard met een stijging van het aantal leerlingen vanaf 2023. Vanaf 1 januari 2023 gaat de nieuwe bekostiging in en daarbij wordt de teldatum van 1 februari 2022 gehanteerd en vindt de financiering plaats op basis van kalenderjaar. Vanaf deze datum is ook de groei van het aantal leerlingen t.o.v. 1 oktober meegenomen. Daar staat tegenover dat de groeibekostiging voor het grootste gedeelte niet meer van toepassing is. Hier is ook rekening mee gehouden in de MJB van 2023 e.v.

In het meerjarenperspectief dalen de loonkosten omdat de inzet van fte's t.l.v. de NPO-middelen (ongeveer 12 fte) stopt per 1 augustus 2023. Het aantal fte's daalt licht de komende jaren, omdat er met een aantal scholen afspraken zijn gemaakt om de formatie meer in evenwicht te brengen met het aantal leerlingen (verhoging gemiddelde groepsgrootte). In de begrotingsperiode is een bedrag begroot voor vervanging.

7.5.2 Baten

Realisatie 2022

Het exploitatieresultaat 2022 is € 93.000 positief. Zonder de afboeking van de vordering OCW betreft het een exploitatiesaldo van € 1.394.000 positief. Er is in kalenderjaar 2022 minder aan NPO-middelen uitgegeven dan begroot. Dit bedrag is door middel van een resultaatbestemming toegevoegd aan de bestemmingsreserve NPO.

Afboeking vordering OCW

In de begroting 2022 en realisatie 2022 is rekening gehouden met een eenmalige afboeking van een vordering op OCW van € 1.301.000. Dit is een gevolg van de invoering van de nieuwe bekostigingssystematiek die vanaf 1 januari 2023 wordt ingevoerd. Vanaf die datum gaat de bekostiging op kalenderjaar in plaats van schooljaar plaatsvinden.

Begroting 2023

NPO

- In de begroting 2023 is totaal € 2.328.000 aan NPO-baten opgenomen. Dit is 7/12 deel van schooljaar 2022-2023 en betreft het laatste van de NPO-middelen die door OCW beschikbaar worden gesteld.
- Vanaf 1 augustus 2023 zijn er geen NPO-middelen meer begroot. De besteding van de overgebleven NPO-middelen uit 2021 en 2022 zijn of worden door middel van de resultaatverdeling opgenomen in de bestemmingsreserve NPO als onderdeel van het eigen vermogen. Tijdens de formatiebesprekingen met de scholen voor schooljaar 2023-2024 worden afspraken gemaakt over de inzet van deze middelen vanaf 2024.

Rijksbijdragen

De Rijksbijdragen OCW bestaan uit de basisbekostiging, aanvullende bekostiging voor onderwijsachterstandenbeleid, professionalisering & begeleiding en de NPO-middelen. Daarnaast ontvangt OPOZ overige subsidies OCW die worden verantwoord onder de Rijksbijdragen OCW. Deze overige subsidies bestaan in 2023 uit subsidie voor zij-instromers en bekostiging asielzoekerskinderen en overige vreemdelingen. Verder worden de middelen vanuit het Samenwerkingsverband onder de Rijksbijdragen verantwoord.

De basisbekostiging in 2023 is hoger dan de realisatie 2022 vanwege het hogere leerlingenaantal per 1 februari 2022 t.o.v. 1 oktober 2021. De NPO-middelen zijn in 2023 lager dan in 2022, omdat deze bekostiging per 1 augustus 2023 stopt.

De overige OCW-subsidies dalen vanaf 2023 omdat er geen subsidie voor studieverlof en een personele subsidie (was incidenteel) voor 2023 is begroot.

De bijdrage van het Samenwerkingsverband is, behoudens de SBO-bijdrage voor de Vuurtoren, gebaseerd op de reeds afgegeven beschikkingen. OPOZ heeft op dit moment geen reden om te verwachten dat de bijdrage voor het passend onderwijs in de komende jaren daalt.

Overige overheidsbijdrage

De opgenomen gemeentelijke subsidie is gebaseerd op de van de gemeente ontvangen informatie. De beschikkingen waren op het moment van vaststellen van deze begroting nog niet ontvangen.

De subsidie is aan de scholen toegerekend voor de kosten die de scholen maken ten behoeve van deze subsidies. Dat zijn personele kosten. Het materiële deel van de subsidie hebben we grotendeels op de schoolbegrotingen geboekt.

OPOZ ontvangt van de gemeente Zoetermeer subsidies voor onderwijsachterstandenbeleid: schoolbegeleiding, OAB en brede school. In 2022 hebben er terugbetalingen plaatsgevonden over kalenderjaar 2021.

Overige baten

De overige baten bestaan uit verschillende posten waarvan het gebruik van ruimte, uitgaande detacheringen en de ouderbijdragen de belangrijkste zijn. Deze zijn zoveel mogelijk aan de scholen toegerekend.

De begroting 2023 van de overige baten van OPOZ bestaan uit baten voor medegebruik (€ 95.000, o.a. verhuur van ruimte aan kerkgemeenschappen, kinderdagverblijven en verhuur gymzalen), detacheringen en coördinatie (€ 107.000, Opleidingsschool West Holland en SWV), ouderbijdragen (€ 263.000) en overige baten inclusief sponsoring (€ 43.000, diversen inkomsten zoals sponsoring en bijdragen derden).

7.5.3 Personeel

De salariskosten zijn gebaseerd op de formatie van het najaar 2022. Er is een doorrekening gemaakt van de loonkosten naar de toekomst waarbij de premiepercentages (sociale lasten en pensioenen) gelijk zijn gebleven aan het niveau van de tweede helft 2022. Indien deze aangepast worden, zal compensatie met Rijksbekostiging volgen. Er zijn 358 fte begroot per 1 januari 2023 t.b.v. de reguliere formatie. Dit is exclusief ziekte- en zwangerschapsvervanging. Daarnaast zijn er ongeveer 12 fte begroot tot 1-8-23 die t.l.v. de NPO-middelen worden gebracht. Ten opzichte van 2022 zijn de salariskosten hoger. Er is in 2022 een cao-verhoging doorgevoerd waardoor de gemiddelde loonkosten voor het gehele kalenderjaar 2023 e.v. hoger zijn. Daarnaast is in de begroting rekening gehouden met de jaarlijkse periodieke verhogingen. In de loonkosten is jaarlijks ook een bedrag begroot voor stagiair(e)s (€ 135.000). In de personele lasten is in de

begroting 2023 (€ 1.256.000) nog een bedrag voor personele lasten opgenomen in het kader van de NPO die nog niet door de scholen specifiek benoemd zijn.

Er is meerjarig geen rekening gehouden met een stijging van de cao-lonen en werkgeverslasten. De recent afgesloten cao-verhoging is wel verwerkt in de begroting. Het uitgangspunt is dat een stijging van de loonkosten volledig wordt gecompenseerd door OCW.

In de loonkosten is, evenals in de begroting 2022, rekening gehouden met een budget voor vervangingen. Dit budget bedraagt 2,5% van de loonkosten en is op schoolniveau beschikbaar (totaal € 727.000). We werken ook samen met PoolWest: een niet commerciële 'makelaar'.

In het meerjarenperspectief dalen de loonkosten omdat de inzet van fte's t.l.v. de NPO-middelen stopt per 1 augustus 2023. Het aantal fte daalt licht de komende jaren, omdat er met een aantal scholen afspraken zijn gemaakt om de formatie meer in evenwicht te brengen met het aantal leerlingen.

Personeel niet in loondienst (€ 586.000)

We merken dat het moeilijk blijft om regulier personeel aan te trekken en dat we regelmatig een beroep moeten doen op ZZP'ers en bureaus. Dat brengt hogere kosten met zich. Voor deze hogere kosten hebben we een budget van 1,5% van de loonkosten per school opgenomen (€ 385.000). Daarnaast is er een bedrag in de begroting 2023 voor de schoolbegeleidingsdienst van € 105.000 begroot (hier staan ook gemeentelijke subsidies tegenover). Voor Schoolmaatschappelijk werk (eventuele meerkosten worden gedekt door eventueel toegekende arrangementen vanuit het SWV) en NPO zijn respectievelijk € 17.000 en € 78.000) begroot.

Overige personele lasten (€ 671.000)

Onder de overige personele kosten (exclusief uitkeringen) zijn de niet salaris gerelateerde kosten opgenomen. Het budget voor de arbodienst ligt op € 145.000 (realisatie 2022: € 104.000). Deze post is bij de kostenplaats 'gezamenlijk' opgenomen. Het budget voor deskundigheidsbevordering is in 2023 € 263.000 en is ongeveer € 340.000 lager dan de realisatie 2022. De verwachting is dat, evenals in 2022, veel nascholing ten laste komt van de NPO-middelen. We vinden deskundigheidsbevordering cruciaal om de kwaliteit van het onderwijs op een goed niveau te houden en verder te versterken. De budgetten van de scholen zijn gerelateerd aan de school- en NPO-plannen. Daarnaast houden we budget op de kostenplaats 'gezamenlijk' om onvoorziene zaken te kunnen opvangen (€ 75.000). De andere overige personele lasten betreffen de WKR-kosten, reiskosten, wervingskosten, kantinekosten en overig.

De reiskosten zijn voor 2023 lager begroot dan de realisatie 2022. In december vindt de uitruil plaats van reiskosten t.l.v. de eindejaarsuitkering. De reiskosten worden daardoor hoger, maar de afdracht voor loonbelasting lager. Dit gebeurt budgetneutraal.

NPO

Het NPO-deel personeel dat nog niet is benoemd, bedraagt € 1.269.000. Dit betreft het gereserveerde deel van de verwachte personele lasten van de scholen in het kader van de NPO-middelen).

Dotatie en vrijval voorzieningen (€ 80.000)

In de begroting houden we rekening met eventuele kosten (€ 80.000) voor langdurig zieken en werkloosheidsuitkeringen die voor onze rekening komen. Hiervoor dient een voorziening te worden gevormd.

Uitkeringen (€ 200.000)

De post uitkeringen betreft uitkeringen die OPOZ van het UWV ontvangt als bijdrage voor o.a. zwangerschaps- en bevallingsverlof.

7.5.4 Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de tot en met 2022 geïnvesteerde bedragen waarbij tevens is ingeschat wat nog in 2022 te verwachten is. Een aantal investeringen uit oudere jaren zijn niet naar scholen terug te herleiden en de afschrijvingskosten komen ten laste van de kostenplaats gezamenlijk.

In het meerjarenperspectief nemen de afschrijvingslasten toe omdat er sprake is van relatief veel ICT-investeringen (Chromebooks, laptops, digiborden en desktops). Enerzijds is er sprake van vervanging en anderzijds van uitbreiding. Alle scholen hebben een investeringsbegroting voor de komende jaren ingediend, m.b.t. meubilair en leermethoden. Een aantal afschrijvingslasten m.b.t. de investeringen komen ten laste van de NPO-middelen.

7.5.5 Huisvesting

Behoudens de dotatie voor de groot onderhoudsvoorziening zijn alle dagelijkse huisvestingslasten volledig opgenomen in de schoolbegrotingen. Voor kalenderjaar 2023 zijn de tarieven van gas voor 75% vastgeklikt en voor elektriciteit 50%. De energiekosten zijn, voor het niet vastgeklikte deel, in de begroting 2023 verhoogd met 30% t.o.v. de begroting 2022. Dit is een inschatting. De tarieven voor kalenderjaar 2023 (het niet vastgeklikte gedeelte) zijn nog niet vrijgegeven. Vanaf 2024 hebben wij voorlopig het uitgangspunt gehanteerd dat de energietarieven teruggaan naar het niveau van 2021 of dat de extra middelen vanuit OCW hiervoor dekkend zullen zijn. Wij zullen de ontwikkeling nauwlettend volgen. Vanaf 2023 komt er structureel € 400 miljoen beschikbaar vanuit OCW ten compensatie van de inflatie (o.a. stijging van de energiekosten) voor het PO, VO en de cultuursector. Medio 2023 wordt bekend op welke wijze deze compensatie aan de scholen beschikbaar wordt gesteld. De bedragen voor schoonmaak zijn opgenomen op basis van de in 2020 afgesloten overeenkomst. De begroting 2023 voor schoonmaak is aangepast o.b.v. de laatste gegevens.

De dotatie aan de onderhoudsvoorziening houden we op € 750.000. Dit bedrag is zowel voor groot- als klein onderhoud. Deze post is begroot op kostenplaats gezamenlijk. Voor de nieuwe componentenmethode geldt een overgangsperiode t/m 2023.

De overige huisvestingslasten en klein onderhoud zijn naar beneden bijgesteld. De verwachting is dat de onderhoudskosten de komende jaren voor het grootste deel t.l.v. de onderhoudsvoorziening komen. Het medegebruik is begroot op basis van de huidige inzichten.

7.5.6 Overige lasten

Overige lasten

De overige lasten bestaan uit:

- Administratie- en beheerlasten: kosten voor het administratiekantoor (€ 290.000), accountantskosten (€ 35.000), telefonie, drukwerk en kantoorkosten (€ 65.000) deskundigheidsadvies (€ 204.000, controller, strategisch huisvesting, facilitair medewerker, beheer schoonmaakcontract, FG en juridische ondersteuning), kosten RvT (€ 32.500), PR & marketing (€ 125.000) en beheer & bestuurskosten (€ 25.000). De administratie & beheerkosten liggen in 2023 lager dan in 2022, omdat er hogere advieskosten waren in 2022 (adviestraject inzake Masterplan en kosten herijking Koersplan) en hogere PR-kosten (digitale wervingscampagne).
- Overige onderwijslasten: dit betreffen ICT-gerelateerde uitgaven zoals ICT-licenties, kleine hardware en overige ICT-kosten. De kosten voor het IT-beheer zijn in 2022 en 2023 lager door de aanbesteding per 1 januari 2022.
- Leer- en hulpmiddelen: dit betreffen de leermiddelen (gebruiksmiddelen) op de scholen. Eventuele meerkosten zullen t.l.v. de NPO-middelen worden gebracht.

- Overige instellingslasten: abonnementen, contributies, representatie, verzekeringen, sportdagen & vieringen, reizen & excursies, leerlingenzorg, testen & toetsen, schoolzwemmen, mediatheek/bibliotheek en aanschaf kleine inventaris.
- NPO (deel nog niet benoemd): deze kosten worden uitgegeven vanuit de NPO-middelen o.b.v. de NPO-plannen van de scholen.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen het saldo van de bankkosten en de ontvangen rente. Meerjarig is er € 33.000 aan rentebaten begroot, gebaseerd op de stijgende marktrente.

7.6 Meerjarenbegroting

7.6.1 Exploitatie

In tabel 7.2 is de exploitatie van OPOZ weergegeven.

Bedragen x€ 1.000	2022	2023	2024	2025	2026	2027
BATEN						
Rijksbijdrage	37.002	37.275	34.786	34.928	35.007	35.243
Overige overheidsbijdragen en subsidies	864	1.034	1.031	1.031	1.031	1.031
College-, cursus en/of examengelden						
Baten werk in opdracht van derden						
Overige baten	721	508	508	508	508	508
TOTAAL BATEN	38.587	38.817	36.325	36.467	36.546	36.782
LASTEN						
Personeelslasten	31.834	32.448	30.254	30.391	30.554	30.823
Afschrijvingen	733	866	818	798	814	748
Huisvestingslasten	2.234	2.367	2.275	2.275	2.275	2.275
Overige lasten	3.704	3.210	2.982	2.999	2.929	2.949
TOTAAL LASTEN	38.505	38.891	36.329	36.463	36.572	36.795
Saldo baten en lasten gewone bedrijfsvoering	82	-74	-4	4	-26	-13
Saldo financiële bedrijfsvoering	11	25	25	25	25	25
Resultaat deelneming						
TOTAAL RESULTAAT	93	-49	21	29	-1	12

Tabel 7.2: Exploitatie OPOZ 2022 - 2027

7.6.2 Investerings

in €	2023	2024	2025	2026	2027
Gebouwen verbouwingen en terreinen	7.500	-	-	-	-
Inventaris en apparatuur	3.500	-	-	-	-
Machines en installaties	-	-	-	-	-
Meubilair	187.852	93.891	31.794	46.404	10.860
ICT	385.601	385.051	410.935	440.787	293.521
Overige materiële vaste activa	-	-	-	-	-
Leermethoden	323.500	177.500	220.500	144.500	53.000
Totaal OPOZ	907.953	656.442	663.229	631.691	357.381

Het investeringsniveau ligt de komende jaren hoger dan de jaarlijkse norm van € 500.000. Er wordt gemiddeld de komende vijf jaar voor € 640.000 per jaar geïnvesteerd waarvan een deel ten laste komt van de NPO-middelen. De afschrijvingslasten stijgen in 2023 van € 820.000 in 2022 naar € 866.000, maar nemen vanaf 2024 weer af naar € 748.000 in 2027.

7.6.3 Balans

In tabel 7.3 is de balans van OPOZ opgenomen.

Bedragen x € 1.000	2022	2023	2024	2025	2026	2027
ACTIVA						
VASTE ACTIVA						
Immateriële VA						
Materiële VA	4.344	4.386	4.224	4.089	3.907	3.516
Financiële VA	7	7	7	7	7	7
TOTAAL VASTE ACTIVA	4.351	4.393	4.231	4.096	3.914	3.523
VLOTTENDE ACTIVA						
Voorraden						
Vorderingen	553	554	554	554	554	554
Effecten						
Liquide middelen	9.834	9.017	9.332	9.742	9.837	9.850
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	10.387	9.571	9.886	10.296	10.391	10.404
TOTAAL ACTIVA	14.738	13.964	14.117	14.392	14.305	13.927
PASSIVA						
EIGEN VERMOGEN	7.225	7.176	7.197	7.226	7.225	7.237
Algemene reserve	5.092	5.043	5.064	5.093	5.092	5.104
Bestemmingsreserves	2.133	2.133	2.133	2.133	2.133	2.133
Overige reserves/fondsen						
VOORZIENINGEN	3.112	3.083	3.215	3.461	3.375	2.985
LANGLOPENDE SCHULDEN						
KORTLOPENDE SCHULDEN	4.401	3.705	3.705	3.705	3.705	3.705
TOTAAL PASSIVA	14.738	13.964	14.117	14.392	14.305	13.927

Tabel 7.3: Balans 2022 – 2027

De meerjarenbalans die hier is gepresenteerd wijkt af van de balans in de begroting omdat in bovenstaande overzicht de werkelijke balans per 31-12-2022 het uitgangspunt is terwijl in de begroting de geprognosticeerde balans per ultimo 2022 het uitgangspunt was.

Activa:

- Materiële vaste activa: de post materiële vaste activa zal de komende jaren dalen, omdat de afschrijvingslasten hoger zijn dan de investeringen.
- De financiële vaste activa: dit betreft een borg voor Snappet-tablets (€ 150 per tablet).
- Vorderingen: de verwachting is dat de vorderingen vanaf 2023 stabiel blijven. De vorderingen bestaan dan nog uit vooruitbetaalde kosten en nog te ontvangen subsidies. Per 31 december 2022 is er sprake geweest van een afboeking van een vordering OCW n.a.v. het nieuwe bekostigingsstelsel per 1 januari 2023.
- Liquide middelen: de verwachting is dat de liquide middelen de komende jaren stijgen door het positieve saldo van de kasstroom uit bedrijfsoperaties.

Passiva:

- Eigen vermogen: het eigen vermogen stijgt de komende jaren licht door de verwachte positieve exploitatieresultaten vanaf 2024.
- Voorzieningen: de verwachting is dat de stand van de voorzieningen de komende jaren stijgt om vervolgens in 2027 af te nemen. Dit betekent dat de dotaties hoger zijn dan de onttrekkingen.
- Kortlopende schulden: de verwachting is dat de kortlopende schulden de komende jaren stabiel blijven. Dit zijn de vooruitbetaalde subsidies, nog te betalen belastingen, sociale premies en pensioenen, crediteuren en het gereserveerde vakantiegeld en vakantiedagen.

7.6.4 Vereenvoudiging bekostiging

Per 1 januari 2023 gaat de nieuwe bekostiging in. Vanaf die datum zijn de Rijksbijdragen in de meerjarenbegroting berekend op basis van de nieuwe bekostiging. De wijziging op hoofdlijnen zijn:

- De gemiddelde gewogen leeftijd (GGL) wordt afgeschaft. Er wordt niet meer gecorrigeerd voor de gemiddelde leeftijd van leraren.
- Het onderscheid in de bekostiging tussen onderbouw en bovenbouw verdwijnt.
- De personele en materiële bekostiging worden samengevoegd.
- De volledige bekostiging wordt op kalenderjaarbasis bepaald en uitbetaald, waarbij ook de teldatum wijzigt van 1 oktober t-1 naar 1 februari t-1
- Er geldt een overgangperiode van drie jaar
- Zoals eerder aangegeven is er sprake van een eenmalige afboeking van de vordering op OCW (€ 1.300.000 voor OPOZ) per 31 december 2022

7.7 Financiële kengetallen

De financiële kengetallen staan in tabel 7.4 weergegeven:

	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Norm OPOZ	Signaleringswaarde OCW
	2022	2023	2024	2025	2026	2027		
1. Solvabiliteit 1 in %	49,0%	51,4%	51,0%	50,2%	50,5%	52,0%	40-45%	n.v.t
2. Solvabiliteit 2 in %	70,1%	73,5%	73,8%	74,3%	74,1%	73,4%	60-65%	30%
3. Liquiditeit (current ratio)	2,4	2,6	2,7	2,8	2,8	2,8	2,0	< 0,75
5. Weerstandvermogen excl. MVA	7,5%	7,2%	8,2%	8,6%	9,1%	10,1%	n.v.t.	n.v.t.
6. Weerstandvermogen incl. MVA	18,7%	18,5%	19,8%	19,8%	19,8%	19,7%	€ 4.275.000	n.v.t.
7. Rentabiliteit	0,2%	-0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	n.v.t.
8. Huisvestingsratio	5,9%	6,1%	6,3%	6,3%	6,2%	6,2%	6-6,5%	n.v.t.
9. Normatief eigen vermogen in €	6.235.727	6.308.801	6.044.512	5.938.923	5.895.873	5.585.984		
10. Eigen Vermogen OPOZ in €	7.225.000	7.176.000	7.197.000	7.226.000	7.225.000	7.237.000	€ 4.275.000	
11. Eigen vermogen excl. bestemmingsreserves	5.092.000	5.043.000	5.064.000	5.093.000	5.092.000	5.104.000		
12. Verschil tussen 9 en 11	-1.143.727	-1.265.801	-980.512	-845.923	-803.873	-481.984		

Tabel 7.4: Financiële kengetallen 2022 – 2027

Toelichting kengetallen:

ad 1 Eigen vermogen / totale vermogen

ad 2 Eigen vermogen + voorzieningen / totale vermogen

ad 3 Vlottende activa / kortlopende schulden

ad 4 (Eigen vermogen minus materiële vaste activa) / totale baten

ad 5 Eigen vermogen / totale baten

ad 6 Exploitatieresultaat gedeeld door totale baten

ad 7 Huisvestingslasten + afschrijvingen in gebouwen en terreinen / totale lasten

ad 8 (Aanschafwaarde in gebouwen x 0,5 x 1,27) + boekwaarde in resterende materiële vaste activa + 5% van de totale baten

ad 9 (Geprognosticeerd) Eigen vermogen van OPOZ per balansdatum

ad 10 (Geprognosticeerd) Eigen vermogen van OPOZ per balansdatum excl. bestemmingsreserves

ad 11 Verschil tussen ad 9 en ad 11

In 2023 is er sprake van een licht negatief exploitatiesaldo en vanaf 2024 is er sprake van lichte positieve exploitatieresultaten. Het eigen vermogen stijgt licht vanaf 2024 en het weerstandsvermogen stijgt in 2024 t.o.v. 2023 en blijft daarna stabiel. De solvabiliteit 1 en 2 blijven de komende jaren ook stabiel. Belangrijk is om vast te stellen dat de financiële positie van OPOZ op goed en gezond niveau blijft.

Door de Onderwijsinspectie is een indicator van het normatief eigen vermogen bepaald, die als signaleringswaarde geldt. Deze signaleringswaarde is tot stand gekomen, doordat er de laatste jaren bij schoolbesturen structureel geld overblijft. Hierdoor vragen stakeholders zich af of de reserves niet te groot zijn, vanuit de gedachte dat gereserveerd geld niet wordt uitgegeven aan leerlingen. Het doel van deze waarde is om te bepalen wat een maximaal aanvaardbare reserve is en welk deel van het publiek eigen vermogen bovenmatig lijkt te zijn.

Het normatief eigen vermogen (€ 6.236.000 per 31-12-2022) is lager dan het totale eigen vermogen (€ 7.225.000). Dit zou impliceren dat OPOZ te veel eigen vermogen heeft per 31 december 2022. Het normatief eigen vermogen van OPOZ daalt de komende jaren door de daling van de boekwaarde van de activa en de daling van de baten (NPO-middelen stoppen per 1-8-2023). Binnen het eigen vermogen is er sprake van een bestemmingsreserve NPO en ouderbijdrage en deze bestemmingsreserves worden de komende jaren besteed. Daarnaast is de algemene verwachting dat de onderhoudsvoorziening zal stijgen door de nieuwe verslaggevingsregels. Daardoor zal het eigen vermogen afnemen.

Het geprognosticeerde eigen vermogen (exclusief bestemmingsreserves) per 31 december 2027 van OPOZ is € 5.104.000. Het normatief eigen vermogen per 31 december 2027 is € 5.586.000. Uit de recente risicoanalyse van OPOZ is berekend dat het benodigde eigen vermogen op € 4.275.000 ligt.

In de meerjarenbegroting is nog niet voorzien in de afbouw van de bestemmingsreserve NPO. Over de afbouw van deze bestemmingsreserve zijn afspraken gemaakt tijdens de formatiebesprekingen voor schooljaar 2023-2024.

7.8 Treasury

In 2022 zijn de liquide middelen toegenomen van € 8.079.000 naar € 9.834.000 naar. De stijging van de liquiditeit komt door de positieve kasstroom uit operationele activiteiten, waaronder het positieve exploitatiesaldo in 2022. Er is in 2022 voor € 1.344.000 geïnvesteerd in materiële vaste activa. Dit betreft een uitgaande kasstroom.

In december 2021 is het Treasurystatuut aangepast. In het treasurystatuut worden het treasurybeleid, de verantwoordelijkheden en bevoegdheden en de organisatie en informatievoorziening vastgelegd. Het treasurystatuut wordt door het College van Bestuur (CvB) vastgesteld en na goedkeuring vooraf door de Raad van Toezicht (RvT).

Treasury heeft als algemene doelstelling het waarborgen van de financiële continuïteit van OPOZ. Aan deze algemene doelstelling wordt inhoud gegeven door de volgende 6 subdoelstellingen:

- Zorgdragen voor effectief en efficiënt betalingsverkeer.
- Waarborgen financierbaarheid op korte en lange termijn.
- Beheersen van financiële risico's.
- Minimaliseren van de financieringskosten.
- Inzetten financiële instrumenten.
- Risicomijdend beleggen.

OPOZ voldoet aan de regeling belenen, beleggen & derivaten 2016. Het verloop van de meerjarige enkelvoudige kasstroom wordt in tabel 7.5 weergegeven.

Kasstroom uit operationele activiteiten	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000						
Saldo baten en lasten	82	-74	-4	4	-26	-13
Aanpassingen voor:						
- Afschrijvingen	733	866	818	798	814	748
- Mutaties voorzieningen	275	-29	132	246	-86	-390
- Koersresultaat FVA	-					
Veranderingen in vlottende middelen:						
- Vorderingen	1.302	-1	-	-	-	-
- Kortlopende schulden	696	-696	-	-	-	-
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	3.088	66	946	1.048	702	345
Ontvangen interest	34	25	25	25	25	25
Betaalde interest	-23					
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	3.099	91	971	1.073	727	370
Kasstroom uit investeringsactiviteiten						
Investerings in materiële vaste activa	-1.344	-908	-656	-663	-632	-357
Desinvesteringen in materiële vaste activa						
Investerings in financiële vaste activa	-					
Desinvesteringen in financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-1.344	-908	-656	-663	-632	-357
Mutatie liquide middelen	1.755	-817	315	410	95	13
Beginstand liquide middelen	8.079	9.834	9.017	9.332	9.742	9.837
Mutatie liquide middelen	1.755	-817	315	410	95	13
Eindstand liquide middelen	9.834	9.017	9.332	9.742	9.837	9.850

Tabel 7.5: Kasstroomoverzicht 2022 – 2027

7.9 Risico's en risicobeheersings- en controlesysteem

In januari 2020 is een Plan van Aanpak (PvA) opgesteld om de bedrijfsvoeringsprocessen te verbeteren. In dit PvA zijn o.a. verbeteringen geformuleerd op het gebied van de planning & control-cyclus, administratieve Organisatie & Interne Beheersing (AO/IB), het inkoopbeleid, de AVG, de governance documenten, HR-processen en onderwijsprocessen.

OPOZ beschikt over een planning & control-cyclus vastgesteld door het CvB. Er is een inkoopbeleid, een inkoopprocedure (inclusief betaalprocedure met vier-ogen-principe) en een procuratieregeling vastgesteld. OPOZ beschikt over een contractregister en deze is vertaald naar een aanbestedingskalender.

De belangrijkste personele en financiële procedures zijn uitgewerkt en deze procedures zullen in 2023 worden samengevoegd in één handboek.

Het Koersplan en de schoolplannen zijn in 2020 vastgesteld en zijn in 2022 nader geconcretiseerd. Op basis van de planning & control-cyclus is een Financieel Beleidsplan opgesteld en dit is in april 2022 vastgesteld. Jaarlijks wordt de meerjarenbegroting opgesteld en er wordt periodiek gerapporteerd op basis van de kwartaalrapportages. Capisci wordt gebruikt als begrotings- en rapportagesysteem.

Voorafgaand aan het jaarlijkse begrotingsproces van OPOZ wordt in het voorjaar een kaderbrief opgesteld met de kaders en uitgangspunten voor de komende begrotingsperiode. Jaarlijks voor 1 mei wordt er een bestuursformatieplan vastgesteld.

In 2022 is er in het 1^e, 2^e en 3^e kwartaal door het CvB gerapporteerd aan de RvT over de voortgang t.o.v. de door het CvB vastgestelde begroting 2022. Verder is er in de werkoverleggen tussen het CvB en de directeuren de financiële, personele en onderwijsvoortgang gesproken. Met de scholen zijn halfjaarlijks kwaliteitsgesprekken.

7.9.1 Beschrijving van de risico's en onzekerheden op dit moment

Risicoanalyse OPOZ

OPOZ heeft in maart 2021 een risicoanalyse uitgevoerd. Er zijn zeven strategische risico's geïnterpreteerd, waarvan vijf risico's een endogeen en twee risico's een exogeen karakter hebben. Onderstaand staan de risico's beschreven en is per risico op basis van het Koersplan 2020-2024 aangegeven welke ambities er kunnen worden gekoppeld aan dit risico. De risico's zijn geclusterd naar vijf risicocategorieën. Vanaf Q2-2021 is gestart met risicomonitoring en -rapportage over de voortgang. Het risicomangement wordt vanaf heden geïntegreerd in de planning & control-cyclus. Concreet betekent dit dat risicomangement een vast onderdeel gaat vormen van de begroting en van de kwartaalrapportages. OPOZ legt de regie daarvoor bij de controller.

1. Personeel

Risico's

- Onvoldoende gekwalificeerd personeel (OP, OOP en directie); Niet in staat zijn om voldoende gekwalificeerd personeel aan te trekken en te behouden door bijvoorbeeld gebrek aan goed werkgeverschap (aantrekkelijke werkgever), geografische ligging van de school en/of de schaarste op de arbeidsmarkt.
- Medewerkers zijn niet duurzaam inzetbaar, vallen langdurig uit en er ontstaan vervolgens verplichtingen voor OPOZ in de vorm van werkloosheids- of arbeidsongeschiktheidsuitkeringen.

Gerelateerde ambities Koersplan

- Professionele cultuur (ambitie 2)
- Samenwerking (ambitie 4)

Gevolg

- Niet voldoende gekwalificeerde leraren voor de klas, waardoor de kwaliteit van het onderwijs daalt.
- Onvoldoende richting geven aan de onderwijsvernieuwing.
- Slecht imago, waardoor de leerlinginstroom vermindert.

Mogelijke beheersmaatregelen:

- Heldere taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden voor medewerkers. Startende leraren goed begeleiden, waardoor medewerkers langer bij OPOZ willen blijven.
- Voldoende aandacht om de geschikte leraren te werven d.m.v. betere positionering van de organisatie.
- Ontwikkelen van een gemeenschappelijke managementstijl.
- Het scholingsbeleid afstemmen op de behoeftes, kwaliteit en vernieuwing binnen het onderwijs.
- Het maken van een kwalitatieve en kwantitatieve personeelsanalyse.
- Analyse maken van de oorzaken van het verzuim van medewerkers.
- Nog beter uitnutten van de Opleidingsschool.

Voortgang beheersmaatregelen risico personeel

- In 2022 is de Arbodienst aanbesteed en gegund en zijn de voorbereidingen getroffen voor de samenwerking. De werkwijze van de nieuwe Arbodienst is gebaseerd op het Huis van Werkvermogen sluit goed aan op de visie en behoefte van OPOZ om vanuit de eigen regie van medewerkers grip op inzetbaarheid te creëren.
- OPOZ ontwikkelt op dit moment een eigen providerboog voor dienstverlening op het gebied van o.a. coaching, loopbaanbegeleiding en re-integratietrajecten spoor 2.
- De regeling 'verzoek tot promotie' is in gebruik genomen. Deze regeling beschrijft eenduidig op welke wijze en onder welke voorwaarden medewerkers in aanmerking kunnen komen voor een hogere functie.
- In mei 2022 is OPOZ een wervingscampagne gestart onder begeleiding van een extern bureau voor het aantrekken van personeel. Via filmpjes en ander wervingsmateriaal en het vergroten van onze zichtbaarheid op social media hebben we ingezet op het bereiken en werven van zoveel mogelijk (potentiële) nieuwe medewerkers.
- De medewerkers van OPOZ kunnen vanaf 1 augustus 2022 gebruik maken van een collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering.
- Sinds schooljaar 2022-2023 bestaat er een traineeship voor directiefuncties. Deze traineeopleidingsplaatsen zijn bedoeld voor medewerkers die de stap naar een leidinggevende functie willen maken of adjuncten die willen doorgroeien naar de functie van directeur.
- In 2022 is de gesprekkencyclus voor medewerkers geëvalueerd. De ervaringen zijn overwegend positief.
- In 2022 zijn in het kader van aantrekkelijk werkgeverschap en onboarding enkele initiatieven opgepakt, zoals het organiseren van een introductiedag voor nieuwe medewerkers.

2. Kwaliteit onderwijs

Risico's

- Cognitieve competenties: feitelijke onderwijsopbrengsten blijven achter bij de (innovatieve) ambities van de scholen, van OPOZ en bij de deugdelijkheidseisen vanuit het Onderzoekskader van de Inspectie.
- Sociaal emotioneel en maatschappelijke competenties: leerlingen onvoldoende kunnen voorzien van goed onderwijs waarvan sprake is als er onvoldoende invulling wordt gegeven aan zowel de socialiserende als persoonsvormende functie van het onderwijs.

Gerelateerde ambities Koersplan

- Onderwijskwaliteit (ambitie 1)
- Professionele cultuur (ambitie 2)
- Onderwijsinnovatie (ambitie 3)
- Profilering (ambitie 5)

Gevolg

- Kwaliteit van het onderwijs is niet toereikend, met het risico dat een OPOZ-school het predicaat "onvoldoende" of "zwak" van de Inspectie krijgt.
- Als kwaliteit structureel achterblijft, heeft dit onherroepelijk impact op de concurrentiepositie (wordt slechter) en het leerlingaantal (daalt).
- Slecht imago, waardoor leerlingen en medewerkers kiezen voor andere scholen.

Mogelijke beheersmaatregelen

- Implementatie van een adequate kwaliteitszorgcyclus, zodat planmatig wordt gewerkt aan een continue verbetering van de onderwijskwaliteit.

- Zorgdragen voor een professionele en veilige leer- en verbetercultuur in de school.
- Deskundigheidsbevordering en ontwikkelmogelijkheden voor medewerkers in relatie tot onderwijskundige doelen van de school bevorderen.
- Draagvlak vergroten onder het personeel om onderwijsvernieuwing te realiseren.
- Visie, ambities en doelen vertalen naar onderwijskundig beleid en concrete doelstellingen.
- Sturen op onderwijskwaliteit en resultaten.

Voortgang beheersmaatregelen risico onderwijs:

- In het kader van het NPO zijn de vertragingen en voorsprongen via de schoolanalyses in kaart gebracht. Hieraan zijn interventies gekoppeld. Alle scholen hebben daartoe een schoolprogramma opgesteld met interventies en beoogde doelen en de monitoring wordt gedaan op basis van de NPO-monitor die OPOZ heeft opgesteld. Hiermee worden zowel inhoudelijk als financieel periodiek de plannen gevolgd en verantwoord (aug-dec 2021, jan-mrt 2022 en apr – jul 2022 en jul 2023). Monitoring en verantwoording gebeuren op school- en bestuursniveau.
- In sept/okt 2021 is gestart met de kwaliteitsgesprekken tussen de schooldirecties, het CvB en beleidsmedewerkers HR, kwaliteitszorg en in diverse gevallen OAB op basis van de jaarverslagen en jaarplannen van de scholen. Het initiatief voor deze kwaliteitsgesprekken komt voort uit de nieuwe kwaliteitszorgcyclus van de desbetreffende expertgroep. De gesprekken zijn geëvalueerd door het CvB en de betrokken beleidsmedewerkers en hebben geleid tot vervolgfafspraken per school. Eind september/begin oktober 2022 zijn de kwaliteitsgesprekken voor de 3e keer gevoerd op basis van de jaarverslagen en jaarplannen. Geconstateerd kan worden dat de kwaliteitsgesprekken met vrijwel alle directies inhoudelijk steeds meer diepgang krijgen.
- In de expertgroep onderwijskwaliteitszorg wordt een voorstel uitgewerkt op welke wijze audits een plek kunnen krijgen op de scholen en in de kwaliteitscyclus.
- Er is een expertgroep onderwijsinnovatie die proeftuintjes initieert om onderwijsinnovatie te stimuleren op de scholen. Dit is nog in een beginstadium.
- Bij drie scholen zijn in schooljaar 2021-2022 externe audits afgenomen. Bij andere scholen is begeleiding (leren verbeteren/goed worden-goed blijven) ingezet. In de kwaliteitsgesprekken zijn ook expliciet de resultaten van 2020-2021 en 2021-2022 besproken en of die passend zijn bij de leerlingpopulatie/weging van de school, zodat er bewustzijn wordt gecreëerd over de huidige kwaliteit. Het bewustzijn bij de schooldirecties is t.a.v. de referentieniveaus verbeterd. Voor de directies en IB'ers is een presentatie/workshop georganiseerd tijdens de anderhalfdaagse (november 2021 en in mei 2022) over het werken aan de schoolambities en referentieniveaus. Dit komt ook terug bij de kwaliteitsgesprekken.

3. Huisvesting

Risico's

- MJOP voorziet onvoldoende in een adequate instandhouding en onderhoud van de schoolgebouwen van OPOZ. Nieuwbouw, klimaataanpassingen en verduurzaming van gebouwen is afhankelijk van de financiering en besluitvorming van de gemeente.

Gerelateerde ambitie Koersplan

- Onderwijsinnovatie (ambitie 3).
- Profilering (ambitie 5)

Gevolg

- Nieuwbouw, renovatie, klimaatverbouwingen en verduurzaming komen niet van de grond.

- Gedateerde inrichting.
- Geen duidelijke planning en communicatie van de nieuwbouw, renovatie, klimaataanpassingen.
- Verslechtering imago door uitgestelde renovatie, klimaataanpassingen, verduurzaming en nieuwbouw.

Mogelijke beheersingsmaatregelen

- Zorg voor een goede relatie en overlegstructuur met de gemeente en maak gezamenlijk een integraal huisvestingsplan voor de komende jaren.
- Zoek samenwerking met andere schoolbesturen.
- Zorg voor voldoende huisvestingsexpertise binnen OPOZ.
- Maak duidelijke afspraken met de gemeente over renovatie, klimaataanpassingen, verduurzaming en nieuwbouw.
- Actualiseer van het Meerjarig Onderhoudsplan (MJOP) in samenhang met de schooldirecteuren en maak daarbij een onderscheid op het gebied van regulier onderhoud en verduurzaming.

Voortgang beheersmaatregelen risico huisvesting:

- Er is een nieuwe visie in ontwikkeling m.b.t. het onderwijshuisvestingsbeleid in Zoetermeer (Kadernotitie). Dat heeft geleid tot een Masterplan huisvesting PO (samen met Unicoz) en het Masterplan geeft input aan de nieuwe IHP's voor de periode 2023-2040. Het Masterplan moet er voor zorgen dat de gebouwen toekomstbestendig zijn voor het onderwijs en de organisatieontwikkeling en moet financiële continuïteit bieden op het gebied van onderwijshuisvesting.
- OPOZ voert samen met de gemeente een review uit op het onderhoudsplan in relatie met het IHP. Dit heeft eind 2022 geleid tot een onderhoudsplan voor kalenderjaar 2023. Hierbij is rekening gehouden met de schoolgebouwen die in de (nabije) toekomst in aanmerking komen voor vervangende nieuwbouw of renovatie, zodat alleen het noodzakelijk onderhoud aan deze schoolgebouwen wordt uitgevoerd.
- De tweede stap is om te komen tot review van het MJOP waarin ook de nieuwe componentenmethode wordt verwerkt. De uitkomsten volgen naar verwachting in de tweede helft van 2023. In de huidige MJOP is zowel rekening gehouden met het planmatig als het dagelijks onderhoud.
- In 2022 is een splitsing aangebracht en het klein onderhoud is t.l.v. de exploitatie gebracht.
- Er wordt continu gewerkt aan een goede relatie en overlegstructuur met de gemeente.
- OPOZ werkt samen met Unicoz op het gebied van huisvesting (Masterplan en het uitwerken van een plan op het gebied van beheer & onderhoud). Er loopt een onderzoek om het beheer & onderhoud in eigen beheer uit te voeren.
- OPOZ heeft samen met een kinderopvangorganisatie een kostprijsmodel uitgewerkt voor het doorbelasten van kosten voor medegebruik m.b.t. de kinderopvang. Dit model wordt in 2023 besproken met de gemeente.

4. ICT

Risico

- De ICT en de beveiliging rondom ICT (inclusief AVG-maatregelen) zijn niet up to date.

Gerelateerde ambitie Koersplan

- *Professionele cultuur (ambitie 2)*

Gevolg

- Risico op hoge boetes als gevolg van een overtreding van de AVG-wetgeving.
- Ransomware aanval.
- Imago schade door negatieve publiciteit.

Mogelijke beheersmaatregelen

- Werk een ICT-beleid, IT-beveiligingsplan, toegangsbeleid en -beveiliging uit.
- De medewerkers met actieve communicatie bewust maken van een veilige omgang met betrekking ICT.
- Zorg voor een goede back-up procedure in de cloud.
- Nadenken hoe je met privacy van gegevens omgaat. Ontwerp daarvoor protocollen. Leg veiligheidsregels vast
- Aandachtspunten/impact/beheersmaatregelen AVG:
 - Het opstellen en bijhouden van een verwerkingsregister.
 - Inbouwen van informatiebeveiliging en privacy (IBP) beleid in de PDCA-cyclus.
 - Het toestemming vragen voor het gebruik van foto's en beeldmateriaal van kinderen en docenten wordt strenger.
 - Organisatie bewustwordingssessies voor kinderen, medewerkers (en ouders).

Voortgang beheersmaatregelen risico ICT:

- In 2020 zijn in het kader van de AVG achtereenvolgens het IBP-beleid, het Privacyreglement, de Gedragscode en het Protocol Informatiebeveiligingsincidenten en datalekken opgesteld. Deze documenten worden periodiek tegen het licht gehouden en bijgesteld.
- In 2021 is een verwerkingsregister opgesteld. Dit wordt continu geactualiseerd.
- Met onze externe IT- en AVG-adviseurs wordt gewerkt aan een IT-beveiligingsbeleid. In 2022 is met onze nieuwe IT-beheerder het IT-landschap van OPOZ opnieuw ingericht. Er is een start gemaakt met een IT-beveiligingsplan; dat zal in 2023 worden vastgesteld. In 2022 is een pilot gestart met het beveiligd inloggen (MFA); in het voorjaar van 2023 wordt dit breed uitgerold binnen OPOZ. Vervolgens zal in 2023 worden onderzocht welke koppelingen van applicaties en mogelijkheden van SSO veilig implementeerbaar zijn.
- Er is in 2022 een IT-beleidskader vastgesteld in het managementoverleg (MO) en inmiddels is er een ICT-beleidswerkgroep actief met een pilot op vier scholen om dat kader te vertalen naar het schoolniveau. Dit geschiedt o.a. in sessies met de teams van de scholen.
- Er is een netwerk ICT-coördinatoren o.l.v. een adjunct-directeur om de operationalisering van beveiligingsbeleid, AVG-beleid en IT-beleid te faciliteren.
- De medewerkers worden frequent met actieve communicatie bewust gemaakt van een veilige omgang met betrekking ICT.
- In 2022 is een audit uitgevoerd en n.a.v. van diverse phishingmail-gevallen zijn aanvullende maatregelen genomen.

5. Veiligheid

Risico

Het risico op sociale onveiligheid, (seksuele) intimidatie of (ernstig fysiek) geweld in de school (zowel in- als extern) richting/onder medewerkers.

Bij dit risico wordt een onderscheid gemaakt tussen interne veiligheid (sociale veiligheid voor de medewerkers en de kinderen en is beheersbaar) en externe veiligheid (komt van buitenaf door een veiligheidsincident en is nauwelijks beheersbaar).

Gerelateerde ambities Koersplan

- *Onderwijskwaliteit (ambitie 1)*
- *Professionele cultuur (ambitie 2)*
- *Profilering (ambitie 5)*

Gevolg

Incidenten kunnen zeer verstrekende gevolgen hebben (publicitair) voor medewerkers en kinderen met als gevolg minder leerlingen en grote financiële consequenties.

Mogelijke beheersmaatregelen

- Regels rondom veiligheid opnemen in een protocol.
- Opstellen/actualiseren van o.a. de gedragscode, klachtenregeling, integriteitscode, klokkenluidersregeling, professioneel statuut, meldcode huiselijk geweld.
- Creëer een cultuur waarop medewerkers/leerlingen elkaar kunnen aanspreken.
- Per school veiligheidsoefeningen houden (simulaties) om procedures en protocollen te testen.
- Toegangsbeleid en -beveiliging.

Voortgang beheersmaatregelen risico Veiligheid:

- In 2021 zijn bij de meeste scholen tevredenheidsonderzoeken afgenomen bij het personeel. Uit de uitkomsten blijkt dat veiligheid niet als aandachtspunt bij het personeel naar voren is gekomen. In 2022 heeft het personeelstevredenheidsonderzoek geen nieuwe bevindingen op dit gebied opgeleverd. Wel zien we soms dat de veiligheid op scholen in het geding komt als toenemende problematiek rond kinderen met bepaalde ondersteuningsvraagstukken door lange wachttijden van diverse instanties niet adequaat kan worden opgepakt. Dan wordt er naar bevind van zaken gehandeld.
- Op de scholen worden de preventiemedewerkers begeleid en geschoold en worden alle RI&E's afgerond. Er is in 2022 onder externe begeleiding een netwerkpreventiemedewerker gestart met als doel te komen tot schoolveiligheidsplannen. Eind 2022 is dat netwerk onder voorzitterschap gebracht van een adjunct-directeur om in 2023 volledig operationeel te zijn.
- In de kwaliteitsgesprekken is specifiek aandacht voor de uitkomsten van de jaarlijkse Veiligheidsmonitor (groep 7 en 8). Er wordt in het jaarverslag en jaarplan van de scholen aandacht besteed aan de Inspectiestandaard veiligheid. In de schoolgidsen besteden de scholen aandacht aan de veiligheid op school, het beleid rondom pesten en wordt duidelijk gemaakt bij wie men terecht kan in het geval van veiligheidsvraagstukken.
- De klachtenregeling is opnieuw opgesteld en er zijn een integriteitscode en een klokkenluidersregeling vastgesteld. Deze laatste wordt binnenkort tegen het licht gehouden in het kader van de nieuwe Europese richtlijn. Er is een gedragscode vastgesteld en er is continue aandacht voor meldcode huiselijk geweld. Het professioneel statuut is een document voor de langere termijn. Eerst zal de aandacht uitgaan naar het actualiseren van de governance documenten, zoals het toezichtkader, managementstatuut en reglementen CvB en RvT.

- Veiligheidsoefeningen maken onderdeel uit van het Arbo- en BHV-beleid van de scholen en krijgt een plek in de schoolveiligheidsplannen.
- Op alle scholen zijn interne contactpersonen aangesteld. OPOZ-breed zijn er twee externe vertrouwenspersonen aangesteld.
- Veiligheidscoördinatoren/preventiemedewerkers zijn, afhankelijk van de schaalgrootte van de school, aangesteld of gecombineerd in een functionaris. Eind 2022 vormen deze functionarissen ook een netwerk.

7.10 Rapportage toezichthoudend orgaan

In hoofdstuk 8 beschrijft het toezichthoudend orgaan op welke wijze het College van Bestuur ondersteunt en/of adviseert over de beleidsvraagstukken en de financiën.

8 Verslag Raad van Toezicht

8.1 Inleiding

In dit verslag legt de Raad van Toezicht van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer verantwoording af over zijn werkzaamheden en het gevoerde intern toezicht in 2022.

Zoals aangekondigd in 2021, is de Raad van Toezicht dit jaar gestart met een herijking van het toezichtkader. Aanvankelijk stond daarbij het waardegericht toezicht centraal. Onder externe begeleiding en in samenspraak met het College van Bestuur is besloten om de hoofdlijnen van de methodiek van Policy Governance te hanteren. Deze methodiek maakt de maatschappelijke verantwoordelijkheid van bestuur en toezicht expliciet en streeft er naar te zorgen voor een helder onderscheid tussen toezicht en bestuur. Bestuur en toezicht hebben de dialoog gevoerd over aspecten van het toezichtkader en beogen in 2023 het nieuwe toezichtkader vast te stellen. In de jaargesprekken met het College van Bestuur heeft de Remuneratiecommissie zoveel als mogelijk aangesloten bij de waarderend onderzoekende aanpak die binnen OPOZ wordt gehanteerd in personeelsgesprekken.

De Raad van Toezicht kijkt positief naar de mate waarin het College van Bestuur in 2022 stappen heeft gezet om schooldirecteuren te begeleiden naar hun integrale verantwoordelijkheid. Daarnaast heeft in dit jaar tevens een herijking van het Koersplan plaatsgevonden. Een goede en nodige stap om de ambities van de stichting te concretiseren en beter vertaalbaar te maken naar schoolniveau. Het College van Bestuur heeft kwaliteitsbeleid en een kwaliteitscyclus geïmplementeerd en daarmee het denken over onderwijskwaliteit decentraal verder aangezet. De Raad van Toezicht is positief over de mate waarin hij hierbij actief is betrokken en geïnformeerd. Vanzelfsprekend is het van belang dat alle inspanningen uiteindelijk de kinderen ten goede komt. Wij zijn alert op onderwijsachterstanden en brengen in kaart wat wij kunnen doen om dit te voorkomen. Medio februari 2021 maakte het kabinet de plannen van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) voor herstel en perspectief bekend. Het kabinet investeert €8,5 miljard in het onderwijs waarvan €5,8 miljard voor het funderend onderwijs. OPOZ gebruikt de NPO-gelden voor het inhalen van vertragingen bij leerlingen, voor onderwijsontwikkelingen en voor het realiseren van onze doelstellingen waaronder kansengelijkheid. In onze optiek heeft elk kind recht op goed onderwijs. We staan stil bij de resultaten, vieren successen, maar blijven ook kritisch kijken naar wat beter kan en moet. De Raad van Toezicht monitort actief de voortgang binnen het gestelde toezichtkader. Tot slot wil de Raad van Toezicht de inspanningen van het College van Bestuur prijzen ten aanzien van de formalisering van de samenwerking met stichting UNICOZ op het gebied van onderwijshuisvesting.

8.2 Samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestaat uit vijf leden.

De samenstelling van de RvT was op 1 januari 2022 als volgt:

1. Mevrouw M. van der Heijden, zelfstandig gevestigd interimmanager te Den Haag, lid en voorzitter onderwijskwaliteitcommissie
2. De heer Ö. Gölpinar, freelance adviseur Media en Cultuur, voorzitter RvT van het Aslan Muziekcentrum in Amsterdam en lid onderwijskwaliteitcommissie
3. De heer M. Oskam, zelfstandig organisatieadviseur te Zoetermeer, bestuurslid van de Stichting Centrum voor Kunst en Cultuur (CKC) & Partners te Zoetermeer en bestuurslid van Stichting Kafountine, lid en voorzitter remuneratiecommissie
4. Mevrouw C. Walther, advocaat bij de gemeente Katwijk, lid en voorzitter auditcommissie, en lid remuneratiecommissie.

Met ingang van de maand april 2022 was de Raad van Toezicht operationeel compleet, toen de heer M. Bosman toetrad. De heer Bosman is onder meer zelfstandig organisatieadviseur te Zoetermeer.

Hij was toevoerder in de vergaderingen tot aan zijn formele benoeming door de gemeenteraad per 28 juni 2022. Per 1 april 2022 heeft de Raad van Toezicht de heer Oskam als voorzitter gekozen. Dit heeft ertoe geleid dat ook wijzigingen in de commissies hebben plaatsgevonden. Mevrouw Walther heeft de voorzittersrol overgenomen van de heer Oskam in de remuneratiecommissie en de heer Bosman heeft de voorzittersrol overgenomen van mevrouw Walther in de auditcommissie.

Mevrouw Van der Heijden heeft haar eerste termijn uitgediend en aangegeven niet te opteren voor een nieuwe termijn. De Raad van Toezicht dankt haar hartelijk voor de samenwerking en haar inzet op het gebied van onderwijskwaliteit. Eind 2022 heeft de Raad van Toezicht in samenwerking met een afvaardiging vanuit de Gemeenschappelijke Medezeggenschapraad een selectieprocedure voor een nieuw lid doorlopen. Daaruit is echter geen benoembare kandidaat naar voren gekomen. De RvT is voornemens hiertoe een extern bureau in te schakelen en in het voorjaar van 2023 een nieuwe kandidaat te selecteren.

8.3 College van Bestuur

In 2022 bestond het College van Bestuur uit de heer drs. M. Schoon, voorzitter College van Bestuur, en de heer M. Krul, lid College van Bestuur.

De heer drs. M. Schoon heeft geen nevenfuncties.

De heer M. Krul is lid van de Raad van Toezicht van stichting SkippyPepijn.

8.4 Werkwijze van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht baseert zich voor het intern toezicht op de relevante wetten en de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs. De Raad van Toezicht houdt zich aan de code goed bestuur. OPOZ voldoet nog niet aan alle voorwaarden van de code goed bestuur PO. OPOZ beschikt nog niet over een bestuursreglement. In 2022 zijn de RvT en het CvB, onder begeleiding van een externe deskundige, met een gezamenlijk traject gestart in het kader van waardegedreven toezicht. Na afronding van dit traject wordt een toezichtkader vastgesteld en zullen de reglementen CvB en RvT worden opgesteld.

De externe accountant wordt benoemd door de Raad van Toezicht en ontvangt van de Raad van Toezicht de opdracht om jaarlijks de interim-controle, jaarrekeningcontrole, bekostigingscontrole en de gemeentelijke subsidiecontrole uit te voeren. Er is met Horlings Nexia een contract afgesloten voor de jaarrekeningcontrole 2022. Dit contract wordt medio 2023 geëvalueerd door de Raad van Toezicht.

8.5 Bijeenkomsten

De Raad van Toezicht heeft in 2022 vijf reguliere vergaderingen gehouden: 10 februari, 12 april, 16 juni, 18 oktober en 13 december. Daarnaast hebben op 27 juni en 14 oktober gezamenlijke sessies plaatsgevonden tussen Raad van Toezicht en College van Bestuur onder begeleiding van een externe gespreksleider. Het bevoegd gezag heeft in deze bijeenkomsten een start gemaakt met het denken over en formuleren van een nieuw toezichtkader. In april, november en december heeft de Raad van Toezicht in meer informele bijeenkomsten gesproken over onder meer het toezichtkader en de daarbij behorende ijkpunten voor het beoogd resultaat en ijkpunten voor de kaders voor de uitvoering.

De Raad van Toezicht heeft op 5 april 2022 met veel plezier een bezoek gebracht aan IKC De Edelsteen. De Raad was dankbaar dat dit, na de jaren van Covid-19, weer een fysiek bezoek kon zijn en was onder de indruk van het niveau van de kinderen van de school die een groot deel van het bezoek verzorgden. Op 7 juni 2022 is nagenoeg de gehele Raad van Toezicht aanwezig geweest op een informatiebijeenkomst op IKC De Triangel over de herijking van het Koersplan van

OPOZ en de concretisering van de ambities. Ook dit jaar heeft twee keer een overleg plaatsgevonden tussen een afvaardiging vanuit de Raad van Toezicht en een afvaardiging vanuit de Gemeenschappelijke Medezeggenschapraad. Ook dit jaar is in deze overleggen aandacht geweest voor het onderwerp onderwijskwaliteit. Tot slot heeft de voorzitter van de Raad van Toezicht op 20 juni 2022 de vergadering van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapraad bijgewoond om deze te informeren over het aangepaste beloningsbeleid van de Raad van Toezicht.

Besproken agendapunten

In de reguliere vergaderingen is onder andere aandacht besteed aan:

- Kwartaalrapportages ook in relatie met de rechtmatige verwerving en de rechtmatige en doelmatige besteding van de rijksmiddelen.
- Het financieel beleidsplan (goedkeuring vooraf) en de Meerjarenbegroting 2023-2027 (goedkeuring vooraf)
- Het jaarverslag 2021 (goedkeuring vooraf) en het accountantsverslag 2021
- De Managementletter 2021 n.a.v. de interimcontrole
- Het lerarentekort
- Onderwijsachterstanden als gevolg van Covid-19
- Plan van aanpak Bedrijfsvoering
- De ambitiekaarten ten behoeve van de herijking van het Koersplan
- Onderwijskwaliteit en onderwijsresultaten 21/22
- Masterplan onderwijshuisvesting UNICOZ-OPOZ
- Beloningsbeleid Raad van Toezicht
- De rol van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapraad bij de selectie van Raad van Toezichtleden

Sinds 2021 werkt de RvT met commissies: een audit-, een remuneratie- en een onderwijskwaliteitscommissie. Elke commissie bestaat uit twee leden en werkt volgens het eigen reglement, waarin doel en werkwijze van de commissies zijn vastgelegd. De commissievergaderingen vinden steeds voorafgaand aan de RvT-vergadering plaats. In deze vergaderingen worden onderwerpen uitgebreid inhoudelijk besproken.

8.6 Professionalisering en jaarlijkse zelfevaluatie Raad van Toezicht

In 2022 hebben individuele Raad van Toezichtleden ten behoeve van de eigen deskundigheidsbevordering deelgenomen aan professionaliseringsdagen van de VTOI, de branchevereniging voor toezichthouders in het onderwijs en de kinderopvang. Zo is onder meer deelgenomen aan de driedaagse leergang voor voorzitters van raden van toezicht. Daarin is aandacht besteed aan de verschillende rollen van de voorzitter en de dynamiek tussen bestuur en toezicht. Ook zijn enkele lunchcolleges van het VTOI-jaarcongres bijgewoond, waarin onder meer aandacht was voor de consequenties voor intern toezicht van het nieuwe onderzoekskader van de Onderwijsinspectie.

Op 14 oktober 2022 heeft de zelfevaluatie van de Raad van Toezicht plaatsgevonden. Tijdens deze bijeenkomst heeft de Raad stil gestaan bij:

- Het samenspel tussen bestuur en toezicht;
- Het functioneren van de Raad van Toezicht als geheel en zijn interne samenwerking;
- Het functioneren van de (nieuwe) voorzitter;
- De mate waarin gebruik wordt gemaakt van de verschillende competenties van de individuele leden van de Raad van Toezicht;
- Het werken in commissies: dit is positief geëvalueerd en wordt voortgezet;
- Het belang van blijvende aandacht voor onderwijskwaliteit.

8.7 Rooster van aftreden

Naam	Benoemd	Aftredend	Hernoembaar
Mw. M. van der Heijden	1 januari 2019	31 december 2022	N.v.t.
Mw. C. Walther	1 mei 2019	30 april 2023	Ja
Dhr. Ö. Gölpinar	1 mei 2020	30 april 2024	Ja
Dhr. M. Oskam	1 januari 2019	31 december 2022	Ja
Dhr. M. Bosman	28 juni 2022	27 juni 2026	Ja

8.8 Onkosten RvT

Specificatie kosten RvT	2021	2022
Vergoeding RvT	21.250	24.520
Scholing / Professionalisering	4.812	3.581
Lidmaatschap VTOI	1.423	1.458
Overige kosten	2.383	
Totaal	29.868	29.560

Lijst met afbeeldingen

Figuur 1.1: Organogram OPOZ.....	2
Tabel 2.1: Ontwikkeling leerlingaantal per school afgelopen 4 schooljaren	4
Tabel 4.1: Personeelsbestand OPOZ peildatum 1-1-2022 en 31-12-2022	18
Tabel 4.2: Trend bezetting in fte en tijdelijke urenuitbreiding OPOZ 2022.....	18
Tabel 4.3: Leeftijdverdeling personeel, peildatum 31-12-2022.....	19
Tabel 4.4: Trend ziekteverzuim, bron: CBS.....	19
Tabel 4.5: Ontwikkeling nieuwe ziekmeldingen per kwartaal, bron: Nationale Nederlanden	20
Tabel 4.6: Verzuimcijfers 2018 - 2022	21
Tabel 4.7 Verzuimpercentage naar leeftijdscategorie 2022	22
Tabel 4.8: Meldingsfrequentie naar leeftijdscategorie 2022.....	22
Tabel 4.9: Verzuimpercentage naar verzuimduur 2022.....	22
Tabel 4.10: Afgenomen ARBO diensten 2022	23
Tabel 4.11: Trend van verlof in uren 2022.....	24
Tabel 4.12: Instroom medewerkers 2022	24
Tabel 4.13: Uitstroom medewerkers 2022	25
Tabel 4.14: Vertrekredenen uitgestroomde medewerkers 2022	25
Tabel 4.15: Vertrekredenen uitgestroomde medewerkers 2022	26
Tabel 4.16: Trend ingezette vervanging 2022	27
Tabel 5.1: Cijfermatige onderbouwing verschil resultaat 2022 t.o.v. begroting 2022 en resultaat 2021.....	34
Tabel 5.2: Cijfermatige onderbouwing Rijksbijdrage OCW.....	35
Tabel 5.3: Cijfermatige onderbouwing personeelslasten	37
Tabel 5.4: Cijfermatige onderbouwing van de investeringen	38
Tabel 5.5: Cijfermatige onderbouwing huisvestingslasten	39
Tabel 5.6: Cijfermatige onderbouwing overige instellingslasten	40
Tabel 5.7: Cijfermatige onderbouwing realisatie 2022 versus 2021.....	42
Tabel 5.9: balans per 31 december 2022 versus 31 december 2021	46
Tabel 5.10: Eigen vermogen OPOZ per 31 december 2022	48
Tabel 5.11: Specificatie voorzieningen	49
Tabel 5.12: Kengetallen vermogensbeheer	51
Tabel 5.13: Kengetallen budgetbeheer.....	51
Tabel 7.1: Ontwikkeling leerlingaantal OPOZ 2022 – 2027.....	63
Tabel 7.2: Exploitatie OPOZ 2022 - 2027.....	67
Tabel 7.3: Balans 2022 – 2027	68
Tabel 7.4: Financiële kengetallen 2022 – 2027.....	69
Tabel 7.5: Kasstroomoverzicht 2022 – 2027	71

Jaarrekening 2022

Stichting Openbaar
Primair Onderwijs
Zoetermeer

A. Balans per 31-12-2022 na resultaatbestemming

1	Activa	31-12-2022 EUR	31-12-2021 EUR
1.1	Vaste activa		
1.1.2	Materiële vaste activa	4.344.570	3.733.208
1.1.3	Financiële vaste activa	<u>6.750</u>	<u>6.750</u>
	<u>Totaal vaste activa</u>	<u>4.351.320</u>	<u>3.739.958</u>
1.2	Vlottende activa		
1.2.2	Vorderingen	552.920	1.855.016
1.2.4	Liquide middelen	<u>9.834.383</u>	<u>8.079.014</u>
	<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>10.387.304</u>	<u>9.934.030</u>
	<u>Totaal activa</u>	<u><u>14.738.624</u></u>	<u><u>13.673.988</u></u>
2	Passiva	31-12-2022 EUR	31-12-2021 EUR
2.1	Eigen vermogen	7.226.111	7.133.226
2.2	Voorzieningen	3.111.574	2.836.168
2.4	Kortlopende schulden	4.400.939	3.704.595
	<u>Totaal passiva</u>	<u><u>14.738.624</u></u>	<u><u>13.673.988</u></u>

B. Staat van baten en lasten over 2022

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen OCW	37.002.212	32.964.534	33.804.090
3.2 Overige overheidsbijdragen	864.210	1.150.952	1.007.825
3.4 Baten werk i.o.v. derden			
3.5 Overige baten	<u>721.274</u>	<u>430.041</u>	<u>512.978</u>
<u>Totaal baten</u>	<u>38.587.696</u>	<u>34.545.527</u>	<u>35.324.894</u>
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	31.833.861	29.232.887	28.939.382
4.2 Afschrijvingen	733.115	754.897	745.762
4.3 Huisvestingslasten	2.233.948	2.120.840	2.006.113
4.4 Overige lasten	<u>3.704.722</u>	<u>3.831.841</u>	<u>3.083.673</u>
<u>Totaal lasten</u>	<u>38.505.645</u>	<u>35.940.465</u>	<u>34.774.930</u>
Saldo baten en lasten	<u>82.051</u>	<u>-1.394.938</u>	<u>549.964</u>
6.1 Financiële baten	33.690	-	74.001
6.2 Financiële lasten	22.856	5.205	19.890
6 Financiële baten en lasten	<u>10.834</u>	<u>-5.205</u>	<u>54.111</u>
<u>Resultaat</u>	<u>92.885</u>	<u>-1.400.143</u>	<u>604.074</u>
<u>Resultaat na belastingen</u>	<u>92.885</u>	<u>-1.400.143</u>	<u>604.074</u>
<u>Totaal resultaat</u>	<u>92.885</u>	<u>-1.400.143</u>	<u>604.074</u>

C. Kasstroomoverzicht over 2022

	2022 EUR	2021 EUR
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Saldo van baten en lasten	82.051	549.964
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	733.115	745.762
- Mutaties voorzieningen	275.406	197.534
- Koersresultaat FVA	0	68.769
- Ov mutaties eigen vermogen	0	0
	<u>1.008.520</u>	<u>1.012.065</u>
Veranderingen in vlottende middelen:		
- Vorderingen	1.302.097	-34.872
- Kortlopende schulden	696.344	-87.674
	<u>1.998.441</u>	<u>-122.546</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	3.089.012	1.439.482
Ontvangen interest	33.690	5.232
Betaalde interest	-22.856	-19.890
	<u>10.834</u>	<u>-14.658</u>
Totale kasstroom uit operationele activiteiten	3.099.846	1.424.824
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Investerings in materiële vaste activa	-1.344.477	-556.053
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	0
Investerings in financiële vaste activa	0	-6.750
Desinvesteringen in financiële vaste activa	0	1.779.200
	<u>-1.344.477</u>	<u>1.216.397</u>
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten	-1.344.477	1.216.397
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>		
Nieuw opgenomen leningen		
Aflossing langlopende schulden	<u>-</u>	<u>0</u>
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
<u>Mutatie liquide middelen</u>	<u>1.755.370</u>	<u>2.641.221</u>
Liquide middelen 1-1	8.079.014	5.437.793
Liquide middelen 31-12	9.834.383	8.079.014
Mutatie liquide middelen	<u><u>1.755.370</u></u>	<u><u>2.641.221</u></u>

D. Grondslagen

1 Algemeen

Gegevens over de rechtspersoon

Naam: Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer
Rechtsvorm: Stichting
Vestigingsadres: Blauw-Roodlaan 156
Zetel: Zoetermeer
Kamer van Koophandel: 27256285

Activiteiten van het bevoegd gezag

In deze jaarrekening zijn de activiteiten van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer en de onder deze rechtspersoon vallende scholen verantwoord. De activiteiten bestaan uit het verzorgen van onderwijs voor kinderen van 4 tot 12 jaar.

Continuïteit

Het eigen vermogen van Stichting OPOZ bedraagt per 31 december 2022 € 7.226.111 positief. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Vergelijkende cijfers

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar. Als gevolg van aanpassing van de OCW taxonomie heeft op onderdelen een verschuiving van posten in de toelichting op de balans en de staat van baten en lasten plaatsgevonden. Dit heeft geen invloed op de balans, de staat van baten en lasten noch op omvang en samenstelling van vermogen en resultaat.

De vergelijkende cijfers zijn overeenkomstig aangepast.

Schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient het bestuur, overeenkomstig algemeen geldenden grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die mede bepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Schattingswijziging

In de jaarrekening 2022 is een schattingswijziging doorgevoerd ten aanzien van de afschrijvingstermijn van de touchscreens (digiborden). De afschrijvingstermijn is aangepast van 5 naar 8 jaar omdat die termijn beter past bij de gebruiksduur van de touchscreens. Het effect van de schattingswijziging is dat de afschrijvingslasten in 2022 € 57.000 lager is.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer of de moedermaatschappij van Stichting OPOZ en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

De algemene grondslag voor de waardering van activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld worden de activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de baten en lasten hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Investeringsubsidies

Verkregen investeringsubsidies t.b.v. van de aanschaf van materiële vaste activa worden in mindering gebracht op de investeringen.

Eigendom

Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de stichting en het economisch eigendom bij de gemeente, zijn niet in de balans opgenomen. Eventuele bruikleenscholen zijn eveneens niet verwerkt.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende passiva worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Algemene reserve publiek

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer.

Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Bestemmingsreserves (publiek en privaat)

Hieronder opgenomen publieke en private reserves zijn bedoeld voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden. Per bestemmingsreserve is aangegeven of deze is opgebouwd uit privaatrechtelijke dan wel publiekrechtelijke middelen.

Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen, een inschatting van het totaal aan uitgaven en een inschatting in welk jaar de uitgaven zullen worden gedaan.

Bestemmingsreserve Nationaal Programma Onderwijs

Er is per 31 december 2022 een bestemmingsreserve Nationaal Programma Onderwijs (NPO) gecreëerd. De bestemmingsreserve NPO-middelen is per 31 december 2022 gevormd door de van het ministerie OCW ontvangen NPO-middelen minus de bestede NPO-lasten. Aan de bestemmingsreserve wordt toegevoegd of onttrokken het per kalenderjaar ontvangen NPO-middelen minus de kosten van de NPO-activiteiten die hiermee gedekt worden.

Bestemmingsreserve Ouderbijdrage

Het bestemmingsfonds ouderbijdrage is gevormd uit van ouders van leerlingen ontvangen bijdrage ten behoeve van sociale, culturele en sportieve activiteiten. Aan het fonds wordt toegevoegd of onttrokken het per kalenderjaar ontvangen saldo van de ontvangen bijdrage minus de kosten van de activiteiten die hiermee gedekt worden. De berekening vindt per school plaats.

Vorzieningen

Vorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Een voorziening wordt tegen contante waarde gewaardeerd, wanneer de tijdswaarde van de voorziening materieel is. Omdat dit niet het geval is, zijn alle opgenomen voorzieningen tegen nominale waarde gewaardeerd.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Vorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel. Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voorziening groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorzieningen wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud gedurende de planperiode van de gebouwen gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat, voorzover deze methode reeds in 2017 werd toegepast en indien is gewaarborgd dat de voorziening groot onderhoud gedurende de planperiode niet op enig moment negatief wordt. De instelling maakt hierbij gebruik van de overgangsregeling zoals verwoord in de RJO artikel 4 lid 1c.

Voorziening jubileumuitkering

De voorziening jubilea is opgenomen voor de verwachte jubilea uitkeringen gedurende het dienstverband. De berekening is gebaseerd op gestandaardiseerd model dat gebruikelijk is in het primair onderwijs, voor de berekening van de van de voorziening is onder meer rekening gehouden met verwachte pensioenleeftijd en de blijfkans.

Voorziening Duurzame inzetbaarheid

De voorziening heeft betrekking op de regeling in de CAO PO op basis waarvan medewerkers uren kunnen sparen voor een bepaald doel in de toekomst. De per medewerker geregistreerde uren worden opgenomen tegen het tarief van de betreffende medewerker, exclusief een opslag voor werkgeverslasten.

Voorziening wachtgeld

De voorziening heeft betrekking op het deel van de wachtgeldregeling inclusief bovenwettelijke wachtgeldregeling van voormalig medewerkers dat voor rekening komt van de stichting. De voorziening is gebaseerd op het aantal deelnemers aan de regeling, de vastgestelde uitkeringen, verwachte indexatie, looptijd en uitstroomverwachting.

Voorziening Langdurig zieken

Deze voorziening is gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten of arbeidsongeschikt.

Voorziening transitievergoedingen

Sinds 1 januari 2020 is de Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) van kracht. Onderdeel hiervan is dat vanaf 1 januari 2020 iedere medewerker, ongeacht de arbeidsduur (tijdelijk of onbepaald) recht heeft op een transitievergoeding als hij/zij zijn/haar baan verliest op initiatief van de werkgever. Het gevolg hiervan is dat een extra voorziening bepaald dient te worden. Dit betekent dat als voor het aangaan van de tijdelijke arbeidsovereenkomsten een inschatting gemaakt wordt dat deze niet verlengd zal gaan worden de transitievergoeding moet worden toegerekend aan het jaar waarin deze wordt opgebouwd. Voor de verplichtingen die aan het einde van het jaar nog niet vervallen zijn, wordt een voorziening gevormd.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde plus geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan de opvolgende periode worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover deze niet onder de kortlopende schulden zijn te plaatsen.

3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als een verschil tussen de baten en de hiermee verbonden, aan het boekjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage.

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsideerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum, worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW subsidies met een verrekeningsclausule worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarin de gesubsideerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling.

Hiervoor in aanmerking komen de werknemers die op de pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Aan het ABP worden premies betaald waarvan een deel door de werkgever en een deel door de werknemer wordt betaald.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Per 31 december 2022 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 110,9%. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financieel resultaat

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van het bestuur zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en renterisico.

Marktrisico

De instelling is werkzaam in Nederland. Het valutarisico is daarmee nihil.

De instelling loopt geen prijsrisico's.

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende schulden.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Het bestuur heeft een treasurystatuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst. De instelling maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden

Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert de boekwaarde de reële waarde.

4 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de winst- en verliesrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de winst- en verliesrekening waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten.

De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht bestaat uit liquide middelen onder aftrek van gerealiseerde bankkredieten. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van leasetermijnen is opgenomen onder de operationele activiteiten.

E. Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten

1 Activa

1.1 Vaste activa

1.1.2	Materiële vaste activa	1.1.2.1 Gebouwen	1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	1.1.2.4 Overige materiele vaste activa	Totaal materiële vaste activa
	Aanschafprijs 1-1-2022	156.622	8.826.006	2.537.680	11.520.309
	Afschrijving cum. 1-1-2022	28.260	5.759.273	1.999.567	7.787.101
	Boekwaarde 1-1-2022	128.362	3.066.733	538.113	3.733.208
	Investeringen 2022	86.569	1.032.926	224.983	1.344.478
	Desinvesteringen 2022	0	0	0	0
	Afschrijvingen 2022	22.311	576.679	134.125	733.115
	Aanschafprijs 31-12-2022	243.191	9.858.932	2.762.663	12.864.786
	Afschrijving cumulatief 31-12-2022	50.572	6.335.952	2.133.692	8.520.216
	Boekwaarde 31-12-2022	192.619	3.522.980	628.971	4.344.570

Toelichting:

Onder inventaris en apparatuur vallen de posten meubilair, inventaris en ICT middelen.

Duurzame goederen worden geactiveerd bij een aanschafwaarde boven EUR 500,-.

De volgende afschrijvingstermijnen zijn gehanteerd:

- Meubilair	10-20 jaar
- Inventaris	5 -10 jaar
- ICT	3 - 5 jaar
- Leermiddelen	8 jaar
- Overige materiële vaste activa	10 jaar

	31-12-2022 EUR		31-12-2021 EUR
1.1.3.8	Overige vorderingen	6.750	6.750
	Totaal financiële vaste activa	6.750	6.750
1.1.3.8	Overige vorderingen	begin boekjaar	bij af einde boekjaar
	Waarborgsommen	6.750	- - 6.750
		6.750	- - 6.750

1.2 Vlottende activa**1.2.2 Vorderingen**

	31-12-2022 EUR	31-12-2021 EUR
1.2.2.1	46.627	33.800
1.2.2.2	54.465	1.468.127
1.2.2.3	6.078	42.488
1.2.2.5	62.448	27.556
1.2.2.10	22.498	37.795
1.2.2.11	-	-
1.2.2.12	360.804	243.285
1.2.2.13	-	1.965
1.2.2.14	-	-
1.2.2.16	-	-
Totaal vorderingen	552.920	1.855.016

1.2.4 Liquide middelen

	31-12-2022 EUR	31-12-2021 EUR
1.2.4.1	163	499
1.2.4.2	9.834.220	8.078.514
		0
Totaal liquide middelen	9.834.383	8.079.014

In het kasstroomoverzicht is de mutatie in liquide middelen uiteengezet. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het bestuur.

2 **Passiva**

2.1 **Eigen vermogen**

2.1.1 **Eigen vermogen**

	31-12-2022	31-12-2021
	EUR	EUR
2.1.1.1 Algemene reserve		
Begin boekjaar	6.259.425	6.452.156
Resultaat	-1.166.915	192.730-
Overige mutaties		
Eind boekjaar	<u>5.092.510</u>	<u>6.259.426</u>

2.1.1.2 **Bestemmingsreserve publiek**

	31-12-2022	31-12-2021
	EUR	EUR
Bestemmingsreserve Nationaal Programma Onderwijs		
Begin boekjaar	757.698	0
Resultaat	1.244.503	757.698
Overige mutaties		
Eind boekjaar	<u>2.002.201</u>	<u>757.698</u>

	31-12-2022	31-12-2021
	EUR	EUR
Bestemmingsreserve ouderbijdragen		
Begin boekjaar	116.103	76.996
Resultaat	15.297	39.106
Overige mutaties		0
Eind boekjaar	<u>131.400</u>	<u>116.102</u>

2.1.1 **Totaal eigen vermogen**

<u>7.226.111</u>	<u>7.133.226</u>
------------------	------------------

Specificatie bestemmingsreserve ouderbijdragen per school

		Stand per 31-12-2022	Stand per 31-12-2021
15MU	Mr. Verwers	9.067	0
15PJ01	De Vijverburgh	0	0
15YP	De Piramide	5.956	
16CC	De Watersnip	0	3.655
16GD01	IKC Klimboom (A.M.G. Schmidt)	14.099	10.048
16GD02	'T Plankier	13.534	1.926
16HN	De Tjalk	21.405	27.938
16KB01	De Springplank (vh Segwaert)	11.261	4.929
16KB02	De Triangel	4.570	11.228
16ND	De Baanbreker	3.707	12.473
19KH	De Vuurtoren	0	1.144
22MB	De Saffier	0	2.114
24CP01	De Waterlelie	7.682	1.536
24CP02	De Edelsteen	3.342	11.285
27MG	De Trinoom	5.124	1.961
28AL01	Florence Nightingale	0	2.663
28AL02	Da Vinci	31.653	23.202
		<u>131.400</u>	<u>116.102</u>

2.2 Voorzieningen						
2.2.1	Personele voorzieningen	2.2.1.2	2.2.1.4	2.2.1.6	2.2.1.7	2.2.1
		Voorziening Duurzame inzetbaarheid	Voorziening jubilea	Voorziening langdurig zieken	Voorziening transitie- vergoedingen	Personele voorzieningen
	Stand per 1-1-2022	6.985	468.201	31.182	3.281	509.649
	Dotaties 2022	26.085	71.163	45.507	5.520	148.275
	Onttrekking 2022	213	40.052	31.182	3.281	74.728
	Vrijval 2022					
	Saldo 31-12-2022	<u>32.857</u>	<u>499.312</u>	<u>45.507</u>	<u>5.520</u>	<u>583.196</u>
	Kortlopend deel < 1 jaar	0	35.061	45.507	5.520	86.088
	1<>5 jaar	0	150.161	0	0	150.161
	Langlopend deel > 1 jaar	<u>32.857</u>	<u>314.090</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>346.947</u>
		<u>32.857</u>	<u>499.312</u>	<u>45.507</u>	<u>5.520</u>	<u>583.196</u>
					2.2.3	
2.2.3	Onderhoudsvoorzieningen				Voorziening	Totaal
	Stand per 1-1-2022				2.326.518	2.836.168
	Dotaties 2022				410.000	558.275
	Onttrekking 2022				208.140	282.868
	Vrijval 2022				0	0
	Saldo 31-12-2022				<u>2.528.378</u>	<u>3.111.574</u>
	Kortlopend deel < 1 jaar				1.100.000	1.186.088
	1<>5 jaar				1.428.378	1.578.539
	Langlopend deel > 1 jaar					<u>346.947</u>
					<u>2.528.378</u>	<u>3.111.574</u>
2.4	Kortlopende schulden					
		31-12-2022			31-12-2021	
		EUR			EUR	
2.4.6	Schulden aan gemeenten		321.648			387.150
2.4.7	Vooruitgefactureerde termijnen					0
2.4.8	Crediteuren		322.843			470.553
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen					
	Loonheffing	1.407.785			1.157.720	
	Omzetbelasting	13.148				
	Premie sociale verzekeringen VF	813			735	
	Premie sociale verzekeringen PF	<u>0</u>			<u>404</u>	
			1.421.745			1.158.860
2.4.10	Schulden terzake van pensioenen		788.508			360.475
2.4.12	Overige kortlopende schulden					
	Salarissen	6.619			65.563	
	Overige schulden	<u>374.134</u>			<u>311.717</u>	
			380.753			377.280

2.4.14	Vooruitontvangen subsidies OCW	65.164	70.771
2.4.15	Vooruitontvangen investeringssubsidies	12.000	0
2.4.16	Vooruitontvangen bedragen	35.144	9.795
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen	1.053.134	869.710
	Totaal kortlopende schulden	4.400.939	3.704.595

Toelichting:

Niet uit de balans blijvende rechten en plichten

Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer heeft een huurcontract afgesloten voor het kantoorpand aan de Blauwroodlaan 156 te Zoetermeer. De overeenkomst heeft een looptijd tot en met mei 2023 met een jaarlijkse verplichting van circa € 30.000. Deze overeenkomst is verlengd van 1 juni 2023 t/m 31 mei 2028.

Schoonmaakcontract met Effectief

OPOZ heeft in 2021 een nieuwe Europese aanbesteding opgestart voor de schoonmaak. Per 1 december 2021 is Effectief gecontracteerd voor de schoonmaak van de scholen en het bestuursbureau van OPOZ. Het schoonmaakcontract is ingegaan per 1 december 2021. De overeenkomst loopt t/m 30 november 2023 met een optie tot verlenging van drie keer een jaar t/m uiterlijk 30 november 2026. Waarde van het contract € 372.000 per jaar exclusief btw.

Multifunctionals ARP

OPOZ heeft in 2021 een nieuwe Europese aanbesteding opgestart voor de Multifunctionals. Per 1 januari 2021 is ARP gecontracteerd voor het beschikbaar stellen voor de multifunctionals op de scholen en het bestuursbureau. De overeenkomst loopt t/m 31 december 2025 met een optie tot verlenging van twee keer een jaar t/m uiterlijk 31 december 2027. Waarde van het contract € 213.000 voor 60 maanden excl. btw.

Leermiddelen en kantoorartikelen

Per 1 januari 2021 is Heutink middels een Europese aanbesteding gecontracteerd voor het leveren van lesmethoden, licenties, kantoorartikelen (school-, kantoor- en creativiteitsmateriaal). Verder kantoor- (inclusief kopieerpapier) en leerlinggebonden verbruiksartikelen met uitzondering van toners en cartridges) en ontwikkelingsmateriaal. De overeenkomst loopt t/m 31 december 2024 met een optie tot verlenging van twee keer een jaar t/m uiterlijk 31 december 2026 (op basis van jaarlijkse bestelling).

School- en kantoormeubilair

Per 1 januari 2021 heeft OPOZ voor school- en kantoormeubilair drie leveranciers gecontracteerd middels een Europese aanbesteding; Eromesmarko, Heutink en Schilte & Zonen. Opdrachten onder de af te sluiten overeenkomst worden aan één van de drie opdrachtnemers gegund middels mini-tenders. Per opdracht (van minimaal € 20.000,- excl. BTW) wordt onder deze opdrachtnemers een mini-tender georganiseerd. Opdrachten onder de € 20.000,- excl. BTW mogen rechtstreeks aan één van de drie opdrachtnemers gegund worden. De overeenkomsten lopen t/m 31 december 2024 met een optie tot verlenging van vier keer een jaar t/m uiterlijk 31 december 2028. (per opdracht > € 20.000 wordt een minicompetitie gestart). De contractwaarde is afhankelijk van de jaarlijkse aankopen.

ICT Hardware

Per 1 januari 2021 heeft OPOZ voor ICT Hardware middels een Europese Aanbesteding (aanschaf van laptops, desktops, monitoren, iPads, Chromebooks en overige hardware) drie leveranciers gecontracteerd; Central Point Nijmegen BV, Unilogic BV en ARP Nederland BV. Een of twee keer per jaar wordt onder deze opdrachtnemers op basis van geactualiseerde specificaties een mini-tender georganiseerd voor de levering van ICT-Hardware voor het betreffende (half)jaar. De overeenkomsten lopen t/m 31 december 2023 met een optie tot verlenging van drie keer een jaar t/m uiterlijk 31 december 2026 (op basis van vraagbehoefte wordt 2 x per jaar een minicompetitie gestart). De contractwaarde is

IJK: administratieve dienstverlening.

Voor de dienstverlening financiële administratie, personeels- en salarisadministratie en levering van een ERP-systeem heeft OPOZ een contract afgesloten voor 1 jaar voor kalenderjaar 2023 en dit contract eindigt van rechtswege op 31 december 2023 (€ 190.000 per jaar excl. Btw).

ICT beheer

OPOZ heeft in 2021 het ICT-Beheer Europees aanbesteed. De nieuwe overeenkomst gaat per 1 januari 2022. Het gaat om het volledige beheer van het netwerk (inclusief WiFi-netwerk, serverbeheer, oplossen van storingen, onsite installeren van hardware en advisering over en beheer van ICT-Hardware. De overeenkomst loopt van 1 september 2021 (operationeel op 1 januari 2022) en eindigt op 31 december 2025 met de eenzijdige optie vanuit OPOZ om de overeenkomst drie maal met twee jaar te verlengen. Het jaarbedrag bedraagt € 37.750.

Energiecontracten

OPOZ heeft via een Inkoopcollectief Pro Mereor de Elektriciteit en gas Europees aanbesteed. Het contract van de elektriciteit loopt van 1 januari 2020 tot 1 januari 2024 bij Engie en het contract van gas loopt bij Greenchoice vanaf 1 januari 2020 tot 1 januari 2022 met de mogelijkheid om het gascontract met twee keer 1 jaar te verlengen. De contractwaarde is afhankelijk van het jaarverbruik.

Vervangingspool

OPOZ heeft een aansluitingsovereenkomst voor onbepaalde tijd met Poolwest. Jaarlijks betaalt OPOZ € 31.000 'aansluitkosten'. Poolwest is een niet commerciële makelaar ter ondersteuning voor de werving van (vervangings)personeel.

Accountantscontrole

Voor de jaarrekeningcontrole 2022 en 2023 heeft OPOZ een contract voor twee jaar afgesloten met Horlings (€ 27.250 per jaar excl. Btw).

Arbo-dienstverlening

OPOZ heeft in 2022 de Arbo-dienstverlening onderhands aanbesteed. De overeenkomst is per 1 september 2022 ingegaan. De overeenkomst loopt van 1 september 2022 en eindigt op 31 augustus 2024 met de optie om de overeenkomst drie maal met twaalf maanden te verlengen. De jaarlijkse kosten bedragen € 124.250.

Afboeking vordering OCW

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetswijziging vereenvoudigd. Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd. Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de minister met een groot materieel probleem geconfronteerd. Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, is dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2022/23. Schoolbesturen in de PO-sector werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Dit

De minister stelt zich op het standpunt dat dit materieel grote probleem voor het schoolbestuur slechts "een boekhoud-technische correctie [is] aangezien de totale bekostiging van het Rijk naar scholen niet wijzigt door de vereenvoudiging". De overgang van een bekostigingssystematiek is echter niet louter een papieren exercitie; de keuzes die daarbij worden gemaakt hebben werkelijk een negatief effect op het oude naar een nieuwe onderwijsproces. De keuze van de minister om de schoolbesturen in 2022 fors minder bekostiging toe te kennen heeft reële consequenties. Zo is er in februari 2023 door de Raad van Jaarverslaggeving (RJ) een ontwerp-uiting gepubliceerd met betrekking tot de verwerking van groot onderhoud. De verwachting is dat deze uiting eind maart 2023 definitief wordt. De algemene verwachting van OCW is dat de onderhoudsvoorziening van de onderwijsinstellingen door de nieuwe verslaggevingsregels fors zal toenemen. Hierdoor wordt het eigen vermogen lager. Daarnaast willen wij de komende jaren extra investeringen in het onderwijs doen o.b.v. de Koers. Het toekennen van te weinig bekostiging in de periode augustus - december 2022 voor ons schoolbestuur zal leiden tot een andere wijze van financiering van deze middelen.

Vandaar dat ons schoolbestuur samen met circa 230 schoolbesturen, juridisch begeleid door advocatenkantoor Stibbe en gecoördineerd vanuit de PO-Raad, gezamenlijk bezwaar hebben gemaakt tegen de beschikkingen voor de laatste vijf maanden van 2022. Dit bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. De financiële belangen en de relevante juridische vragen n.a.v. de beslissing op bezwaar van de minister zijn het volgens ons waard om de kwestie aan een onafhankelijke partij, zijnde de bestuursrechter, voor te leggen. Daarom hebben wij besloten om gezamenlijk met ruim 220 schoolbesturen een beroep bij de rechtbank Midden-Nederland in te stellen tegen de beslissing op bezwaar van de minister. Op het moment van dit schrijven loopt deze beroepsprocedure nog en is niet bekend wanneer hierin uitspraak volgt.

Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
3.1.1 Rijksbijdrage OCW/EZ	34.982.633	31.326.278	30.305.971
3.1.2 Overige subsidies OCW	436.896	295.683	1.903.411
3.1.3 Inkomensoverdrachten van rijksbijdragen	1.582.683	1.342.573	1.594.708
Totaal rijksbijdragen OCW	37.002.212	32.964.534	33.804.090

3.1.1 Toelichting Rijksbijdrage OCW/EZ

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
3.1.1.1 Rijksbijdragen OCW			
Personele lumpsum	19.609.220	17.305.694	18.815.769
Materiële instandhouding	3.720.264	3.689.921	3.659.910
Personeels- en arbeidsmarktbeleid	5.429.304	4.704.237	4.417.598
Aanvullende bek. Onderwijsachterstandenbeleid	1.524.094	1.458.667	1.391.122
Bijzondere bek Nationaal Programma Onderwijs	2.944.906	3.308.988	1.398.668
Bijzondere bek Risico op achterstanden NPO	864.874	-	264.445
Bijzondere bek Arbeidsmarkttoelage NPO	429.195	416.336	173.474
Bijzondere bekostiging Professionalisering	460.777	442.434	184.985
	34.982.633	31.326.278	30.305.971

3.1.2 Overige subsidies OCW

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
3.1.2.1 Overige subsidies OCW			
Subsidie voor studieverlof	8.031	9.170	26.806
Subsidie zij-instromers	85.000	45.833	139.417
Subsidie Inhaal en ondersteuningsprogramma	-	-	123.709
Subsidie extra hulp voor de klas	-	-	666.414
Prestatiebox primair onderwijs	-	-	611.195
Bijz. bekostiging asielzoekers kinder 2e jaar	93.783	25.000	9.365
Bijzonder bekostiging asielzoekers of vreemdeling	241.939	200.000	74.769
Bijz Bek 1e opvang asielz kinder en ov vreemd	-	-	203.128
Bijz Bek Asielz kinderen 2e, 3e 4,e jr in ned	-	-	32.929
Geormerkte subsidies personeel	10.000	-	-
Niet geormerkte subsidies personeel ministerie	1.858-	15.680	15.680
	436.896	295.683	1.903.411

3.1.3 Inkomensoverdrachten van rijksbijdragen

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
3.1.3.3 Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV			
Bijdragen passend onderwijs	1.582.683	1.342.573	1.594.708
	1.582.683	1.342.573	1.594.708

3.2.2 Overige overheidsbijdragen- en subsidies

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
Vergoeding gemeente	843.584	1.117.952	998.242
Overige overheidsbijdragen	20.625	33.000	9.583
Totaal	864.210	1.150.952	1.007.825

3.5 Overige baten

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
3.5.1 Baten medegebruik	113.636	96.349	94.637
3.5.2 Detachering	62.607	-	27.556
3.5.4 Sponsoring	7.500	4.800	9.204
3.5.5 Ouderbijdragen	338.056	263.992	212.052
3.5.10 Overige	199.475	64.900	169.529
Totaal overige baten	721.274	430.041	512.978

4 Lasten

4.1 Personeelslasten

4.1.1 Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	22.084.639	20.250.647	19.866.770
4.1.1.2 Sociale lasten	3.156.534	2.826.043	2.939.807
4.1.1.3 Premies participatiefonds	290.621	453.139	590.632
4.1.1.4 Premies vervangingsfonds	9.401	8.716	8.830
4.1.1.5 Pensioenpremies	<u>3.679.872</u>	<u>2.447.532</u>	<u>3.237.576</u>
Totaal	29.221.067	25.986.077	26.643.614

4.1.2 Overige personele lasten

4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	113.599	80.000	67.137
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	1.362.412	429.637	1.260.453
4.1.2.3 Overig	<u>1.374.299</u>	<u>2.937.173</u>	<u>1.340.019</u>
Totaal	2.850.309	3.446.810	2.667.608

4.1.3 Af: Ontvangen vergoedingen

4.1.3.3 Uitkeringen die de personele last	<u>-237.515</u>	<u>-200.000</u>	<u>-371.840</u>
	-237.515	-200.000	-371.840
Totaal personeelslasten	<u><u>31.833.861</u></u>	<u><u>29.232.887</u></u>	<u><u>28.939.382</u></u>

Onder personeel niet in loondienst zijn opgenomen de kosten voor de inhuur van personeel voor passend onderwijs en de inhuur van onderwijsadviseurs.

4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
- voorziening jubilea	71.163	30.000	34.894
- voorziening langdurig zieken	14.325	25.000	31.182
- voorziening werkloosheidsbijdragen	-	25.000	9.206
- voorziening Duurzame inzetbaarheid	25.872	-	6.985
- voorziening Transitievergoedingen	2.239	-	3.281
Totaal	<u>113.599</u>	<u>80.000</u>	<u>67.137</u>

4.1.2.3 Overige personele lasten

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
Werkkostenregeling	119.858	69.300	112.054
Reiskosten woon-werk	91.386	49.666	85.034
Dienstreizen/Kilometervergoeding	5.618	1.350	1.983
Onkostenvergoeding	3.938	3.500	6.337
Wervingskosten	16.678	17.950	28.463
Schoolmaatschappelijk werk (jeugdformaat)	67.281	17.000	98.991
Schoolbegeleidingsdienst Onderwijs advies	144.099	97.700	104.159
Kantinekosten	49.081	33.750	40.088
(Na) scholing en cursussen	606.470	261.008	532.184
Opleiden in de school - zij-instroom	48.573	23.000	122.686
Reis en verblijf	1.072	450	1
Bedrijfsarts/Arbo	103.520	177.500	140.093
Overige personele kosten NPO	-	2.138.712	-
Overige personele kosten	116.723	46.287	67.945
	<u>1.374.299</u>	<u>2.937.173</u>	<u>1.340.019</u>

Onder de overige personele kosten zijn ondermeer kosten voor werving van personeel opgenomen.

Aantal personeelsleden

Over 2022 waren er gemiddeld 377,50 werkzame FTE's in dienst ten opzichte van 391 gemiddeld over 2021.

Toelichting naar functie niveau	2022	2021
Directie	25,3	28,4
Onderwijzend personeel	313,0	319,1
Onderwijs ondersteunend personeel	39,2	37,0
	<u>377,5</u>	<u>384,5</u>

4.2 Afschrijvingen

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
4.2.2 Materiële vaste activa	733.115	754.897	745.762
Totaal afschrijvingen	<u>733.115</u>	<u>754.897</u>	<u>745.762</u>

4.2.2 Toelichting afschrijvingslasten

Afschrijvingskosten gebouwen en terreinen	22.311	20.083	20.592
Afschrijvingskosten inventaris en apparaten	26.720	17.506	16.035
Afschrijvingskosten machines en installaties	1.373	194	296
Afschrijvingskosten meubilair	171.191	169.225	174.599
Afschrijving ICT	377.395	413.861	412.021
Afschrijving leermethoden	133.180	133.077	121.203
Afschrijvingslasten overige materiële vaste activa	945	950	1.016
	<u>733.115</u>	<u>754.897</u>	<u>745.762</u>

4.3 Huisvestingslasten

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
4.3.1 Kosten Medegebruik	430.654	500.735	389.789
4.3.3 Onderhoud	411.208	42.460	262.309
4.3.4 Energie en water	343.325	331.235	325.897
4.3.5 Schoonmaakkosten	552.817	452.300	538.561
4.3.6 Belastingen en heffingen	62.528	42.110	71.578
4.3.7 Dotatie onderhoudsvoorziening	410.000	750.000	410.000
4.3.8 Overige huisvestingslasten	23.416	2.000	7.980
Totaal huisvestingslasten	<u>2.233.948</u>	<u>2.120.840</u>	<u>2.006.113</u>

4.4 Overige lasten

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	922.055	755.727	753.172
4.4.2 Inventaris en apparatuur	824.454	833.912	852.111
4.4.3 Leer- en hulpmiddelen	654.895	479.462	527.708
4.4.4 Dotatie overige voorzieningen			
4.4.5 Overige	1.303.318	1.762.740	950.682
Totaal overige instellingslasten	<u>3.704.722</u>	<u>3.831.841</u>	<u>3.083.673</u>

Toelichting administratie- en beheerslasten

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
Kosten administratiekantoor	276.716	270.000	269.761
Accountantskosten	43.937	30.000	35.255
Deskundigheidsadvies	-	-	17.927
Telefonie/internet kosten scholen	41.617	37.350	42.682
Portikosten	2.479	4.525	3.679
Drukwerk	5.645	5.300	2.532
Kantoorbenodigdheden	7.596	6.410	5.385
RvT	29.560	30.000	27.485
Advieskosten	323.265	221.642	237.309
PR en marketing	159.431	124.700	98.717
Beheer en bestuur	31.594	25.000	12.218
Overige administratiekosten	215	800	221
	<u>922.055</u>	<u>755.727</u>	<u>- 753.172</u>

De accountantskosten zijn als volgt te specificeren:

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
Onderzoek jaarrekening			
Controle jaarrekening 2020			-
Controle jaarrekening 2021	38.552	30.000	29.870
Andere controleopdrachten	5.385		5.385
Fiscale adviesdiensten			
Andere niet-controle-diensten			
	<u>43.937</u>	<u>30.000</u>	<u>35.255</u>

In 2021 is van accountantsorganisatie gewisseld. De andere controle-opdrachten betreffen subsidieverantwoordingen over meerdere jaren.

4.4.2 Toelichting Inventaris en apparatuur

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
Aanschaf klein inventaris	34.713	18.750	18.167
ICT Hardware	38.012	146.516	27.196
ICT Software en licenties	423.339	364.800	370.791
Website	26.994	14.570	20.026
ICT Helpdesk	43.695	-	-
Overige ICT lasten	73.016	192.734	281.279
Mediatheek/bibliotheek	40.933	10.814	15.397
Reproductie scholen	143.753	85.728	119.255
	<u>824.454</u>	<u>833.912</u>	<u>852.111</u>

4.4.3 Toelichting Leermiddelen

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
Leermiddelen	654.895	479.462	527.708
	<u>654.895</u>	<u>479.462</u>	<u>527.708</u>

4.4.5 Toelichting Overige instellingslasten

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
Kabeltelevisie en overige rechten	5.061	10.300	7.324
Abonnementen	31.847	25.550	35.045
Contributies	125.055	66.175	99.361
Representatiekosten	8.653	5.900	7.340
Medezeggenschapsraad/Ouderraad	12.131	19.598	12.351
Overige verzekeringen	18.330	16.715	18.061
Culturele Vorming	76.133	70.540	44.137
Sportdagen en vieringen	163.309	98.341	101.405
Reizen en excursies	186.996	174.735	100.801
Leerlingzorg	415.015	209.600	200.048
Uitgaven Fonds cultuureducatie	395	-	317
Testen en toetsen	15.818	28.500	26.678
Schoolzwemmen	-	4.000	-
Bijdragen aan derden	305	-	3.000
Materiële kosten NPO tbv begroting	6.286	612.635	-
Overige onderwijslasten	182.681	369.540	232.892
Activiteiten ouderbijdrage	1.794	6.930	7.117
Tussenschoolse opvang	53.509	43.681	54.805
	<u>1.303.318</u>	<u>1.762.740</u>	<u>950.682</u>

6 Financiële baten en lasten

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
6.1 Financiële baten			
6.1.1 Rentebaten	<u>33.690</u>	<u>-</u>	<u>5.232</u>
Totaal financiële baten	33.690	-	5.232
6.1.3 Waardevermeerderingen van financiële vaste activa	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>68.769</u>
Totaal financiële baten	-	-	68.769
6.2 Financiële lasten			
6.2.1 Rentelasten	<u>22.856</u>	<u>5.205</u>	<u>19.890</u>
Totaal financiële lasten	22.856	5.205	19.890
Saldo financiële baten en lasten	<u>10.834</u>	<u>5.205-</u>	<u>54.111</u>
Jaarresultaat	<u>92.885</u>	<u>1.400.143-</u>	<u>604.074</u>

F. Overzicht verbonden partijen

De stichting heeft bestuurlijke inbreng (maar geen overwegende zeggenschap) in het volgende samenwerkingsverband Passend Onderwijs:

Naam	Statutaire zetel	Rechtsvorm	Belangrijkste activiteit
• Stg SWV 28-17	Zoetermeer	Stichting	Uitvoering Wet Passend Onderwijs

Aangezien de jaarrekening over 2021 van de genoemde instelling nog niet voorhanden is kan geen inzicht worden gegeven in vermogen en resultaat over 2021. Er is geen sprake van een deelname of consolidatie.

G. Verantwoording van Subsidies

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan

Omschrijving	Toewijzing		Datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidie beschikking geheel uitgevoerd en afgerond.
	Kenmerk			
Subsidie voor studieverlof	2022/2/19403968-136915		22-8-2022	Ja/nee nee
Subsidie Zij-instroom	2020/2/1513877		15-04-2020	ja
Subsidie Zij-instroom	2020/2/1534703		22-6-2020	ja
Subsidie Zij-instroom	2020/2/1708720		20-11-2020	ja
Subsidie Zij-instroom	2020/2/1457759		20-3-2020	ja
Subsidie Zij-instroom	2021/2/1866844		22-6-2021	nee
Subsidie Zij-instroom	2021/2/1866844		22-6-2021	nee
Subsidie Zij-instroom	2021/2/17333412		22-11-2021	nee
Subsidie Zij-instroom	2021/2/16185981		20-7-2021	nee
Subsidie Zij-instroom	2022/2/21059099-226639999		22-11-2022	nee
Subsidie Zij-instroom	2022/2/18526225-205439990		15-4-2022	nee
Subsidie Zij-instroom	2022/2/18526225-205439989		15-4-2022	nee
Subsidie Zij-instroom	2022/2/19097435-213239994		20-7-2022	nee

G2.A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar.

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag Toewijzing	Saldo 1-jan-20	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in Verslagjaar	Totale kosten 31-dec-20	Saldo nog te besteden 31-dec-20
	Kenmerk	Datum						
			€	€	€	€	€	€
Totaal								

G2.B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar.

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag Toewijzing	Saldo 1-jan-20	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in Verslagjaar	Totale kosten 31-dec-20	Saldo nog te besteden 31-dec-20
	Kenmerk	Datum						
			€	€	€	€	€	€
Totaal								

H. WNT verantwoording 2022 Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer

De WNT is van toepassing op Stichting OPOZ. Het voor Stichting OPOZ toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 168.000 (bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse D, complexiteitspunten per criterium: aantal leerlingen 3, totale baten 6, aantal onderwijssoorten 2).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2022

bedragen x € 1

	M. Schoon	M. Krul
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Lid CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	ja	ja
Klasse	D	D
Complexiteitspunten aantal leerlingen	3	3
Complexiteitspunten totale baten	6	6
Complexiteitspunten aantal onderwijssoorten	2	2

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	123.903	103.826
Beloningen betaalbaar op termijn	22.177	18.061
<i>Subtotaal</i>	<u>146.080</u>	<u>121.887</u>

Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	168.000	168.000
--	---------	---------

Bezoldiging	<u>146.080</u>	<u>121.887</u>
--------------------	-----------------------	-----------------------

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	NVT	NVT
---	-----	-----

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	NVT	NVT
---	-----	-----

Gegevens 2021

bedragen x € 1

	M. Schoon	M. Krul
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Lid CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1-31/12	1/1-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja

Bezoldiging

Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	119.159	94.894
Beloningen betaalbaar op termijn	21.587	18.862
<i>Subtotaal</i>	<u>140.746</u>	<u>113.756</u>

Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	163.000	163.000
--	---------	---------

Bezoldiging	<u>140.746</u>	<u>113.756</u>
--------------------	-----------------------	-----------------------

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1-12

Er zijn geen leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in 2022 of 2021.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2022

bedragen x € 1	M. Oskam	M. van der Heijden
Functiegegevens	Voorzitter	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1-31-12	1/1 - 31/12
Bezoldiging		
Bezoldiging	6.751	4.751
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	25.200	16.800
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	nvt	nvt
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt
Bezoldiging	6.751	4.751

Gegevens 2021

bedragen x € 1	M. Oskam	K. Gordijn	M. van der Heijden
Functiegegevens	Lid	Voorzitter	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12	1/1 - 15/11	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	4.000	5.250	4.000
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	16.300	21.369	16.300

Gegevens 2022

bedragen x € 1	C. Walther	Ö Golpınar	M. Bosman
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	28/6-31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	4.751	4.751	3.518
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	16.800	16.800	8.607
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	nvt	nvt	nvt
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt	nvt
Bezoldiging	4.751	4.751	3.518

Gegevens 2021

bedragen x € 1	C. Walther	Ö Golpınar
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging		
Totale bezoldiging	4.000	4.000
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	16.300	16.300

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder

Er zijn geen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.800 of minder.

1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800

Er zijn geen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.800 of meer die aan deze categorie voldoen.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800 waarop de anticumulatie

Er zijn geen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.800 of minder.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder waarop de

Er zijn geen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.800 of minder.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Er zijn geen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband geweest aan topfunctionarissen in 2022 of 2021.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen,

I. Bestemming van het resultaat	2022	2021
Het exploitatieresultaat over 2022 bedraagt €	92.885	604.074
Hiervan is te bestemmen:		
Algemene reserve	-1.166.915	-192.730
Nationaal Programma Onderwijs	1.244.503	757.698
Bestemmingsreserve ouderbijdragen	15.297	39.106
Totaal	<u>92.885</u>	<u>604.074</u>

J. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen die hier vermeld moeten worden.

K. ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS EN TOEZICHTHOUDERS

College van bestuur

M. Schoon
Voorzitter

M.L. Krul

Raad van Toezicht

M. Oskam
Voorzitter

Ö Gölpinar

C. Walther

M. Bosman

Datum vaststelling jaarrekening 15-6-2023

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht en
het college van bestuur van
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer
Blauw-roodlaan 156
2718 SK ZOETERMEER

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer te Zoetermeer gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2022;
- de staat van baten en lasten over 2022; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.3.1. Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022. In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn.
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 19 juni 2023

Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.

Was getekend

Mevrouw C. Rabe
Registeraccountant

Gegevens over de rechtspersoon

Bestuursnummer 41390
Naam instelling Stg Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer

Adres Blauw-Roodlaan 156
Postcode / Plaats 2718 SK Zoetermeer
Telefoon 079-32908525
Internet-site www.opoz.nl

Contactpersoon drs M. Schoon
Telefoon 079-3290825

E-mail info@opoz.nl

Brin	Naam	Onderwijssoort
15MU	IKC De Gaerde	PO
15PJ	IKC De Meerpaal	PO
15UC	Het Zwanenbos	PO
15YP	IKC De Piramide	PO
16CC	IKC De Watersnip	PO
16GD	IKC Het Plankier	PO
16HN	IKC De Tjalk	PO
16KB	IKC De Springplank	PO
16ND	IKC De Baanbreker	PO
19KH	SBO De Vuurtoren	SBO
22MB	IKC De Saffier	PO
24CP	IKC De Waterlelie	PO
27MG	IKC De Trinoom	PO
28AL	Florence Nightingale	PO